

ONDER DE STERREN DIE HEILIGE NACHT,
WERD ER EEN KINDJE GEBOREN

A. van Hartingsveldt

In Nazareth woonde eens een jonge vrouw.

Maria heette zij.

Zij was niet rijk, niet voornaam, och nee!

Zij kon zich niet kleden in fraaie gewaden en droeg geen kostbare oorringen.

Haar huis was klein, haar leven eenvoudig, want zij was maar arm. En Jozef, de timmerman, met wie zij spoedig zou gaan trouwen, was ook niet rijk: hij was slechts een eenvoudige werkman.

Wie zou letten op die jonge vrouw en die werkman? Niemand immers?

De mensen zochten veel liever de gunst van de rijken, de aanzienlijken der wereld.

En toch . . .

Wisten de mensen dan niet, dat Jozef en Maria eigenlijk een prins en een prinses waren, nakomelingen van de beroemde koning David?

Eerden zij hen niet om hun hoge afkomst?

Och nee, bijna niemand wist dat zij koningskinderen waren.

En de achting voor Davids nakomelingen bestond niet meer.

De oude koninklijke familie was verarmd, haar aanzien verschrompeld, haar macht vergaan.

Vréemden regeerden nu over het volk Israëel. Augustus, de verheven keizer van het Romeinse Rijk, was de machtige gebieder over vele volken, óók over het Joodse.

En Herodes, de Edomiet, had hij aangesteld tot koning te Jeruzalem.

Een wrede, eierzuchtige Edomiet, een heiden, koning over het volk van God! Erg was dat! Ja, diep was het volk des Heren gezonken, héél diep!

Dat kwam, doordat er nog maar zo weinig waren, die God waarlijk wilden dienen.

En onbekend, ongeacht, leefden in de kleine stad Nazareth de twee verarmde koningskinderen, Jozef en Maria.

Maar toen — op een dag!

Op een dag zond God vanuit de heerlijke hemel een Zijner hoogste dienaren naar omlaag.

Gabriël was het, de blinkende aartsengel, die voor de Troon stond. Die moest de heerlijkste boodschap van alle tijden gaan brengen op de aarde.

Gabriël flitste naar omlaag, op bevel van zijn Goddelijke Meester. In Nazareth, de kleine stad in Galilea, trad hij een woning binnen. Maria woonde daar, de vergeten koningsdochter.

De mensen achtten haar niet, maar God wèl. Die had naar haar omgezien!

O — en het was een wonder — Hij had dit nederige meisje uitgevoren boven alle andere vrouwen. Tot het héérlijkste wat een vrouw kan ontvangen, wilde Hij haar bestemmen.

Iets van de hemelse glans bracht Gabriël mee, toen hij de nederige woning binnentrad.

O, wat schrok Maria, toen de bode Gods voor haar stond.

Haar grote ogen keken bevreesd en verward de engel aan. Haar handen trilden in haar schoot. Maar toen Gabriël begon te spreken, ontroerde zij zeer.

„Wees gegroet, gij begenadigde, de Here is met u, gij zijt gezegend onder de vrouwen,” klonk vriendelijk zijn stem.

„Wees niet bevreesd, Maria; want gij hebt genade bij God gevonden.”

O, de engelenstem klonk zo vriendelijk, zo eerbiedig.

Alle angst viel opeens van Maria af.

In haar ogen glansde een diepe ontroering, een stille verwachting, wat de engel haar kwam boodschappen.

Zij begreep de wonderlijke woorden nog niet goed, maar terwijl zij erover peinsde, vervolgde Gabriël zijn Goddelijke boodschap:

„Zie, gij zult een Zoon ontvangen en gij moet Hem de naam Jezus geven.

Deze zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genaamd worden en de Here God zal Hem de troon van Zijn vader David geven en Hij zal koning zijn in eeuwigheid, aan Zijn koninkrijk zal geen einde komen.”

Toen ontroerde Maria nog meer. Zij bloosde van verwarring en ontroering. De heerlijkheid van Gods boodschap overweldigde haar. Zij, de eenvoudige Maria, zou de moeder mogen worden van Jezus, de Zaligmaker?

Haar Kind zou zijn de Zoon van God?

De langverwachte Verlosser, om Wiens komst haar volk zó veel gebeden had, zou zij mogen dragen in haar armen?

Het wonder was té groot, té heilig voor Maria. Zij wilde het woord van de hemelbode wél geloven, maar zij kon het niet begrijpen.

Zij fluisterde: „Hoe zal dat geschieden, want ik ben nog niet getrouwd. Dan kan ik toch niet moeder worden?”

Toen antwoordde de engel — en een grote eerbied was er in zijn stem: „De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Dáárom zal het heilig Kind Gods Zoon genoemd worden.”

Even was het stil.

Gabriël had Gods heilige boodschap gebracht.

Zwijgend zat Maria voor hem, de ogen neergeslagen, verbijsterd door de heerlijkheid van dit woord.

„Jezus, Gods Zoon,” fluisterde zij, „Verlosser der wereld.”

Maar de engel vervolgde — en het was een tweede boodschap, een tweede wonder: „Zie, uw oude nicht Elisabeth zal óók een zoon krijgen, want voor God zal niets onmogelijk zijn.”

Toen kwam er een grote blijdschap in het hart van de jonge vrouw. Het heilig geluk overstróomde haar.

Zij boog deemoedig het hoofd, bevend van ontroering en fluisterde: „Zie ik ben de dienstmaagd des Heren, zoals Hij het wil is het goed, mij geschiede naar uw woord.”

Vol vertrouwen blikte zij toen omhoog, naar Gabriëls edel, ernstig gelaat.

Nog éven zag zij hem — toen was de blinkende gestalte heengegaan.

En stil bleef Maria achter, biddend, peinzend over haar schone geheim.

Er haastte zich een jonge vrouw langs het smalle bergpad. Maria was het, uit Nazareth.

Een blijde glimlach speelde om haar mond, soms stond zij even stil en keek naar omhoog, naar het stralende blauw van de hemel. En het leek, of haar blik hóger ging dan het blauw, nóg hoger! Dan zuchtte zij diep, van geluk en dankbaarheid.

Maar niet lang toefde zij, snel spoedde zij zich weer voort. Al drie, vier dagen reisde Maria zo, ál maar naar het zuiden. Ginds, tussen de bergen van Judea, lag een kleine stad. Daar woonde haar oude nicht Elisabeth met haar man, de priester Zacharias. Naar hèn wilde zij gaan, met haar grote blijdschap. Met hèn wilde zij spreken over háár wonder en hún wonder. O, maar toen Maria aankwam in de stad, het huis van Elisabeth binnentrad, haar nicht met blijde stem begroette, toen wist Elisabeth alles al.

De Heilige Geest had het haar reeds verteld.

Met een blijde uitroep snelde zij op Maria toe en omhelsde haar. En luid riep Elisabeth: „Kom toch binnen, kom toch binnen, gezegend zijt gij onder de vrouwen en gezegend is uw heilig Kind!”

Zij lachte van vreugde, de oude vrouw.

Met glanzende ogen zag zij Maria aan.

„Waarom heb ik het te danken,” sprak zij eerbiedig, „dat de moeder van mijn Here tot mij komt? O, wat ben jij gelukkig, Maria, dat je het woord van God gelóófd hebt, want alles wat Hij gezegd heeft, zal gebeuren!”

O, wat waren die beide vrouwen gelukkig. En wat hadden zij elkaar véél te vertellen. Maria, wier Zoon de Zaligmaker zou zijn

en Elisabeth, die moeder zou worden van Zijn profeet!
Toen heeft Maria uit de volheid van haar hart een lied gedicht,
tot eer van God.

Het was een lofzang, vol blijdschap en dankbaarheid.

De Heilige Geest zelf gaf deze eenvoudige vrouw de woorden in
het hart:

*„Mijn ziel verheft Gods eer:
mijn geest mag blij den Heer
mijn Zaligmaker noemen,
Die in haar lage staat
Zijn dienstmaagd niet versmaadt,
maar van Zijn gunst doet roemen.”*

Drie maanden is Maria bij haar nicht gebleven. Maar kort vóór-
dat bij Elisabeth en Zacharias het kindje Johannes is geboren —
de latere profeet Johannes de Doper — is zij teruggekeerd naar
Nazareth, naar Jozef, die zij liefhad. Dáár hoorde zij thuis, en
ook met hém heeft zij veel kunnen spreken over het schone ge-
heim.

En al begrepen Jozef en Maria dit heilige geheim nog niet hele-
maal, toch bracht het een heerlijk geluk in beider hart, dat zij
er sámen van wisten.

En nòg meer wilden zij sámen God liefhebben, heel hun leven.
Niet lang na haar terugkomst uit Judea trouwde Jozef met Maria;
hij bracht haar nu in zijn eigen huis.

Daar dachten zij rustig te kunnen wachten op de geboorte van
het beloofde Kindeke.

Maar God, in Zijn wijsheid, had ànders besloten

Augustus, de verheven keizer van het Romeinse Rijk, de machtige
gebieder over vele volken, óók over het Joodse, gaf bevel, dat
alle onderdanen van zijn wereldrijk ingeschreven en geteld moesten
worden.

Toen gingen snelle boden heen, naar noord en zuid, naar oost

en west, om de wil van hun strenge heerser aan alle volken bekend te maken.

In elke landstreek waar zij kwamen, bracht het keizerlijke woord grote opschudding teweeg. Ook in het Joodse land werd de inschrijving bevolen. Tot in de kleinste dorpen kwamen boodschappers bekend maken, dat alle volwassenen moesten gaan naar de stad, waar hun voorouders gewoond hadden, om zich daar te laten inschrijven.

De mensen schrókken van dat bevel. Want nu moesten velen hun huis en werk verlaten om naar hun vaderstad te reizen. Er werd veel gemòrd, door sommigen in 't verborgen, door anderen hardop, er werden vuisten gebald en dreigende woorden gesproken. Maar wíe zou het wagen in te gaan tegen het bevel van de machtige caesar? Niemand immers?

En zij gingen allen op reis, om zich te laten inschrijven, ieder ging naar zijn eigen stad.

Ook Jozef trok weg vanuit Galilea, uit de stad Nazareth. Hij moest gaan naar de landstreek Judea, want daar lag Bethlehem, de stad van Davids geslacht. Daar moest hij zich laten inschrijven. En Maria, die het Kindeke verwachtte, trok mét hem naar de oude koningsstad.

Zij waren immers nakomelingen van David! Koningskinderen! Maar ach, hoe weinig koninklijk zagen zij er uit: stoffig, bezweet, vermoeid van de lange reis.

Geld om een rijdier te kopen of te huren hadden zij niet. Lópen moesten zij de lange weg.

En de weg was zo héét, en Bethlehem was zo héél vér!

Het werd een zware reis voor Maria, zij hijgde van vermoeidheid. Soms schreide zij.

En hóe Jozef haar ook troostte en moed insprak, op het laatst kòn zij bijna niet meer. Och, alles was zo héél ánders gegaan, dan Maria gehoopt had.

Waarom toch moest het bevel van de keizer juist nú komen? O, waarom?

Zij kon niet begrijpen, dat God dit zo wilde. Zij had gemeend

in haar eigen, veilige huis in Nazareth het beloofde Kindeke te zullen krijgen, het dáár stil te kunnen verzorgen en koesteren...

En nu? —

Och, Maria begreep wel, dat dát niet meer kon. Spoedig zou haar Kindeke geboren worden. Háár Kindeke! Jezus, de Zalig-maker!

O, maar als zij dáaraan dacht, dan greep zij tòch weer moed. Dan veerde zij tòch weer op en strompelde dapper voort naast Jozef, op de lange weg.

Ze zijn eindelijk in Bethlehem gekomen, die twee. Dodelijk vermoeid, ja, maar zij hadden de zware tocht volbracht.

Nu rusten, heerlijk uitrusten!

Doch nieuwe tegenslag wachtte hun, bittere teleurstelling.

Zij gingen door de straten van Bethlehem, maar die waren zo vol, vól met vreemdelingen.

Zij klopten aan de huizen om nachtverblijf te vragen, maar daar was geen plekje onbezet.

Zij haastten zich naar de herberg, en werden weggestuurd, omdat er niemand meer bij kon.

Was er dan nergens, nèrgens een plekje, waar de moeder des Heren kon rusten?

Wilde geen enkel huis haar, de gezegende des Heren, ontvangen?

Moest dan alles tegen hen zijn?

Moedeloos zwierven zij rond, straat in, straat uit. Het begon al te donkeren.

En toen — eindelijk — hebben zij tòch een plekje gevonden.

O, een schamele plek was het, een donkere stal maar, waar niemand in wilde.

Daar, in een hoek, heeft Jozef van stro een bed gespreid voor zijn vermoeide vrouw.

Zij hebben hun avondeten gegeten en zijn ter ruste gegaan.

Toen daalde stil de nacht over Bethlehem en hoog aan de donkere hemel straalden de sterren over de slapende wereld

O, maar in dié nacht!
In die stille, heilige nacht!
Duizenden vromen hadden erom gebéden, maar hebben het niet gezien!
Duizenden onverschilligen hadden het kúnnen weten, maar hebben geslapen!
In die nacht heeft God het wonder verricht.
In die Kerstnacht heeft God het heilig Kind geschonken.
Daar, in de schamele stal werd Maria's zoon geboren.
Maria's zoon? Góds Zoon! De Heiland der wereld, reeds eeuwenlang beloofd!
Het was een wonder van Goddelijke genade.
Het was het héérlijkste wonder van alle tijden.
Want zó lief had God de wereld, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon in die nacht gegeven heeft, opdat allen die in Hem geloven niet verloren gaan, maar eeuwig met Hem leven!
Het Kindeke Jezus, de Koning van hemel en aarde!
Och, maar hoe árm was dat Kind.
Klein en teer lag het in Maria's schoot, zonder aanzien, zonder heerlijkheid.
In doeken werd het gewikkeld en Jozef schoof een houten kribbe bij, maakte er van stro een bedje in. Die kribbe werd de wieg voor het Kind, iets beters was er niet.
Zó arm werd de Heiland, zo bitter arm.
Hij wilde dat zelf. Om onze zonden te dragen was Hij uit de heerlijke hemel gekomen in deze nederige stal. Dát was de grootheid van het wonder.
En niemand was erbij, om het Kindeke te eren, om God te danken voor Zijn heil.
Niemand, dan Jozef en Maria.
Maria drukte haar Kind aan haar hart, in heilige ontroering.
Vol eerbied kuste zij het. „Jezus, Gods Zoon,” fluisterde zij, „Heiland der wereld.”
Toen legde zij het met tedere handen neer in de kribbe.

In de donkere eenzaamheid van de velden om Bethlehem zaten de schaapherders bijeen. Zij hielden daar de nachtwacht over hun kudden.

Soms klonk de kreet van een hongerig roefdier, dat likkebaardend rondsloop om de slapende schapen. Dan stond een der herders op en wierp een smeulend stuk hout in de richting van de gevaarlijke rover. Verschrikt deinsde de rover voor dat stuk vuur af, de staart tussen de benen.

Dan zaten de herders weer bijeen om hun vuur. Zacht praatten zij met elkaar; de rossige gloed van het vuur verlichtte hun verweerde gezichten.

Maar plots, in felle schrik schokten de herders op. Een verblindend wit licht omstraalde hen, het straalde helderder dan de dag op hen neer.

Verbijsterd sloegen de herders de handen voor hun ogen, bevend bogen zij hun gezichten ter aarde. Zij sidderden van ontzetting, zij vreesden met grote vreze.

Maar toen sprak een hemelse stem tot hen, een blijde, vriendelijke stem. En toen zij het waagden op te zien, zagen zij, dat de heerlijkheid des Heren hen omscheen. Een blinkende engel stond bij hen, neergedaald uit de hemel.

De engel zeide tot de herders: „Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die voor héél het volk wezen zal.” Bevend van ontroering luisterden de herders, hun ogen glansden van verbazing.

De engel vervolgde: „U is namelijk heden geboren de Zaligmaker, Christus de Heer, in de stad van David. En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeke vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe.”

Dat was een heerlijke, héérlijke boodschap. De Zaligmaker, de Verlosser geboren! — Voor hén! O, de herders hadden er al zo vaak om gebéden. Zij hadden er al zo lang op gehóópt.

En nu — nu had God op wonderlijke wijze hun gebed verhoord. Het was tè groot, tè heerlijk voor de eenvoudige herders.

Zij vouwden hun handen en bogen eerbiedig het hoofd.
O, maar toen — opééns!

Toen leek het, of de ganse hemel boven hen wijd openging.
Een menigte van blinkende engelen daalde neer. Nóg groter heerlijkheid, nóg groter glans omscheen de herders.

Het Kerstfeest kwam vanuit de hemel neer tot de aarde. Tot hèn!
O, en er klonk een gezang, zo schoon, zo schóón! Hemels engelen-
gezag: „Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde,
in de mensen een welbehagen.”

Zo iets schoons hadden de herders nog nimmer gehoord. Zo'n heerlijk gezang had nog nimmer op de aarde geklonken.

De engelen hadden het feest uit de hemel meegebracht naar de aarde. Toen werd het ook op de donkere aarde féést. Zo wilde God het.

Kerstfeest in de harten van de herders.

En toen de engelen al zingende weggevaren waren en toen de hemel zich weer achter hen sloot, zaten in het donkere veld nóg roerloos de herders bijeen. Ze durfden nog niet hardop te spreken, zij staarden stil voor zich uit, diep in wondere gedachten.

Een oude, baardige herder fluisterde eerbiedig: „De Zaligmaker — Christus, de Heer.”

Toen sprong een andere herder op en sprak: „Kom, laat ons naar Bethlehem gaan en laat ons zien wat daar geschied is en wat de engel ons heeft bekend gemaakt.”

Toen zijn de mannen gegáán naar de stad. Zij zijn gekomen bij de stal en stommelden binnen, achter elkaar, in grote haast. Zij hebben gevonden een gelukkige Maria, een dankbare Jozef, en in de kribbe het Kindeke, hun Zaligmaker. O, welk een blijdschap, welk een dankbaarheid blonk er in hun vochtige ogen. Zij knielden neer, de ruwe handen eerbiedig gevouwen in gebed. Zij loofden en prezen God en vertelden, hoe God Zijn engelen tot hen gezonden had in het duistere veld.

En toen zij heengingen uit de stal, vertelden ze aan elk die het horen wilde, van het wonder van deze Kerstnacht. Zij waren de eerste evangeliepredikers, zij spraken ervan en zongen ervan

met hun schorre stemmen. Zij deden het ál van dankbaarheid en vreugde.

En Maria, de gelukkige moeder, bewaarde al de woorden van de herders in haar hart. Telkens weer moest zij eraan denken.

Zó is het Kerstfeest van bóven de sterren geworden een Kerstfeest ónder de sterren. God zélf had het door de engelen bij de mensen laten brengen.

De baardige herders waren de éérsten geweest. Maar er zouden er méér komen !

Toen het Kindeke Jezus veertig dagen oud was, brachten Zijn ouders het naar de Tempel te Jeruzalem. Daar gingen zij een offer aan God brengen zoals dat in de wet geboden was.

De priester nam achteloos de offergave aan: twee duiven slechts, de geringe gave van arme mensen. Hij breidde zijn handen uit en zegende het Kindeke, zoals dat de gewoonte was.

En toen hij zich afwendde van deze eenvoudige mensen, wist hij niet, dat hij de Verlosser der wereld gezegend had . . .

Maria en Jozef wilden teruggaan, de Tempel uit.

Maar toen, opeens, kwam een oude man op hen toestrompelen in grote haast. Simeon was het, een rechtvaardig en godvrezend man. Eéns had God hem beloofd, dat hij niet zou sterven, vóórdat hij de Zaligmaker zou zien.

O, hoe had Simeon verlangd naar de vervulling van Gods belofte! Maar hij werd al zo oud, zo héél oud. Hij vreesde soms, dat hij de komst van de Zaligmaker niet meer zou beleven.

Tóch bleef hij hopen en bidden, altijd weer.

O, en nu opeens — Gods Heilige Geest openbaarde het hem — nu opeens zàg hij het Kind. De langverwachte Zaligmaker.

Een schok van vreugde ging door de grijsaard heen. Hij strompelde op Jozef en Maria toe, zo snel zijn oude benen hem konden dragen. Zijn ogen straalden van heilige vreugde.

Hij strekte zijn handen uit en droeg bevend van eerbied het Kindeke teder in zijn armen.

Hij sloeg de ogen op, naar de hemel en zong een jubelende lofzang:

*„Zo laat Gij, Heer, Uw knecht,
naar 't woord, hem toegezegd,
thans henegaan in vrede!
nu hij Uw zaligheid,
zo lang door hem verbeid,
gezien heeft op zijn bede.”*

O, nú kon de oude Simeon rustig sterven. Een grote vrede was in zijn hart neergedaald, want hij had zijn Zaligmaker aanschouwd. Gods belofte was heerlijk vervuld.

Ook een stokoud vrouwtje naderde: Anna, een profetes. Zij kwam dag aan dag in de Tempel, om God te dienen. Zij kende Simeon wel en hoorde hem zingen van de Zaligmaker. En met haar verschrompelde stem loofde zij God om de Verlosser, die gekomen was. Zo was het Kerstfeest óók in de harten van deze twee oude mensen gekomen.

Een stoet kamelen kwam door de woestijn gereisd.

Voorname mannen, in fraaie gewaden, droegen zij op hun bultige ruggen, gewapende knechten geleidden hen op de lange, gevaarlijke weg.

Die voorname mannen waren magiërs, sterrenkundigen, die grote wijsheid bezaten. Zij meenden uit de loop der sterren de toekomst te kunnen voorspellen.

Zij kwamen uit verre oosterse landen en reisden naar het westen, naar Jeruzalem.

Hun reis had een bijzonder doel en in hun harten leefde een schone verwachting.

Want op een nacht, terwijl zij op het platte dak van hun huis de stand der sterren bestudeerden, hadden zij aan de donkere hemel een ster ontdekt, schitterender, strálender dan al de andere. Deze ster hadden zij nooit eerder waargenomen. „Een nieuwe ster, een zeer bijzondere,” mompelden zij verbaasd. „Wat mag dát betekenen?”

Zij hadden hun oude boekrollen opengeslagen, waarin over de loop der sterren geschreven stond. Zij hadden ingewikkelde berekeningen gemaakt en God heeft hun gedachten daarbij geleid. „Er is een koningskind geboren,” sprak één van hen, „want wie tegelijk met het verschijnen van zo'n schitterende ster geboren wordt, moet wel een heel bijzonder kind zijn, een Koning!”

„Zou het de Koning van het Westland zijn?” vroeg een ander, „de komende Wereldverlosser, die aan het volk der Joden beloofd is?”

Toen zagen de Wijzen elkaar aan, een blijde gedachte leefde in hun aller hart. En opeens hadden zij hun plan gemaakt, samen te gaan naar Jeruzalem, om het Kindeke, de nieuwe Koning te zien. Rijke geschenken hadden zij met zich genomen, snel waren zij weggereisd.

Zó zijn de Wijzen in Jeruzalem gekomen, de hoofdstad van het oude Joodse land. Want dáár, in het paleis, meenden zij, moest de geboren Koning der Joden wonen.

Zij vroegen aan de voorbijgangers in de straten: „Waar is de geboren Koning der Joden? Want wij hebben zijn ster gezien in het Oosten en zijn gekomen om Hem te aanbidden.”

Maar hoe verbaasd staarden de mensen hen aan.

„De geboren Koning der Joden? Wij hebben geen geboren Koning,” zeiden zij. „Hier woont wèl de koning Herodes, maar die is koning gemáákt. Hij is een Edomiet, geen Israëliet.”

Toen waren de Wijzen op hun beurt zeer verbaasd. Wisten de mensen dan niet, dat zij een Koning hadden ontvangen?

„Of zouden wij ons vergist hebben?” vroegen zij zich teleurgesteld af.

Zij reden door de stad, informeerden overal, maar niemand kon hen helpen.

Maar het volk van Jeruzalem? Het dromde samen, besprak heftig de woorden van de vreemdelingen.

Arm, onwetend volk! Het verlangde zo vúrig naar de Messias en het wist niet dat vlak bij, nog geen twee uur gaans van Jeruzalem, in Bethlehem, de lang verwachte Messias lag.

Het gerucht van de komst der Wijzen vloog door heel de stad. Het kwam ook in het koninklijk paleis. Toen schrok koning Herodes zeer.

Want als het wáár was, wat de Wijzen beweerden, als er een èchte Koning der Joden geboren was, dan moest dat Kind wel zijn grootste vijand zijn.

Herodes, de wreedaard, was een slechte koning en hij wist dat de Joden hem háátten. Hij wist dat er duizenden Israëlieten waren, die wachtten op de àndere Koning, de èchte, die hen verlossen zou van Herodes' tirannie.

En nu — zou nu waarlijk die Koning geboren zijn? Dat betekende een groot gevaar voor hem.

Toen heeft de sluwe Herodes een plan gemaakt, zo vòls!

Hij liet de overpriesters en de schriftgeleerden bij zich komen.

Hij vroeg hun, wáár de Messias, die de Joden verwachtten, geboren zou worden. Van zijn angst, zijn schrik liet hij niets blijken.

O, die vraag konden de schriftgeleerden wel beantwoorden. Zij kenden immers alle profetieën en wetboeken? En uit hun hoofd zegden zij de tekst uit de rol van Micha op: „En gij Bethlehem, land van Juda, zijt geenszins de minste onder de leiders van Juda, want uit u zal een leidsman voortkomen, die mijn volk Israël weiden zal.”

Ze zeiden: „Te Bethlehem zal de Christus geboren worden, de profet heeft het voorspeld.”

En zij lachten minachtend, want zij begrepen dat ook koning Herodes geloof hechtte aan het gerucht van het domme volk. Zij, de wetgeleerden, die alles wisten over de Messias, geloofden van die dwaze volkspraatjes niets.

Zij gingen het paleis uit, een spottende trek nog om hun mond. . .

Maar de koning Herodes wist genoeg.

Heimelijk liet hij de Wijzen bij zich roepen, en met een vals-vriendelijke stem zei hij: „Reist heen naar Bethlehem en zoekt daar ijverig naar dat Kind, en als gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, dat ik het ook kan komen aanbidden.”

De Wijzen gelóófdén het woord van de koning. Zij wisten niet

dat een vâls plan onder zijn vriendelijkheid verborgen was, het plan om het Kindeke te dôden.

Zij beloofden de koning bericht te zullen sturen, want ze waren véél te blij, dat nu eindelijk iemand hun de weg wees. Nog diezelfde avond reisden zij voort.

O, en toen zij buiten de stad kwamen!

„De ster! Daar is de ster weer!” juichten zij.

Toen beefden de Wijzen van ontroering. Zij hadden zich niet vergist! Nu wisten zij zeker, dat zij op de goede weg waren. Want zie, diezelfde schitterende ster, die zij in het Oosten gezien hadden, straalde weer boven hen. Zij ging hun voor en stond pas stil boven de plaats, waar het Kindeke moest zijn.

Met grote vreugde stegen de Wijzen voor het huis af, eerbiedig traden zij binnen. Zij zagen een vrouw, een man, een Kindeke. O, toen overstroomde hen een heerlijk geluk. Zij twijfelden niet, God had hun immers zèlf de weg gewezen door Zijn ster! Dit eenvoudige Kind móest de pasgeboren Koning zijn. Zij knielden neer en aanbaden het. Zij loofden God, en ook in hún harten werd het Kerstfeest. Die nacht werd de heerlijkste van hun leven. Zij openden hun pakken en droegen vorstelijke geschenken aan: goud en wierook en mirre, zij legden ze eerbiedig neer: rijke gaven voor de geboren Koning. Lang en ernstig spraken zij met Jozef en Maria; het was al héél laat, toen zij heengingen.

En in hun harten brandde de Kerstvreugde.

Herodes' valse plan is niet gelukt. God zelf heeft dat verhinderd. De Wijzen zijn niet tot hem teruggekeerd. Door een andere weg zijn ze naar hun land gegaan. God zèlf had hun dat in de droom geboden, en zij hebben Hem gehoorzaamd, uit liefde tot het Kind. Wel heeft de bedrogen koning Herodes in grote toorn getracht tóch het Kind om te brengen. Haastig zond hij een groep soldaten naar Bethlehem en gebood hun alle kinderen van twee jaar en daaronder te doden. Die soldaten gehoorzaamden hun wrede gebieders, het bloed drupte van hun zwaarden, toen zij van hun verschrikkelijk werk terugkeerden. Een groot geschrei was op-

gegaan in Bethlehem, de droefheid was zo groot, zo groot . . . !
En Herodes lachte, hij was gerust.

Maar God in de hemel had gewaakt over Zijn heilig Kind. En reeds lang vóórdat de soldaten hun bloedig werk kwamen verrichten, waren Jozef en Maria en het Kindeke gevlucht uit Bethlehem. In Egypte hebben zij gewoond, tot de wreedaard Herodes gestorven is. Toen pas keerden zij terug naar het vaderland, naar Nazareth. De Heiland zou later ook Nazarener genoemd worden.

Het Kerstfeest van bóven de sterren is geworden een Kerstfeest ónder de sterren. God zèlf heeft het ons geschonken, opdat wij onze zonden belijden aan het Kind van Bethlehem, en door Hem blijde schuldvergeving mogen ontvangen.

Voor Herodes en de schriftgeleerden en de ongelovigen werd Kerstfeest een vlóek!

Voor de herders, voor Simeon en Anna, voor de oosterse Wijzen werd het Kerstfeest een rijke zegen!

En voor ons?

*Komt allen tezamen,
jubelend van vreugde:
komt nu, o komt nu naar Bethlehem!
Ziet nu den vorst der eng'len hier geboren.
Komt, laten wij aanbidden,
Komt, laten wij aanbidden,
Komt, laten wij aanbidden dien Koning.*

HET ECHTE KERSTFEEST

W. G. van de Hulst

Ze was een meisje van een schip. Ze woonde in het kleine huis bij het roer.

Ze sliep in een heel klein bed; — met rood-en-witte gordijntjes aan de ene kant; met een klein, rond raampje aan de andere kant. Door dat ronde raampje kon ze in de nacht naar buiten kijken, over het water heen.

Ze heette Lientje. . . .

Toen, in die winter, lag het schip, aan dikke palen vastgemaakt, tegen de wal. En Pom, de kleine schippershond, holde door het gangboord aan de kant van het schip en paste op, dat er geen boze honden of boze mannen de baas en de vrouw en Lientje kwaad kwamen doen.

Pom, in de morgen, neusde soms door de kleine, ronde ruit, waarachter Lientje sliep. O, ze was al lang op! . . . Pom tippelde de roef in, het kleine huis waar vader en moeder en Lientje woonden. Pom moest er ook bij zijn. . .

Lientje zat in 't kleine schipperskamertje op de grond, bij de kachel, te spelen met drie poppen.

Ze zei: „Pom, kom hier! Ik ben de moeder en jij bent de vader. Dáár liggen hoor? Pas op! Je slaat Mieneke met je staart.”

En Pom *ging* daar liggen, dicht bij Lientje, dicht bij de poppen; — zo lekker warm! Pom viel in slaap. De kachel snorde; Pom snorkte zachtjes mee.

En buiten was het bitter koud.

Toen, in die winter, werd het *Kerstmis*. . . Er stond een Kerst-boompje in de roef bij het raam. Het had mooie, glanzend-zilveren

NEIN
DONKER.

bollen, en wel tien witte kaarsjes, en een klein gouden klokje heel bovenaan.

Ja, en moeder zou appelkoekjes bakken; — appelkoekjes met bruine suiker. Lekker... Ja, want Kerstmis was *feest!*

Lientje had Pom een oud, rood haarlint om zijn hals gedaan. Ook al voor het feest.

Morgen, o ja, morgen zou het Kerstfeest zijn. Lientje was blij; maar ze wist niet *waarom*... Ze keek naar haar Kerstboompje, ze keek naar Poms rode strik. Ze dacht aan de lekkere appelkoekjes morgen.

Was *dát* het feest?

Lientje kon het niet goed begrijpen; maar blij was ze toch. En ze speelde zo fijn op de grond met een lapjesdoos. Zo lekker warm bij de kachel.

En buiten was het bitter koud.

Toen, in die winter, op de avond *vóór* Kerstmis, klom Lientje tussen de rood-en-witte gordijntjes door in haar mooie, kleine koets. Hà, zo lekker!

Op haar knietjes deed ze haar avondgebedje; ze keek door 't kleine, ronde raam nog even naar buiten; ze dook diep weg onder de warme dekens.

„Dag Lientje! Dag meid!”

Maar toen — opeens — ging Lientje weer rechtop zitten...

„Moes,” zei ze, „moes, *waarom* wordt het nou Kerstfeest?”

Moeder streelde Lientje over haar krullen. Moeder zei: „Och kindje, weet je dat niet? Ben je het vergeten? Zal ik het je nog eens vertellen? Ja?”

„O, ja, moes!... Já!”

Lientje dook weer weg, knuffelde zich lekker onder de dekens, kneep haar vuistjes saam; — zó heerlijk vond ze 't, nú al, dat moes vertellen ging.

Moes zei: „Eens — heel lang geleden — in een donkere nacht, waren er herders buiten in het veld. Ze pasten op hun schapen, die sliepen. O, en toen opeens werd het licht, heel licht in die

donkere nacht. De herders schrokken... Licht! Licht!... 't Was een engel uit de hemel, die bij hen stond.

Hij was zèlf ook van licht, die engel van God... O, de herders schrokken zo, maar de engel zei heel vriendelijk: „Vreest *niet!* Weest *blij!* Ik kom u iets heel moois vertellen... *De Here Jezus is geboren.* De Zoon van God is als een klein kindje op de aarde gekomen bij de mensen... Gaat maar zien. Hij ligt ginds, in de stal, in doeken gewonden, in de kribbe.”

O, de herders houden hun handen voor de ogen; maar ze luisteren... Ze luisteren blij naar die mooie, die àltermooiste boodschap van God.

En dan opeens komen er nog méér engelen uit de schone hemel, waar God woont. O, de lucht is van schone, vriendelijke engelen vol. En ze zingen, ze zingen zo mooi!...

Ze zingen van God, die de mensen zo lief heeft. En die Zijn eigen Zoon naar de aarde zond. Hij wilde alle mensen, die Hem liefhebben, gelukkig maken...”

Even was het stil in 't kleine kamertje.

„En toen, moes?”

„Ja, hoor, ik zal nog verder vertellen.

... Toen zijn de herders naar de stal gegaan. Ze zeiden: „Daar is het Kindeke. O, wij willen het Kindeke *zien.*”

Het Kindeke lag in stro. Zijn moeder Maria zat bij hem. Zijn vader Jozef deed de deur van de stal open, toen de herders aanklopten.

Toen zijn de herders op hun knieën neergezakt; ze hebben dat Kindeke in het stro aangebeden. Ja, want het was... *de eigen Zoon van God.*

En een poosje later zijn er ook heel rijke, heel wijze mensen gekomen in de stal om het Kindeke Jezus te aanbidden. Zij kwamen op kamelen uit verre landen; maar een prachtige ster aan de lucht had hun de weg gewezen naar de stal.

Zij knielden neer. Zij aanbaden het Kindeke. Zij legden heel rijke geschenken neer aan zijn kleine voetjes. Zij zeiden: „Hij is een koning...” En dat was waar. De Here Jezus is de koning van de

hemel en van de aarde... Hij wil ons al ons kwaad vergeven. Hij heeft ons lief. Hij wil ons, als wij Hem óók liefhebben, eenmaal in de hemel brengen bij God.

En dáárom is het feest op Kerstmis... Neen, hoor! De Kerstboom en de appelkoekjes en de strik van Pom, — dát is het feest *niet*. Dat wij aan de Here Jezus denken, Hem liefhebben, — *dat* is het Kerstfeest!"

Lientje sliep... Pom was onder het vertellen ook stil in Lientjes bed gewipt; maar dat mocht niet. Moes had hem meegenomen. En 't was heel stil in de nacht.

Lientje keek door het ronde raampje de donkere, stille nacht in. Over het water heen. Maar dáár, aan de overkant van het water, in het plantsoen, stond een grote kerk met heel hoge ramen. En die ramen waren licht, net van goud. Zo mooi! Zo stil!

En er liepen mannen in het plantsoen. Dat waren de herders... Lientje zag ze wel in het licht, dat uit de gouden ramen scheen. Eén droeg een lammetje op zijn schouder, net als op de mooie plaat in de Bijbel.

Naar Lientje achter het kleine raampje in het schip keken ze niet; maar Lientje keek wèl naar hen... O, waar zouden ze heengaan? Naar de stal? Naar het Kindje?

En opeens stond Lientje *buiten* op het schip, in haar nachtpon; met blote voeten. Van de kou voelde ze niets. Ze keek naar de herders, die aan de overzij van het water voorbijgingen. Ze wilde met ze *mee*. Ook naar de stal! Ook naar het Kindje! Dat moest. De engelen hadden het gezegd: „Gaat maar zien!"

Lientje moest naar de overkant...

Lientje sprong zo maar van het schip af. In het water? Neen! Toen haar blote voetjes *bijna* het water raakten, zweefde ze weer omhoog. En 't ging vanzelf. En 't ging zo mooi!... En wéér zakte ze, en wéér zweefde ze op; en wéér... Toen liep ze achter de herders aan in het plantsoen.

Jammer, de kerk met de gouden ramen zag ze niet meer! maar de herders wisten wel, waar de stal was... Ze liep dicht achter hen

aan. Als ze nu maar niet omkeken. Dan zouden ze misschien zeggen: „Jij? . . . Jij, klein meisje, je mag niet mee! Gauw naar huis! Gauw naar bed!”

Maar ze keken niet om. En de herder met het lammetje liep achteraan. O, maar toen hoorde ze wat; — *achter* haar.

Ze keek verschrikt om. . . Kamelen! Hun zware poten ploften in het zand. En op die kamelen? Heel rijke mannen. Ze leken wel van goud net als de ramen van de kerk. . . Lientje werd zo bang voor die grote beesten. Ze verstopte zich heel haastig tussen de struiken. . . Maar de kamelen met de rijke mannen gingen voorbij. Ook naar de stal! Ook naar het Kindeke.

En Lientje tòch — op haar tenen — sloop weer mee.

De herders waren de stal al binnengegaan; de rijke, wijze mannen ook. . . Lientje, heel bang, heel verlegen, keek voorzichtig om het hoekje van de deur. O, ze wilde het Kindje zo graag zien. Maar die grote, donkere mannen stonden haar in de weg: ze kòn het Kindje niet zien.

Toen — heel voorzichtig — schoof ze haar ene been naar binnen; keek, kéék weer.

Och, ze zag wèl dat de rijke, wijze mannen heel mooie dingen neerzetten op het bedje van het Kind, het bedje van stro; maar *zien* kon ze het Kindje niet.

Opeens dacht ze: O, wat jammer! . . . Had zij nu maar de Kerstboom van voor het raam in de roef meegebracht! Dan had ze óók wat aan het Kindje kunnen geven. Dat zou het Kindje zeker wel heel mooi hebben gevonden. . . Jammer! Ze had *niets*.

En toch, tòch schoof ze verder naar binnen; — nog een eindje. . .

Toen — achter de herder met het lammetje heen — opeens *zag* ze het Kindje. Het keek ook naar haar. En het lachte tegen haar. En Lientje zag opeens ook, dat het Kindje veel van haar hield. Ze kreeg een kleur.

Ze zakte neer op haar knietjes, sloot haar oogjes, vouwde haar handjes. . . Ze wist niet wat ze bidden moest. Ze zei maar alleen, heel zacht: „Ik. . . ik wil ook heel veel van U houden. . .”

Och, maar toen zat ze opeens weer in het plantsoen op haar knietjes; en toen trapte een kameel op haar voetjes; maar pijn deed het niet. Ze trok haar voetjes terug; hij trapte toch.

O, en toen... ?

Toen... *tóén* schrok Lientje *wakker*. En 't was geen kameel, die op haar voetjes trapte. 't Was Pom, die *tòch* stilletjes op haar bed gesprongen was, en een lekker warm plekje zocht aan haar voeten-eind.

Lientje had... *gedroomd!*

O, maar ze sloot gauw haar oogjes weer, kroop diep onder de dekens, joeg Pom niet eens weg.

Ze wilde, o zo graag, die mooie droom bewaren. En morgen, morgen zou ze alles aan moes vertellen.

Moes heeft geluisterd. Vader ook.

Moes heeft gezegd: „Dat was een vreemde, maar een mooie droom, Lientje. En zie je nu wel: Een Kerstboom en appelkoekjes en een rode strik, — die maken geen Kerstfeest... Als wij aan de Heer Jezus denken en Hem liefhebben, omdat Hij ons ook zo lief heeft, — *dat* is het *echte* Kerstfeest!”

IN DE STAL

*Er blaas een schaapje in de nacht.
En op hun tenen komen zacht
de herdertjes naar binnen.*

*Een lampje flikkert in de hoek.
Daar ligt een Kindje op een doek
en in een reepje linnen.*

*En aan de staldeur waait de wind.
Het Kindje is Gods eigen kind,
dat mogen wij beminnen.*

AL WAREN ER GEEN LICHTJES....

*Al waren er geen lichtjes, geen lichtjes aan de boom,
al brandde er geen kaarsje in onze kaarsenkroon,
al werden er geen liedjes gezongen of gezegd,
dan was er toch het Kindje in 't kribje neergelegd.
Dan zou het toch nog Kerstfeest, een heerlijk Kerstfeest zijn,
want Kerstfeest is: dat Jezus voor allen, groot en klein,
op aarde is gekomen vanuit Zijn heerlijkheid,
om dicht bij ons te wezen, voor nu en voor altijd.*

Jo Kalmijn—Spierenburg

ER IS EEN KINDJE GEBOREN....

Rie Stoové—Bauer

„**H**ans, nu moet je vanavond heus niet zo zeuren, als moeder zegt dat we naar bed moeten,” zegt Mieke.

„Waarom niet?” vraagt Hans.

Hans vindt het zo moeilijk om dadelijk met spelen op te houden. „Omdat moeder beloofd heeft ons vanavond een héél mooi verhaal te vertellen,” zegt Mieke.

„Wat zou het zijn?” vraagt Hans nieuwsgierig.

„'t Is vast een Kerstverhaal,” antwoordt Mieke, „want het is al heel gauw Kerstmis, weet je dat wel?”

„Natuurlijk, ik heb toch de Kerstbomen op straat gezien.”

„Ik wou dat we nu al naar bed moesten. Hoe laat zou het zijn?” vraagt Mieke.

„Ik wil nog helemaal niet naar bed,” broemt Hans.

„Ik ga naar moeder toe,” zegt Mieke. „Ik vind ons kleine Petertje zo lief. En jij dan Hans?”

„Ik ook!”

„Ga je dan mee?”

„Nee, ik blijf spelen.”

Mieke trippelt naar moeder toe, die Peter juist uit zijn wiegje gehaald heeft om hem te helpen.

„Mag ik hem eventjes vasthouden, moesje?”

„Heel eventjes Mieke, maar voorzichtig hoor!”

Mieke strekt haar armpjes uit en met een rood hoofdje van inspanning houdt ze Petertje vast. Och, wat is hij lief! Kijk toch z'n handjes en voetjes!

„O, moeder, hij heeft vast honger, hij hapt aldoor met zijn mondje,” zegt Mieke.

„Geef hem maar gauw, dan zal ik hém eerst helpen en dan komen jullie aan de beurt.”

„Moeder, vertelt u ons dan dat mooie verhaal, dat u ons beloofd hebt?”

„Natuurlijk kind, dat heb ik jullie toch beloofd. Help jij me dan met broertje. Geef je me de luiers en de poederbus?” vraagt moeder. Heerlijk vindt Mieke het om moeder te helpen, dan schiet meteen de tijd vlug op om naar bed te gaan.

Als Petertje verschoond is en zijn buikje vol heeft gedronken, ligt hij tevreden in zijn wiegje.

Mieke staat nog even bij hem.

Daar komt Hans binnen. Hans, die altijd zo wild is, loopt nu zachtjes. Op zijn tenen loopt hij naar de wieg toe en samen met Mieke kijkt hij naar Petertje.

„Zullen we nu doen wie het eerst uitgekleeft is?” zegt moeder.

„Wie het eerst uitgekleeft is, wordt ook het eerst gewassen en als jullie dan schoon in jullie bedje liggen, vertel ik het verhaal.”

O, wat haasten ze zich! Hans wint het.

En terwijl moeder nog met Mieke bezig is, begint ze vast te vertellen.

„Ik ga jullie vertellen over een kindje dat geboren is. Niet over ons Petertje, maar over een kindje, dat heel, héél lang geleden geboren is.

Jullie weten nog wel wat ik jullie verteld heb over God, die de aarde en de hemel gemaakt heeft en over de twee eerste mensen, die op aarde gewoond hebben. Hoe heetten die ook weer?”

„Adam en Eva,” zegt Mieke vlug.

„Adam en Eva woonden in het Paradijs en daar mochten ze doen wat ze wilden en overal van eten, behalve van één boom, daar mochten ze niet van eten, had God gezegd.

Maar wat gebeurde er? Eva had toch gegeten van die éne boom en toen deed Adam het ook. Daarna zijn Adam en Eva bang geworden voor God en God strafte hen: ze moesten weg uit het Paradijs en helemaal alleen de wereld in. Maar God beloofde hun iets.

Heel, heel veel jaren later zal God Zijn eigen Zoon naar de aarde zenden en Die zal de mensen weer terugbrengen bij God, zó, dat ze niet meer alleen zijn.

En nu is het heel, heel veel jaren later. Er is een man en een vrouw. Ze heten Jozef en Maria. En Maria verwacht een kindje. Jozef en Maria zijn zo blij. Weet jullie nog wel, dat vader en moeder ook zo blij waren, toen ze wisten dat Petertje zou komen? En wat ging moeder toen doen? Moeder ging alles klaarmaken: de wieg en de kleertjes."

„O moeder," valt Mieke haar in de rede, „en weet u wel dat ik alles zo heel klein vond en dat u toen vertelde dat Hans en ik ook zo klein geweest zijn?"

Moeder knikt.

„Maar Jozef en Maria weten nog een geheim. Het kindje, dat geboren zal worden, zal de Zoon van God zijn.

O, Maria kan het niet begrijpen, haar kindje zal de Zoon van God zijn! Ze zijn zo gelukkig en blij!

Over het land waar Jozef en Maria wonen, regeert een boze keizer. Hij wil hebben dat de mensen gaan naar de stad of het dorp waar hun ouders geboren zijn en daar moeten ze hun naam opgeven, want de keizer wil weten hoe alle mensen heten en hoeveel mensen er wel in zijn land wonen.

Jozef en Maria gaan ook op weg. Ze moeten helemaal naar Bethlehem. Eerst waren ze zo blij, maar nu zijn ze verdrietig. Ze kunnen niets klaarmaken voor hun kindje. En de weg is zo lang. Maria is zo moe Want in die tijd waren er nog geen treinen of auto's. De mensen moesten alles lopen en alleen de heel rijke mensen konden op een kameel of ezel reizen.

Maar Jozef en Maria waren maar eenvoudige mensen; Jozef was timmerman.

Jozef neemt Maria bij de hand en troost haar en zegt:

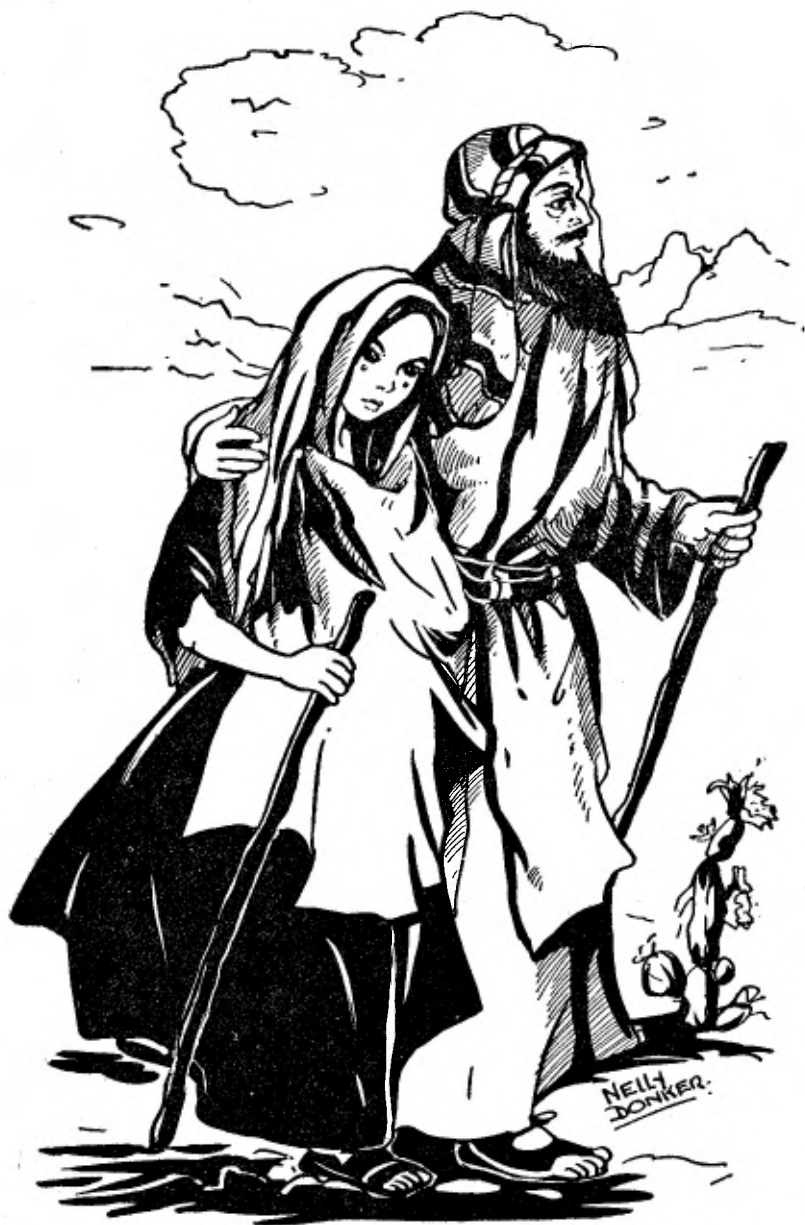
„In de verte zie ik al de huizen van Bethlehem. We zijn er nu heus gauw."

„Ik ben zo erg moe," zegt Maria. „Als we in de stad zijn, gaan we dan gauw rusten?"

„Daar zal ik voor zorgen," zegt Jozef.

Stil lopen ze verder.

Daar zijn de eerste huizen al.

„Ik ga dadelijk naar een herberg zoeken, waar we vannacht slapen kunnen,” zegt Jozef.

„O, heerlijk, Jozef,” zucht Maria.

„Dat grote gebouw ginds is vast een herberg, daar ga ik heen,” zegt Jozef. „Kom maar mee.”

Jozef klopt aan de deur.

„Binnen,” roept een stem.

„Heeft u voor mij en mijn vrouw een plaatsje voor de nacht? We zijn zo moe en we komen van ver.”

„Nee, alles is vol,” en meteen wordt de deur dichtgedaan.

Jozef en Maria kijken elkaar aan.

„Kom,” troost Jozef Maria, „er zijn nog veel meer herbergen. Ga maar mee.”

Maar o, nergens is er plaats, overal zijn al mensen en die mensen kijken niet eens naar Jozef en Maria en ze zien niet dat Maria zó moe is.

Eindelijk aan de buitenkant van de stad, de allerlaatste herberg, worden ze binnengelaten.

Nee, er is ook geen plaats, maar ze mogen dan wel in de stal bij de dieren.

O, wat zijn ze gelukkig!

Jozef maakt van stro een bed voor Maria en daar gaan ze op slapen, moe, maar toch blij, want ze weten iets dat niemand weet.”

„Hans,” zegt moeder, „luister je nog of zal ik morgen verder vertellen?”

„Nu alstublieft vertellen,” zeggen Hans en Mieke bijna tegelijk.

„’t Is nu nacht en ’t is heel, heel stil en donker buiten.

Ergens in de verte brandt een klein vuur, daar slapen de herders; één is er wakker, die waakt. De schaapjes slapen ook.

Maar o, wat gebeurt daar!

Waar komt opeens dat schitterende licht vandaan?

De herder, die waakt, maakt de andere herders wakker.

Want wat zien ze? Midden in dat schitterende licht staat een engel van God. O, die herders schrikken; maar de engel zegt:

„U moet niet schrikken. Ik kom u iets heel moois vertellen: de

Heer Jezus is geboren. In gindse stal, waarboven die heldere ster staat, is Hij geboren en ligt Hij in doeken gewonden in de kribbe. Ga maar kijken."

Er zijn steeds meer engelen gekomen en nu gaan de engelen zingen. Dat klinkt zo mooi! Ze zingen: Ere zij God!

De herders kijken elkander aan. Dan knikken ze elkander toe en zeggen: „We gaan naar die stal!"

En in die stal, waarboven die prachtige ster flonkert, zijn Jozef en Maria. En Maria houdt in haar armen een klein jongetje, haar kindje.

Ze zijn zo blij!

Maar . . . ze hebben geen kleertjes en waar moeten ze het kindje in leggen? Ze zijn in een stal . . .

Wat moeten ze doen?

In de hoek van die stal liggen wat doeken en daar wikkelt Maria haar kindje in en Jozef maakt de voederbak van de dieren leeg, legt er stro in en dat is zijn wiegje.

Dat kindje, de Zoon van God, heeft niets."

„Moeder!"

Moeder schrikt even, ze dacht dat Hans al lang in slaap was, hij lag zo diep onder de dekens en verroerde zich niet.

„Moeder!"

„Ja, Hans."

„Pak al mijn kleren van mijn stoel en geef die aan de Heer Jezus, ik heb nog oude kleren genoeg. Doet u het nu meteen?"

„Hans, wat lief van je, je wilt dus alles geven aan de Heer Jezus?"

„Ja moeder, want de Heer Jezus heeft niets en ik heb toch zo veel!"

„Ja Hans, dat is zo."

Ze zijn alle drie even stil. Dan zegt moeder zacht:

„Zal ik het verhaal nog afvertellen?"

De herders zijn bij de stal gekomen en zij hebben de Heer Jezus gezien en zijn voor Hem neergeknield.

Jozef en Maria dachten: hoe weten die herders het? Wij wisten het toch alleen maar!

En toen vertelden de herders van de engel.

Maria is zo blij, nu weten nog meer mensen dan zij alleen, dat de Zoon van God geboren is.

't Wordt morgen. De herders gaan weg, ze gaan naar de stad, ze willen aan iedereen vertellen wat ze gezien en gehoord hebben: dat de Heer Jezus geboren is, de eigen Zoon van God, die alle mensen gelukkig maken wil.

En Hans en Mieke, dat mogen jullie ook doen. Jullie mogen ook gaan vertellen van de Heer Jezus, die geboren is voor alle mensen. Dat is het allermooiste wat je de Heer Jezus geven kunt: aan alle mensen gaan vertellen wie Hij is en dat Hij geboren is om ons gelukkig te maken.

En als er dan mensen of kindertjes zijn, die het heel arm hebben, dan mag jij hun kleertjes geven Hans, want jij wilde ook je kleertjes aan de Heer Jezus geven.

Zullen we samen nu ons gebedje opzeggen en dan gauw gaan slapen, kinderen?"

„Moeder,” zegt Mieke, „is dit verhaal echt gebeurd?"

„Ja kind, dit verhaal is echt gebeurd.”

Moeder kust haar tweetal en Mieke en Hans dromen een mooie en blijde droom, want ze zien het Kindeke Jezus liggen in Zijn kribje.

ZIERTJE, DE FLUITSPELER

Hartger Menkman

Ga je mee naar Ziertje van Zoelen?
Dan moet je een heel eind lopen.
Vanuit het dorp ga je eerst door een groot, donker bos.
Dan kom je eindelijk bij een heideveld.
Daar staan vijf huisjes, dicht bij elkaar.
Hier wonen de mensen van „het heitje”.
Want zo noemt men dit stuk hei, buiten het dorp.

Zie je dat kleine huisje met het scheefgezakte dak?
En kijk eens hoe krom die muren zijn geworden.
Geen wonder, want het huisje is al zó oud, zóóó oud!
Hierin woont een oude man.
Een man met veel rimpels in z'n gezicht.
En met rimpelige handen.
Hij draagt een lange, witte baard.
Dat is nu de grootvader van Ziertje van Zoelen.
Ziertje woont hier ook.
Hij is altijd bij z'n grootvader.
Dat komt, omdat Ziertje geen vader en moeder meer heeft.
Ziertje van Zoelen is een wees.

Ziertje is juist gisteren zeven jaar geworden.
Je zult het wel vreemd vinden, dat hij nog nooit naar school is geweest.
Dat zou hij niet *kunnen*.
Ziertje is enkele jaren geleden eens erg ziek geweest.
Allebei z'n beentjes zijn toen verlamd gebleven.
Hij kan nu niet meer lopen.
Hij ligt altijd in z'n bedje, dat in de huiskamer staat.

Dat bed staat voor het kleine raam, met de witte gordijntjes.
Als het zomer is, staat dat raam wijd open.
Hij praat dan wel eens met de mensen, die voorbijkomen.
Nu kan dat niet.
Het is winter.

Het is al december en straks wordt het Kerstmis.
De wereld daarbuiten ligt verborgen onder een zacht, donzig
sneeuwkleed.
De bomen aan de rand van het bos hebben nu hun witte mutsen op.
Ziertje kijkt er met blijdschap naar.
Ginds, in de verte, ziet hij grootvader, die terugkomt uit het dorp.
Ziertje moet erom lachen. Grootvader lijkt wel een wandelende
sneeuwpop.
Zelfs zijn grijze baard is nu wit.
De sneeuwvlokken dwarrelen maar dwarrelen maar. Die
deken over alles heen wordt steeds dikker.

Even later komt grootvader binnen.

„Nou nou,” zegt hij, „dat wordt een witte Kerstmis. Het blijft maar sneeuwen.”

„Fijn, grootvader!” juicht Ziertje. Hij wil nu niets liever dan met grootvader praten.

Praten over de sneeuw en over de komende feestdagen.

Maar grootvader heeft nù geen tijd.

„Straks, m'n jongen,” zegt hij. „Dan kom ik heerlijk bij je zitten. Nu moet ik eerst onze koe melken.

Daarna moet ik de biggen en onze kippen nog voeren.

Dat zal ik eerst maar doen, want het is al wat laat geworden.”

Dan laat hij Ziertje alleen achter.

Dat vindt Ziertje heel jammer.

Zijn hartje is zo vol van alles. En dan wil hij altijd zo graag met grootvader praten.

Maar nu is hij alleen.

Nee . . . alléén is hij eigenlijk nóóit. Hij heeft z'n fluit altijd naast zich liggen en die fluit . . . is Ziertjes vriend. Als hij eenzaam ligt en toch iets vertellen wil dan doet hij dat, door op z'n fluit te spelen.

Als z'n hartje ergens vol van is, doet hij dat altijd.

En hij kan mooi fluiten . . . wonderlijk mooi.

Dan luistert grootvader soms, met tranen in z'n oude ogen.

En wat zo heerlijk is? *God* luistert er ook naar.

Dat heeft grootvader zèlf gezegd.

Soms vertelt hij aan God, dat hij zo vrolijk is en zo blij.

Ook wel eens, dat hij zo verdrietig is, omdat hij niet lopen kan.

En hij vertelt God ook vaak, als hij iets ziet dat hij heel mooi vindt.

Dan moet je toch aan *iemand* vertellen!

Met zijn fluit kan hij lachen en jubelen.

Maar hij kan er óók mee *huilen*.

Dan klinkt de muziek soms zó droevig.

Ook nu zet Ziertje de fluit aan zijn mond en blaast.

Al die klanken dansen en springen door het kleine kamertje.
Ze kaatsen terug tegen de houten zolder ervan. Dan dwarrelen ze
weer omlaag als de sneeuwvlokken buiten.
Als je ze echt horen kon, zou je er blij door worden.
Dat komt, omdat Ziertje zelf zo blij is.
Het jubelt in z'n hartje, dat het Kerstfeest nu al zó dichtbij is.
Grootvader heeft al 'n klein boompje uit het bos meegebracht.
Dat gaat hij straks versieren.
Voor Ziertje is het een feest, daarnaar te mogen kijken.
Als grootvader binnenkomt, luistert hij even naar die fluitmuziek.
„Nou nou,” zegt hij, „ik kan wel horen dat mijn kereltje blij is.”
„Natuurlijk grootvader, u gaat toch nu ons boompje versieren?”
„Na de boterham,” zegt grootvader en hij gaat de tafel dekken.
Ziertjes ogen schitteren.
Van blijdschap om wat nu komen gaat.

Het is de eerste Kerstdag om vier uur al bijna donker.
Grootvader steekt nu voor het eerst de kaarsjes aan.
Ziertje ligt er met grote, glanzende ogen naar te kijken.
Alles wordt nóg mooier als de oude man de gordijnen dichttrekt.
Hij gaat naast Ziertjes bed zitten en samen kijken ze ernaar.
Ziertje is er stil van.
Hij ziet, dat grootvader nu ook heel blij is.
Wat leuk! De vlammetjes van de kaarsjes dansen in grootvaders
ogen.

Er wordt op de deur geklopt.
„Wie zal dáár nu zijn?” vraagt de oude man zich af.
Hij komt terug met een juffrouw en drie kinderen.
Ziertje zet grote ogen op.
Die juffrouw kent hij. 't Is juf van de zondagsschool, die hem wel
eens vaker bezoekt.
Juf lacht.
„Dat had je niet gedacht, hè Ziertje? Maar ik heb tegen de
kinderen van de zondagsschool gezegd, dat ik naar jou ging.

Ik wilde zo graag een uurtje bij *jou* Kerstfeest vieren. Alle kinderen wilden met me mee. Dat kàn natuurlijk niet. Drie van hen heb ik meegebracht.”

Ziertje krijgt er een kleur van. Hij is zó blij zóóó blij. Maar hij weet niet goed, wat hij zeggen moet.

Juf gaat naast z'n bed zitten.

De drie kinderen krijgen van grootvader een stoel. En zelf schuift de oude man ook bij het groepje. Hij vindt het heerlijk, dat er voor Ziertje nu eens bezoek gekomen is.

Juf zegt dan: „Ik was al eerder van plan, je eens op te zoeken, Ziertje. Maar ik dacht: ik zal maar wachten tot Kerstmis. Dan vieren we allemáál feest.

Jij toch zeker ook?”

„Ja juf,” antwoordt Ziertje wat verlegen.

„Natuurlijk,” gaat juf voort, „want het Kerstfeest is een feest voor alle mensen.

Voor zieken en gezonden, voor mensen die blij zijn, maar ook voor hen die bedroefd zijn.

Voor groten en voor kinderen voor allemaal. Het is het grootste feest, dat wij mensen op deze aarde kunnen vieren.”

Juf neemt nu Ziertjes hand in de hare.

„Er is nu óveral feest, Ziertje,” zegt ze „óveral! In de hemel, maar ook op de aarde.

Als de Here Jezus *niet* geboren was, dan zouden we nooit ècht feest kunnen vieren.

Dan zouden we nooit ècht blij kunnen zijn. Dan zou het in ons hart altijd donker zijn.

We zouden dan telkens aan al die boze dingen moeten denken, aan onze zonden.

Dat zou ons altijd somber en ongelukkig maken.

En zoals nu deze kaarsen licht brengen in deze kamer, zo wil ook de Here Jezus licht brengen in elk donker hart.

De Heiland, Ziertje, weet wel hoe donker en hoe angstig het in onze mensenharten kan worden.

En Hij houdt zóveel van die mensen, dat Hij vanuit de hemel op aarde is gekomen.

En Hij wil niets liever, dan ons àl het kwaad vergeven, dat wij dagelijks doen.

Toen dat Kindje Jezus groot werd, zei Hij: De straf, die de mensen verdienen door hun zonden, wil *Ik* voor hen dragen.

Daarom is Jezus voor ons gestorven aan het Kruis. En dat kom ik je hier met Pasen vertellen, m'n jongen, want het Paasfeest is een even blij feest als Kerstmis.

Nu moet je eens goed luisteren, Ziertje.

Wie dat goed begrijpt, wordt vanzelf blij. Zó blij, dat hij niets liever wil dan te vechten tegen alle lelijke dingen, die je wel eens doen wilt.

Zó blij, dat je 't ook aan andere mensen vertellen wilt. Daarom ben ik dan ook bij jóú gekomen. Zelfs alle zieken, alle armen, alle bedroefden zullen tòch blij en gelukkig kunnen zijn, als ze hier altijd aan denken."

Grootvader zit met tranen in zijn ogen.

Ziertje krijgt twee rode blosjes op zijn bleke wangen.

Z'n hartje is er vol van.

„Mag ik wat voor u fluiten, juf?" vraagt hij.

„Graag!" zegt juf.

„Ja! Ja!! Jaaa!" roepen de drie kinderen.

Ze weten wel, dat Ziertje zo prachtig fluiten kan.

Eerst klinken er donkere tonen door het kleine kamertje. Donkere tonen, wat langzaam en droevig

Maar luister!

Ze worden steeds blijer . . . steeds hoger . . . en steeds vlugger.

De vrolijke klanken springen blij door de kamer. Ze juichen! Ze jubelen!

Ze vullen het hele vertrek. Ze dansen langs de vloer. Ze dansen langs de wanden naar omhoog. Ze huppelen rond de boom met de vele lichtjes.

Ziertje heeft zijn ogen gesloten.

Hij luistert alleen naar zijn eigen muziek.

Zijn vingertjes dansen steeds vlugger over de openingen van de fluit.

Ja . . . zó fluit je als je héél blij bent!

Als de muziek ophoudt is het heel stil in het kamertje.

Juf streelt met haar hand over Ziertjes krullen.

„Ik weet wat jij nu gespeeld hebt,” zegt ze.

„Ik heb duidelijk gehoord, wat je vertelde.

Ik heb je horen jubelen: „Wees toch allemaal blij, mensen ...
de lichtjes branden!
Eerst was het donker.
Nu is het licht geworden.
Want Jezus is geboren!”
Is 't niet zo, Ziertje?”
Ziertje knikt alleen van ja.
Er staan grote tranen in zijn ogen.
Daarin dansen lichtende vlammetjes.
De vlammetjes van de kaarsen

SITA'S KERSTGAVE

Joke van Mierlo—van Kuipers

Sita was een Brits-Indisch meisje van zes jaar, met grote donkere kijkers en zwart haar. De zon brandt daar zo fel, dat alle kinderen er nog bruiner uit zien dan jullie na de zomervakantie.

Sita had geen vader en moeder meer. Maar toch was ze gelukkig. Ze woonde in een prettig thuis met andere jongens en meisjes. Toen ze een heel klein kindje was, had een vriendelijke oude man haar gevonden aan de kant van de weg. Hij was een christen, hij had de Heer Jezus lief en hij wist, dat hij Sita nergens beter brengen kon, dan in het kindershuis van de christenen.

Hij betaalde daar veel geld, opdat men er heel lang voor haar kon zorgen en soms kwam hij haar opzoeken.

En op zekere dag stopte hij bij z'n bezoek een blinkend zilveren kwartje in haar handje. Dat mocht Sita houden!

Zoveel geld had ze nog nooit voor zichzelf gehad! Ze holde naar tante en vroeg: „'t Is nog meer dan twee stuivers, niet?” „Veel meer,” zei tante. „En je mag ermee doen wat je wilt. 'k Zal 't kwartje voor je wisselen in vijf mooie nieuwe stuivertjes. Die doen we in een doosje. En als je er iets voor kopen wilt, dan mag dat!”

Weet je, wat Sita voor haar stuivertjes kocht? Iedere morgen kwam er een man met snoepjes langs het schoolplein. De eerste keer kocht ze voor een stuiver noga van haar eigen geld. En ze at het niet allemaal alleen op! 't Was zo heerlijk om nu óók eens te delen met de vriendinnetjes, die haar altijd wat gaven.

En op een andere dag kocht Sita in de bazar van 't dorp een fluitje, zo'n mooi rood fluitje.

Toen had ze nog drie stuivers over en ze lag te bedenken, wat ze dáár nu nog wel allemaal voor kopen kon!

In de dorpsbazar lag zo iets moois! Sita moest ernaar kijken, zo vaak ze erlangs kwam uit school. Prachtige kralen, rode en witte. En ze kostten drie stuivers!

Ze gingen op zondagsschool al Kerstliedjes leren.

Ze dachten al aan het Kindeke Jezus, dat eens geen plaats had om Zijn hoofdje neer te leggen, zoals ook Sita, vóórdat de vriendelijke man haar had meegenomen. En toen ze dit verhaal hoorde, dacht Sita heel diep na en er kwam een grote liefde in haar hart voor dat Kindeke.

Zo lief had God ons, dat Hij ons Zijn Kindje gaf, dat arm werd om ons rijk te maken.

Toen het Kerstmis werd, mochten ze allemaal iets geven. Ieder een wilde „Dank U, Heer” zeggen voor Gods goedheid. En de grote meisjes borduurden en naaiden en de jongens pakten vruchten en groenten in een mandje en àl deze gaven waren voor God, ter ere van het Kindeke Jezus.

Maar wat zou Sita geven?

In haar doosje zaten nog drie glimmende stuivertjes. Maar . . . de nogaman kwam zeker weer gauw langs en als 't Kerstfeest werd, wilde ze zo graag een nieuw snoer kralen hebben.

Ze wist niet goed, wat ze doen moest. En toch hield ze zoveel van God in de Hemel en Zijn Kindeke Jezus.

„Wat doet God met de gaven, die we Hem brengen?” vroeg ze aan tante.

„Hij maakt er Zijn arme en zieke kinderen gelukkig mee!” antwoordde tante ernstig.

Sita dacht heel lang na. Misschien dacht ze ook aan een klein meisje, dat lang geleden was opgenomen door een oude man, uit liefde tot God.

En toen wist ze het wèl!

Ze liep tussen de andere kinderen in op die Kerstmorgen. Zonder de mooie kralen om haar hals.

De dominee vertelde zo mooi van het Kindeke Jezus. En Sita's

handje bleef in haar zak en ze hield stijf de drie stuivers vast. Toen kwam het ogenblik, dat ze allemaal hun gaven mochten brengen uit dankbaarheid. Eieren, borduurwerk, groenten, fruit en óók drie blinkende nieuwe stuivers van Sita zelf.

En Sita glimlachte naar de dominee.

„Voor de Here God!” zei ze blij. En de dominee glimlachte terug.

Na de dienst holde Sita naar huis en vertelde alles aan tante.

„Weet u, wat ik maar hoop, dat God voor mijn stuivers zal kopen?”

zei ze. „Een slaapmatje, of een pot rijst, of kleertjes voor een kindje, dat niemand heeft, zoals ik vroeger.”

Tante nam haar op schoot en streek haar zachtjes over 't zwarte haar.

„Zeker wil Hij dat. Want ook Zijn eigen Kindeke had geen plaats, waar Hij het hoofd kon neerleggen.”

TJOEN LEN

Joke van Mierlo— van Kuipers

*Tjoen Len zegt: Dank U, lieve Heer
voor Kindje Bao en Kindje Bobbie!*

Kleine Tjoen Len ligt te slapen op haar matje in een land ver weg over zee.

Maar als de eerste zonnestraaltjes over haar stijve, zwarte vlechtjes glijden en haar bolletje helemaal warm maken, wordt ze wakker.

Ze springt op, trekt haar broekje aan en haar mooie, blauwe jakje.

Grootmoeder is bij haar en zegt: „Eet maar vlug je rijst op, dan mag je mee naar moeder. We hebben zo'n grote verrassing voor je!”

Dan neemt grootmoeder haar mee naar moeders kamer.

Achter de mooie, dikke, blauwe gordijnen ziet Tjoen Len haar moeder en in haar armen houdt moeder het mooiste cadeautje, dat ooit iemand aan Tjoen Len zou kunnen geven: een lief klein broertje.

Want Tjoen Len is al vijf jaar en zij heeft altijd maar alleen gespeeld.

Is dit nu niet heerlijk, dat de kleine Bao van haar is en dat zij ermee spelen mag en ervoor zorgen kan?

De volgende dag als de kleine Bao een bad krijgt, staat Tjoen Len erbij en mag helpen. Ze mag houtjes op het vuur gooien, want het moet heerlijk warm in de kamer zijn!

En als al de ooms en tantes komen om naar Bao te kijken, zit Tjoen Len op een bamboestoeltje bij moeders bed. Ze mag allerlei dingen aangeven om moeder te helpen.

Als het avond wordt, legt ze heel zacht haar wang tegen het wangetje van het slapende broertje. O, ze is zo blij met hem.

Bao's oogjes waren helder en groot. Ze zagen mooie vliegers en lampions en bloemen en toen hij nog groter werd, wilden zijn handjes alles wel pakken.

Tjoen Len was heel sterk. Ze kon haar broertje al op de rug dragen en toen zij eens met hem buiten liep, kwam ze een vreemde dame tegen.

Die woonde in een groot huis en had heel andere kleren aan dan de mensen in het land van China.

Die dame had een kindje, even klein als Bao. Hij zat in een wagentje en zijn moeder reed met hem. En de twee kindertjes keken naar elkaar en begonnen te lachen.

Toen keek de vreemde dame naar Tjoen Len en lachte zo vriendelijk.

Tjoen Len was een beetje verlegen, maar ze lachte terug en toen zei die vriendelijke dame:

„Wat heb jij een lief broertje, hoe heet hij?”

„Bao,” zei het zusje.

„Zou hij wel eens met mijn Bobbie willen spelen en wil jij dan met hem meekomen?” zei de vriendelijke dame.

Dat mocht en Tjoen Len kon die avond haast niet slapen, zo benieuwd was zij, hoe het zou zijn in dat grote huis waar Bobbie woonde.

De volgende morgen mocht ze met haar oom naar de markt. Daar kreeg ze twee geldstukjes om wat moois te kopen voor haarzelf en haar broertje.

En toen kocht ze twee rammelaars. De ene was natuurlijk voor Bao, maar voor wie was de andere, denk je?

Al gauw waren Bobbies moeder en Tjoen Len dikke vrienden en de kleintjes speelden samen met hun rammelaars op het matje. Tjoen Len kwam nu dikwijls met haar broertje bij kleine Bobbie spelen.

Zondagsmorgens ging Bobbies vader altijd ver weg. Hij reed op zijn pony naar de stad om de mensen te gaan vertellen van de Heer Jezus.

Bobbies moeder dacht dan altijd aan een land over zee, waar op zondagmorgen de kinderen naar de zondagsschool gaan.

„Ik wilde, dat de kinderen hier ook kwamen,” dacht ze. „Maar ze zijn een beetje verlegen voor mij.”

Toen maakte ze een mooi plan.

Op een keer stond Tjoen Len met al haar vriendjes en vriendinnetjes te kijken naar Bobbie, die over de grond kroop met zijn mooie, rode schoentjes.

Ze mochten binnenkomen om ze beter te kunnen zien.

Toen begon Bobbies moeder een liedje voor hen te zingen en ze zaten op de grond en keken naar haar boeken met mooie platen; ze vertelde van de Heer Jezus, die al de kinderen liefheeft en het leek net op een zondagsschool.

Toen het tijd was om naar huis te gaan en rijst te eten, wilden ze allemaal wel graag terugkomen, de volgende zondag.

Ze konden alleen niet onthouden, wanneer het weer zondag was. Dat vonden ze heel moeilijk.

Toen eindelijk de zondag kwam, liep Tjoen Len door het dorp met een grote bel. Zo wisten alle kinderen, dat het zondag was en dat zij zich klaar moesten maken voor de zondagsschool.

En nu komen ze elke week en zitten op het matje, luisteren en zingen en ze zeggen ook: „Dank U, lieve Heer, voor alle mooie en heerlijke dingen,” die zij zelf eerst mogen opnoemen.

Tjoen Len is niet meer verlegen en ze heeft al iets bedacht, waar ze: „Dank U, lieve Heer,” voor zeggen wil.

Voor de twee lieve kleintjes: Bao en Bobbie!

Tjoen Len zegt: Dank U voor 't Kindje Jezus.

's Winters is het in dat verre land ook erg koud.

Kleine Bao kon nu al aardig kruipen, net als Bobbie, en ze hadden allebei lekkere warme jasjes aan, want de wind blies over de heuvels.

Als Tjoen Len thuiskwam, moe van het spelen met de andere kinderen, speelde ze toch altijd eerst nog even met Bao, vóór hij naar bed ging.

Eens speelde de kleine stouterd sneeuwstorm. Hij was eventjes alleen geweest en had het gaatje in zijn jasje groter gemaakt en nu plukte hij er de watjes uit. Die vlogen overal in het rond.

Zo werd Bao dus groot!

Dikwijls nam Tjoen Len hem op de rug en ging zij naar Bobbie. Dan mocht ze wat melk meenemen van hun eigen geit, want kleine Bobbie was veel bleker en kleiner dan de kleine Bao.

Ze vertelde aan Bobbies moeder, die een jasje voor Bobbie naaide, wat de kleine, stoute Bao had gedaan.

„In het verre land over de zee spelen wij ook, dat het sneeuwt en strooien kleine plukjes watten op de Kerstboom,” vertelde Bobbies moeder.

Jullie weet wel, waarom het Kerstfeest is en waar wij dan aan denken en jullie hebt ook wel eens een Kerstboom gezien, maar Tjoen Len wist daar niet van.

Bobbies moeder vertelde:

„De Heer Jezus, van wie je al die mooie verhalen hebt gehoord en van wie je al die mooie platen gezien hebt, is ook eenmaal zo'n klein kindje geweest. En op het feest van Zijn verjaardag zijn alle mensen zo blij en steken lichtjes aan in een grote boom en danken God voor 't Kindje Jezus, dat eenmaal gekomen is om ons gelukkig te maken. We zullen met de kinderen van de zondagsschool al gauw het feest gaan vieren. En dan moet je maar eens bedenken, wat Bao graag zou willen hebben op het Kerstfeest!”

Toen Tjoen Len thuiskwam, vertelde ze alles aan haar moeder. „En nu zeggen de vreemdelingen, moeder, dat ze allemaal zo blij zijn, omdat 't Kindje Jezus kwam. Daarom geven zij elkaar cadeautjes! En nu wil ik ook zo graag iets geven aan Bobbie en aan zijn moeder. Mag ik dan mijn stenen varkentje stukgooien, waar ik al m'n geld in bewaar?”

In de dagen vlak voor het Kerstfeest stond er een prachtige rose

bloem, in een pot, in het huisje van Tjoen Len en zelf maakte ze een paar mooie pantoffeltjes voor Bobbie. Natuurlijk hielp moeder haar. De schoentjes waren net poesjes, met ogen van zwarte kralen en oortjes van bont.

Toen kwam het feest. De bel van Tjoen Len riep eens zo blij: Kom, kom, kinderen, kom!

En alle kinderen zaten op de mat en zongen van: 't Is een blijde feestdag.

De kleintjes waren er ook en wezen met hun puntvingertjes naar de stralende lichtjes in de boom.

De rose bloem had een mooie plaats gekregen.

En Bobbie was ó, zo blij met zijn poesescoentjes en Bao met zijn bal.

Maar het mooist van alles was de plaat van 't Kindje Jezus, waar Tjoen Len aldoor naar had zitten kijken, terwijl Bobbies moeder vertelde van het Kerstfeest.

Ze mocht die plaat houden en mee naar huis nemen en die avond dankte Tjoen Len voor het liefste Kindje, dat er ooit op de wereld geboren was, want zij zei: „Dank U, lieve Heer, voor het Kindje Jezus!”

HET KERSTLICHTJE

Rie Stoové—Bauer

't **I**s onrustig in de klas.

Telkens draaien de hoofden de kant van 't raam uit.
Het sneeuwt.

Jaap schuift voorzichtig wat naar Teun toe en fluistert:

„Fijn jò, en volgende week is het Kerstmis!”

Teun knikt.

Een echte witte Kerstmis, denkt hij, dat is wel mooi!

Jaap begint weer te fluisteren.

„Kom je vanmiddag bij me, we moeten nog Kerstversieringen voor de winkel maken en dan kan je meehelpen.”

Teun knikt weer; dat vindt hij fijn.

Hij zit stil. Hij kijkt weer naar buiten naar 't neerdwarrelen van de sneeuwvlokken. Soms komt er een sneeuwvlokje vlak voor 't raam en blijft als een wit vlekje even tegen 't raam zitten, dan verdwijnt het en is het een druppel geworden.

De juffrouw ziet wel dat de kinderen telkens naar buiten kijken en moeilijk kunnen opletten, maar dat kan ze best begrijpen. Maar praten mogen ze niet, daarom kijkt ze ook de kant van Jaap en Teun uit, want Jaap wil weer wat tegen Teun zeggen. Jaap zwijgt nu maar en wacht tot de schoolbel luidt.

Teun zit een beetje te soezen.

Hij denkt aan thuis.

Vader heeft 's winters niet veel werk en moeder ligt ziek. Teun is erg bang dat er thuis helemaal niet aan Kerstmis gedacht zal worden.

Vader is veel weg. Nu met de kerstdrukte helpt hij veel in 't dorp, voor verschillende winkels brengt hij de pakjes rond. Vader zal het wel niet prettig vinden dat het sneeuwt.

Plotseling schrikt Teun op.

De bel luidt en 't is net of dit veel harder klinkt dan anders.

Dat komt omdat het door de sneeuw veel stiller is buiten.

Er is beweging in de klas.

Maar de juffrouw klapt in haar handen. Ze moeten stil en eerbiedig zijn.

't Is wel heel moeilijk vandaag.

Nu mogen ze toch eindelijk naar buiten.

Over elkaar heen tuimelen ze in de sneeuw.

Wat is er in die paar uren, dat ze op school zaten, al veel sneeuw gevallen; de straten, de wegen, de velden, alles is wit.

Teun loopt met Jaap zover mee op.

Ze hebben hun handen in de zakken en proberen te glijden.

Hè, wat is het lekker in de sneeuw! Ze hebben er rode wangen van.

„Eigenlijk jammer dat ik moeder beloofd heb te helpen vanmiddag,” zegt Jaap. „We konden veel fijner buiten gaan spelen.”

„Als je 't beloofd hebt, moet je het doen,” zegt Teun.

„Kom jij dan ook?”

Teun knikt.

„Als ik m'n brood op heb. Tot straks.”

Jaap is thuis.

Teun loopt door, het dorp uit, de landweg op die langzaam naar boven klimt. Aan 't eind daarvan staat hun huisje.

Als hij thuiskomt is vader net thuis. Vader is bezig koffie te zetten.

Teun gaat naar moeders bed. Wat ziet moeder toch bleek van al die weken in bed liggen. Toch is het net of moeder heel wat vrolijker is. En het is ook lichter in de kamer. Dat komt allemaal door de sneeuw.

„Ga je vanmiddag fijn buiten spelen?” vraagt moeder.

„Ik ga bij Jaap Kerstversieringen voor de winkel maken,” zegt Teun.

„Dat is ook goed,” knikt moeder.

Als Teun z'n brood op heeft, mag hij weg.

De sneeuw op de weg is nog dikker geworden.

Hij loopt nu naar beneden en kan af en toe glijden.

Jaap komt hem al tegemoet; samen spelen ze nog even en dan gaan ze naar binnen.

In de gezellige huiskamer achter de kruidenierswinkel van Jaaps vader zijn de zusjes al bezig. Ze knippen van lange stroken rood papier gelijke stukjes af. Van het eerste stukje worden de uiteinden aan elkaar geplakt; het volgende stukje wordt er doorgestoken, de uiteinden worden weer aan elkaar geplakt, en zo wordt de slinger afgewerkt.

Een ander zusje knipt van rood crêpe-papier franje.

In de hoek van de kamer ligt dennegroen en de moeder van Jaap zoekt gelijke takjes bij elkaar die ze met rood lint samenbindt. Jaap en Teun worden naar de kelder gestuurd. Daar moeten ze tien grote, maar gelijke aardappelen zoeken.

Als ze daarmee bovenkomen, mogen ze ze doorsnijden, er voorzichtig een gat in boren, zo, dat er een kaars in past, dan rood crêpe-papier eromheen doen en dat vastbinden met een smal rood lintje. Zo is het een kandelaar geworden.

Jaaps moeder weet wel dat Teuns moeder ziek is en als Teun aan 't eind van de middag naar huis gaat, geeft ze hem een paar slingers, wat crêpe-papier en rood lint en zo'n mooie kandelaar, die hij zelf gemaakt heeft, mee.

Teun houdt alles stevig vast, want hij wil er niet mee vallen in de sneeuw.

Onderwijl bedenkt hij wat hij ermee doen zal.

De slinger bewaart hij als ze misschien toch nog een klein Kerstboompje krijgen en het crêpe-papier is voor om de lamp.

De kandelaar wat zal hij daarmee doen?

Op het tafeltje naast moeders bed zetten?

Ineens bedenkt hij wat.

Hij gaat wat spelen.

Hij gaat spelen dat ze in Bethlehem wonen. En op de avond van Kerstmis zal hij de kandelaar voor het raampje van zijn kamertje zetten, er een kaars in doen en hem aansteken.

Als dan de Wijzen uit het Oosten komen en ze zien het lichtje, dan zullen ze denken dat dáár de ster staat. En dan zullen ze

hun geschenken brengen en dan zullen wij ineens heel rijk zijn en alles voor moeder kunnen kopen, zodat ze gauw beter zal worden.

Ja, dat zal hij doen!

Thuis bergt hij alles voorzichtig weg.

De volgende dagen moet hij er steeds aan denken.

Eindelijk is het de avond van Kerstmis.

Vorzichtig gaat hij de kamer versieren, ze hebben geen boompje; wel heeft vader een paar dennetakken meegebracht en moeder geeft vanuit bed raad hoe hij alles het beste doen kan.

Van de kandelaar vertelt hij niets.

Die staat veilig onder zijn bed en wordt straks als het donker zal zijn voor het raam gezet.

Als het eindelijk donker is, sluipt hij voorzichtig naar boven, hij heeft een doosje lucifers meegenomen.

De kaars wordt voor het raam gezet en aangestoken, maar eerst heeft hij zover mogelijk de gordijnen op zij geschoven, want er mag geen brand komen!

Hè, hij zou wel naar buiten willen gaan om te kijken hoe het staat!

De Wijzen zullen het vast wel zien.

Och Teun, de Wijzen zullen er immers nooit langs komen!

Maar daaraan wil Teun niet denken!

Wel komen de boodschappenjongens uit het dorp langs en die zien het flakkerend lichtje en denken: wat heeft dat te beduiden?

Daar is toch geen brand!

Ze vertellen het elkaar en vragen er Teuns vader naar en die haast zich naar huis.

Hij ziet ook van verre het flakkerend lichtje en begrijpt er niets van.

Teun zit naast zijn moeder aan 't bed.

Vader komt binnen en valt uit:

„Jongen, ben je aan 't brandstichten boven. Wat heb je gedaan?”

En meteen klimt hij de trap op naar boven, naar Teuns kamertje en blaast de kaars uit.

Mopperend komt hij naar beneden.

„Wat is dat voor onzin!”

Teun is eerst heel erg geschrokken en toen erg verdrietig geworden.

Met het hoofd op z'n armen ligt hij te huilen.

Moeder vraagt zacht: „Wat was er toch jongen?”

En dan vertelt Teun, dat hij aan 't spelen was, dat het lichtje de ster van de drie Wijzen uit het Oosten was. 't Was toch Kerst-avond? En dan zouden ze hier hun geschenken brengen en konden ze alles kopen wat moeder nodig had.

Moeder strijkt over Teuns hoofd.

Vader trekt zijn jas weer aan en gaat de deur uit.

De mensen uit het dorp staan vader op te wachten om te vragen wat er gebeurd was.

„O, een kaarsje voor 't raam,” meer kregen ze niet van vader te horen.

Maar Jaaps vader kreeg het wèl te horen, die vroeg net zo lang, tot vader het verhaal verteld had.

En toen vader die avond heel laat naar huis ging, liep hij héél langzaam. Hij had zoveel te dragen.

Jaaps vader had het verhaal van Teun gauw rondverteld en toen Teuns vader naar huis wilde gaan, kwam de melkboer met een paar flessen melk, de slager met een stuk vlees, de bakker met een groot krentenbrood, en Jaaps vader had een grote mand flink vol gepakt met kruidenierswaren.

Thuisgekomen werd Teun wakker gemaakt en alles werd uit-gepakt.

Teun zit slaperig op een stoel z'n ogen uit te wrijven.

Ineens zegt hij:

„En nu hebben toch de Wijzen hun geschenken hier gebracht.”

KERSTNACHT

*Als ik was geweest bij de engelschaar,
dan had ik gezongen, het mooiste van al!
Dan had ik gezongen, zo hoog en zo klaar,
dat Jezus het hoorde in Bethlehems stal.*

*Als ik bij de herders geweest was in 't veld,
dan was ik aan 't lopen, aan 't lopen gegaan,
zodat ik de and'ren vooruit was gesneld,
om toch maar het eerst bij het kribje te staan.*

*Als ik aan de hemel een ster had gezien
en op een kameel had gereisd door de nacht,
heel ver uit het oosten, dan had ik misschien
het Kindje het goud uit mijn schatkist gebracht.*

*Och, ik ben geen engel, geen herder, geen lied.
En ik heb het Kindje geen schatten gebracht.
Maar als het mij zo bij Zijn kribbetje ziet,
dan zegt het tóch, dat het op mij heeft gewacht.*

Jo Kalmijn—Spienburg

KERSTFEEST IN HET DUINHUIS

Rie Stové—Bauer

De kinderen in het dorp wisten alleen nog maar dat vroeger in het grote huis aan de binnenkant van het duin de oude heer en mevrouw hadden gewoond; de ouders wisten nog de naam van de meneer en mevrouw, de kinderen niet meer. 't Huis stond al jaren leeg. Aan de zeezijde was een brede trap die uitliep op een grote waranda en daar stonden zelfs nog een paar oude rieten stoelen. Aan de landzijde waren veel ramen. De kinderen speelden er verstoppertje of „spookje”. Vooral dat laatste spel was heerlijk griezelig. Dat deden ze meestal als een der grotere kinderen meeging. Dan gingen ze aan de voet van het duin zitten met hun gezichten naar het huis toe en het grote kind vertelde

Hoorden ze daar werkelijk de rieten stoelen verschuiven ? Niemand dorst te gaan kijken, 't was aan de achterkant Nu liep het spook voorbij de ramen De kinderen hielden hun adem in totdat plotseling het grote kind zei: „Ik fop jullie maar, er bestaan immers geen spoken!”

Lachend liepen ze uit elkaar, maar geen van hen allen ging toch naar het huis toe, ze liepen het duin over en gingen aan het strand spelen.

Maar op een dag, 't was nog zomervakantie, zagen ze werkelijk iemand in het huis lopen. Ze waren juist van plan verstoppertje te gaan doen, maar bleven nu onderaan de weg staan.

Klaartje en Jan wezen naar boven, waarop Riek onmiddellijk zei: „Je mag niet wijzen, dat staat helemaal niet netjes.”

Klaartje en Jan schrokken ervan, want juist stond de meneer die door het huis gelopen had, voor een der ramen stil en keek naar hen.

„Zullen we weggaan?“ fluisterde Klaartje.

Maar ze bleven alle drie staan en keken ook.

De meneer verdween van 't raam en de kinderen keken ineens vrolijker.

„Ga je mee naar 't strand?“ vroeg Riekje. „Zullen we doen wie 't eerst er is?“

Daar stoven ze heen, het zandpad op, dwars het duin over naar het strand toe.

Ze trokken hun schoenen en kousen uit en liepen de zee in. Toen gingen ze schelpen zoeken.

Op de terugweg zei Jan: „Zullen we morgen nog eens naar 't huis gaan kijken?“

„Dat doen we vast en dan vragen we Piet, Hein en Willy ook mee.“

De volgende dag trokken ze met hun zessen naar het huis.

Maar hoe ze ook keken, er was niets te zien. 't Huis lag er als altijd, leeg en verlaten.

En nu kregen ze nog bijna ruzie ook, want Piet, Hein en Willy geloofden niet wat Jan, Klaartje en Riekje hun verteld hadden. Ze begonnen hen te plagen en riepen:

„Jullie hebben een spook gezien!“

Er kwam van spelen niets die middag en verdrietig liepen ze naar huis.

Ze spraken er niet meer over.

De vakantie was om en de school begon weer.

Klaartje en Jan gingen voor 't eerst naar school, de anderen zaten in de tweede en derde klas.

Op een woensdagmiddag hoorde Riekje van haar grote broer, dat hij een verhuiswagen naar 't grote huis in het duin had zien rijden.

„Heb je 't werkelijk goed gezien?“ vroeg Riekje.

Haar grote broer werd bijna boos en zei: „Ik kijk toch goed uit mijn ogen!“

Zodra Riekje naar buiten mocht, ging ze naar Klaartje en Jan om het nieuws te vertellen. Ze werden er opgewonden van en

besloten dadelijk om naar Piet, Hein en Willy te gaan. Riekje mocht het vertellen.

Willy zei dadelijk: „We gaan kijken!”

Met hun zessen trokken ze de duinen in en zochten het duinpad op dat het dichtst bij het grote huis uitkwam. Aan 't eind daarvan gingen ze tussen de struiken zitten; ze wilden niet gezien worden. Ze spraken nu ook niet hard meer, ze fluisterden met elkander.

Wat werd er allemaal het grote huis binnengedragen?

Stoelen, tafels, en heel grote houten kisten!

De kisten vooral hadden de belangstelling van de kinderen.

Wat zou daarin zitten?

„Wat heeft die meneer veel uit te pakken,” zuchtte Jan.

„Ik zou best willen helpen,” zei Klaartje, „dan wist ik meteen wat er in die kisten zit.”

„Och kind,” zei Riekje, „potten en pannen natuurlijk!”

„Nee,” Klaartje schudde met haar hoofd, „die kisten zijn vreselijk zwaar, kijk maar hoe die mannen sjouwen!”

En weer zagen ze zo'n grote kist uit de wagen tillen en in de deur verdwijnen.

't Ging de jongens vervelen, ze zeiden: „Zullen we gaan spelen?”

„Gaan jullie maar, wij blijven zitten,” zei Klaartje.

Toen de jongens weg waren, gingen Klaartje, Riekje en Willy een beetje meer naar de weg toe om beter te kunnen zien.

Nu was de wagen bijna leeg.

De meneer kwam naar buiten en keek eens rond.

Ineens zag hij de drie meisjes en stapte op hen af.

O, wat schrokken ze!

„Hoe heten jullie en wonen jullie hier?”

Ze knikten verlegen.

Toen zei Klaartje: „Dat is Riekje en ik ben Klaartje en zij heet Willy. Meneer, wat zit er in die grote kisten?”

Maar toen Klaartje dat gezegd had, kreeg ze een vreselijke kleur.

O, ze had haar nieuwsgierigheid niet kunnen bedwingen!

Maar gelukkig, de meneer begon te lachen. Hij zei:

„Zodra de kisten uitgepakt zijn, mogen jullie komen kijken.”

„We hadden nog drie vriendjes bij ons,” zei Riekje zacht.

„Dan mogen die ook komen.”

Ze liepen naar het dorp terug, maar vertelden niets aan de jongens, want als de jongens hen niet wilden geloven, zouden ze vast weer geplaagd worden.

Er gingen een paar weken voorbij.

Toen gebeurde het.

Riekje kwam de meneer tegen en de meneer vroeg of ze woensdagmiddag bij hem kwamen.

„Wil Riekje de boodschap aan de andere kinderen doorgeven?”

Riekje knikte.

Daar gingen ze woensdagmiddag met hun zessen op stap naar het grote huis. Ze stapten flink door. 't Was net of ze er gingen spelen, maar ze praatten niet veel tegen elkander; ze waren stil, want in hun hart vonden ze het toch wel een beetje griezelig. Kijk, meneer stond al voor het huis.

En wat stond er allemaal voor de ramen!

Meneer zwaaide tegen hen.

„Daar hebben we ons zestal,” hoorden ze meneer zeggen tegen een oude dame, die nu ook het huis uitkwam.

„Dag kinderen, dit is mijn moeder.”

De kinderen gaven een hand.

„Nu gaan jullie mee kijken, wat er allemaal in die grote kisten heeft gezeten. Jullie ziet al wat staan voor die ramen. Dat zijn beelden, want ik ben beeldhouwer. En die beelden hebben in die grote kisten gezeten. Hebben jullie op school wel eens met klei mogen spelen?”

Ze schudden het hoofd.

„Nu dan mogen jullie dat bij mij eens doen, want voordat ik zo'n beeld maak, maak ik het eerst van klei. Van klei kun je alles maken; je neemt klei in je handen en je kneedt en vormt het en je maakt er een hond uit of een poppetje. We zullen het straks eens proberen samen. Ga maar mee naar mijn werkkamer.”

Ze liepen meneer achterna en kwamen in een hoog en ruim vertek.

„O,” riep Riekje uit, „wat leuk!”

Ze liep op een beeldje af, dat een meisje voorstelde met een pop in haar armen.

„Wat zijn dit, meneer?” vroeg Piet.

„Dat zijn de herders.”

„Welke herders?”

De kinderen keken meneer vragend aan.

„De herders die naar de stal kwamen, waar de Heer Jezus geboren is.”

De kinderen begrepen er niets van en toen ontdekte meneer, dat de kinderen de Kerstgeschiedenis nog nooit gehoord hadden en dat ze de Heer Jezus niet kenden.

De middag vloog om. Ze kregen nog limonade en ze mochten de klei zien, maar van spelen kwam niets meer.

Toen ze weggingen, vroeg meneer:

„Hebben jullie zin om elke woensdagmiddag een paar uur te komen, dan zal ik jullie leren, hoe je met klei moet werken. Als jullie ouders het goed vinden, dan zie ik jullie volgende week woensdag weer?”

„Ja meneer, dag meneer!”

Daar gingen ze weer. Nu hadden ze veel te praten onderweg.

Toen de kinderen weg waren, zei de meneer tegen zijn moeder:

„Moeder, deze kinderen hebben nog nooit de Kerstgeschiedenis gehoord. Weet u wat ik doen ga? Ik ga deze kinderen de Kerstgeschiedenis in klei vertellen.”

„Zou je dat kunnen?” vroeg de moeder.

„Ik wil het proberen.”

Alle zes mochten ze de volgende woensdagmiddag naar het huis in de duinen gaan.

Die middag kregen ze klei, waarmee ze naar hartelust spelen mochten. Ze maakten een bal en een heel lange worst en een pannenkoek en hadden erg veel plezier. Ze vonden het zelfs zo plezierig, dat ze, toen de middag om was, reikhalzend naar de volgende woensdagmiddag uitzagen.

Toen ze na enige middagen al wat meer van klei konden maken

en wisten hoe ze ermee om moesten gaan, zei meneer: „Nu gaan we een echte geschiedenis van klei maken. We gaan maken: de stal van Bethlehem, waar de Heer Jezus, de Zoon van God, geboren is. En we gaan de herders en de schapen maken en de koningen. En als we dat allemaal klaar hebben voor Kerstmis, dan mogen jullie hier bij mij Kerstfeest komen vieren.”

„Mogen wij dat allemaal zelf maken?” vroeg Jan.

Meneer knikte.

Ze werden er opgewonden van.

De volgende woensdag begonnen ze ermee.

Eerst de stal. Ze moesten muren bouwen, een dak maken. Dat was werk voor de jongens. Meneer zou herders maken en de meisjes schapen.

Onderwijl vertelde meneer vast een gedeelte van de Kerstgeschie-

denis, zodat ze begrepen, waarom er een stal moest zijn en herders en schapen.

Daar deden ze wel enige weken over.

De moeder van meneer hielp ook mee. Ze had Jozef en Maria gemaakt van karton en hen met een paar kleurige lapjes bekleed, zodat ze er oosters uitzagen.

De kribbe voor 't Kind Jezus mocht Klaartje maken.

„Wie mag het Kindje maken?” vroeg Riekje.

„Het Kindje maken we niet,” zei meneer. „Dat Kindje, de Zoon van God, beelden we niet af. Wij, mensen, kunnen God nooit namaken, wij hebben God nooit gezien. Maar wij denken, dat het Kindje erin ligt, en als we dat denken, is Het ook heel dicht bij ons.”

Wat luisterden de kinderen toen meneer het verhaal van de drie koningen ging vertellen! Wat deden ze hun best om werkelijk iets moois te maken! Maar 't was wel heel moeilijk. Toch ging het. Het werden koningen. Ze waren er blij mee en trots op.

Eindelijk was alles af. Volgende week zondag en maandag zou het Kerstmis zijn.

Meneer vroeg of ze zaterdagmiddag om vier uur wilden komen. Hij zou hen zelf wel thuisbrengen, want ze mochten tot zes uur blijven.

Daar gingen ze weer met hun zessen.

't Was koud. Ze hadden de mutsen over hun oren getrokken en de handen diep in hun zakken.

In de verte zagen ze de lichten van het duinhuis al.

Het duinhuis was hun zo vertrouwd geworden. Ook de beelden kenden ze al. In 't begin hadden ze elkaar nog wel eens aangestoten en gezegd: net spoken! Maar dat deden ze niet meer. Ze wisten wel beter. Trouwens, ze voelden zichzelf kleine beeldhouwers.

Als altijd deed meneer hen zelf open; maar nu gingen ze niet direct door naar de werkkamer, maar naar de kamer van mevrouw. Daar kregen ze chocolademelk en koeken. En toen ging mevrouw met hen naar de werkkamer.

De werkkamer was donker, nee niet helemaal: in de hoek brandde

een lichtje. Daar liepen ze heen en mochten ze op de bankjes gaan zitten.

Boven hen tegen de muur was een grote zilveren ster, die plotseling beschenen werd door een lampje. Nu konden ze alles veel beter zien. Het kleine lichtje kwam uit de stal, ze zagen Jozef en Maria staan bij het kribje, ze zagen hun herders en schapen, die ze gemaakt hadden, ze zagen de drie koningen.

Toen ging meneer vertellen. Beurtelings keken ze naar de ster en het lichtje in de stal. Ze zagen alles voor zich: de lange tocht van Jozef en Maria, de herders met hun schapen in het veld, die gewekt waren door het gezang der engelen, en ze volgden de drie koningen op hun reis.

Ze werden zo warm en blij van binnen, want 't was net of ze allemaal met elkaar het Kindeke Jezus gevonden hadden, het Kindeke, dat alle mensen en kinderen gelukkig wil maken.

Ze waren er ook al deze voorbije weken zo heel dichtbij geweest, ze kenden Jozef en Maria, de herders en de koningen zo goed.

Toen ze met meneer door het donker naar huis liepen en ze alleen het ruisen van de zee hoorden, zó stil was het, en toen ze opkeken en de sterren aan de hemel zagen, dacht Klaartje:

Het Kerstfeest in het duinhuis vergeet ik nooit meer.

Plotseling zei Jan hardop:

„Ik zou wel aan iedereen willen vertellen, wat ik nu allemaal weet.”

„Jongen, doe dat,” zei meneer. „De Heer Jezus wil niets liever, dan dat iedereen Hem kennen zal.”

Bij het dorp namen ze afscheid van elkander.

„Mogen we na Kerstmis nog eens bij u terugkomen?” vroeg Riekje.

„Dat mogen jullie, zoveel je wilt. En dan vertel ik jullie verder van de Heer Jezus.”

„Maken we dan ook nog eens wat?”

„Dat doen we zeker. Van elk verhaal zullen we proberen iets te maken; als het niet van klei kan, dan tekenen we het.”

„Ja!” riepen de kinderen.

„Nu vlug naar huis. Dag kinderen!”

„Dag meneer.”

De kinderen verdwenen in het dorp. Meneer liep het stille pad naar zijn duinhuis terug.

WAT DE DIEREN OP HET KERSTFEEST DEDEDEN

*Is er ook één van de kind'ren die weet,
wat het ezeltje op het Kerstfeest deed?
Het ezeltje droeg Maria, zo moe,
naar Bethlehems kleinste huisje toe.
Nu weet je, wat 't ezeltje deed.*

*Is er ook één van de kind'ren die weet,
wat het schaapje op het Kerstfeest deed?
Het keek om een hoekje van de stal
en dacht: Dit is het liefste Kindje van al.
En toen gaf het wat wol voor Zijn kleed.*

*Is er ook één van de kind'ren die weet,
wat de kameel op het Kerstfeest deed?
De kameel keek blij omhoog naar de ster.
En zo bracht hij de koningen van heel ver
en zij hadden geschenken gereed.*

*Is er ook één van de kind'ren die weet
wat de koe wel op het Kerstfeest deed?
Zij maakte het stalletje warm, zo warm.
Want Gods eigen Kindje was arm, zo arm.
Er is niemand, die dat vergeet.*

*Zullen wij naar het Kindeke kijken gaan
. . . en tussen de dieren in gaan staan?*

Joke van Mierlo—van Kuipers

DE KAARS EN DE ZILVEREN BAL

Jo Kalmijn—Spiereburg

In een donkere kast op zolder stond op de bovenste plank een grote, witte doos. Daar mocht niemand aankomen. Want wat erin zat, was zó teer en breekbaar, dat het al stuk kon gaan, wanneer je maar even tegen de doos stootte.

Als de kinderen op regenachtige dagen op zolder mochten spelen, klommen ze wel eens op een kist of op een oude stoel om naar die geheimzinnige doos te kijken.

Natuurlijk zouden ze wát graag eens even het deksel van de doos willen optillen, maar dat durfden ze niet.

Het was de Kerstfeestdoos en daar hadden ze eerbied voor.

„Weet je nog van vorig jaar wat er allemaal in zit?” vroegen ze elkaar.

„O ja, een piek met groene en rode deukjes... en een klokje van glas... en slingers... en niet te vergeten de grote zilveren bal...”

En dan vroeg er altijd een: „Wat vind jij nu eigenlijk het aller-aller-mooiste?”

Dat was niet moeilijk te zeggen. Natuurlijk de zilveren bal! Het kleinste zusje zei met haar zacht stemmetje: „Ik vind de kaarsjes nog veel mooier... als die branden is het net of ze leven...”

„Och, jij...” zeiden de anderen ongeduldig. En ze speelden weer vrolijk verder. Het kleintje was ook zo'n droomstertje.

Een jaar was toch eigenlijk gauw om. Eer je eraan dacht was de zomer alweer voorbij. De herfst kwam met wind en regenbuien. De dagen werden korter en kouder. Donkere dagen voor Kerst, zeiden de mensen.

En dan kwam al weer gauw de dag, waarop moeder de witte doos van de bovenste plank in de zolderkast haalde.

De tuinman had een mooi, frisgroen Kerstboompje in de huiskamer

gezet. De wortels waren er afgehakt, maar er was een stevig kruis onder gespijkerd van wit hout, zodat het boompje op moeders naaitafeltje kon staan.

De hele kamer werd vervuld van dennegeur. Dan opende moeder bijna plechtig de witte doos. En daar lagen de broze kostbaarheden netjes in de watten!

Met voorzichtige handen, eerbiedig haast, maakte moeder ze één voor één in de boom vast. De piek, het klokje, de slingers en ten slotte de prachtige, glimmende bal. Die kreeg het mooiste plekje in de boom helemaal vooraan.

Het was ook een prachtstuk om te zien. Zo groot, dat het kleine zusje hem misschien met bei haar handjes niet zou kunnen omvatten.

En een glans, dat erop lag! Het leek wel, of hij van echt zilver was. Natuurlijk was hij slechts van verzilverd glas, maar daar kon je niets van merken. Hij glansde als een kleine zon. De hele kamer met kinderen en al zag je in die glans weerspiegeld.

„Eigenlijk,” dacht de zilveren bal, toen hij daar zo hing te schitteren, „eigenlijk is het niet eens nodig om nog kaarsen in de boom te zetten. Kaarsen branden maar een klein poosje, maar mijn glans kan niet gedooft worden.”

Moeder wist natuurlijk niet, wat er in de zilveren bal omging. Ze nam rustig een pak kaarsen en kneep deze stuk voor stuk met de knijpers op de groene takken vast.

Ziezo, nu nog wat slingers en engelenhaar losjes over de takken en het was klaar.

Niet lang daarna werden de kinderen naar bed gebracht. De lamp ging uit in de huiskamer. En het werd er heel stil.

Het Kerstboompje stond in het donker op moeders naaitafeltje. Opeens zuchtte iemand. Het was een slank kaarsje dicht bij de zilveren bal.

„Nog één nacht,” zei ze zacht.

„Waarom zeg je dat?” vroeg de zilveren bal verwonderd.

„Dat zeg ik, omdat ik er zo naar verlang om te mogen branden. O, het moet heerlijk zijn om te worden aangestoken en licht en

warmte te mogen uitstralen, zodat iedereen er gelukkig van wordt.” „Nee maar,” zei de zilveren bal, „nu kan ik duidelijk horen, dat je nog maar pas komt kijken en dat je nog niet veel van het leven af weet. Weet je dan niet, dat het je dood zal zijn, als je morgen mag branden op het Kerstfeest?”

Het kaarsje zweeg peinzend.

„Ik heb al heel wat kaarsen in mijn leven zien aansteken,” ging de zilveren bal voort, „ze begonnen allemaal vrolijk en met goede moed te branden. Maar och heden, al brandend verteerden ze zichzelf. Ze krompen ineen en ze werden al nietiger en nietiger tot er niets meer overbleef dan een klompje stinkend kaarsvet.” Het kaarsje wist daar zo gauw geen antwoord op. Ze durfde ook de zilveren bal, die zo voornaam was en zo schitterend en die al zoveel ervaring had, niet openlijk tegenspreken.

Ja, ze wist best, dat het geluk te mogen branden maar kort van duur zou zijn. En ze wist ook heel goed, dat het haar het leven kosten zou. Maar tóch kon ze niet ophouden met innig naar dat geluk te verlangen. Zo was ze nu eenmaal. Alles in haar hunkerde ernaar zich te offeren, zich te laten verteren om een ander met haar glans en haar warmte te dienen. Wat gaf het, of er daarna niets meer overbleef? Als er maar een zegen van haar was uitgegaan...

Maar dat waren allemaal dingen, die niet zo gemakkelijk onder woorden te brengen waren voor een eenvoudig wit kaarsje.

„Ik geloof dat je ervan geschrokken bent,” begon de zilveren bal na een poosje opnieuw. „Het was mijn bedoeling niet, om je schrik aan te jagen. Denk er maar niet meer aan, je bent nu eenmaal als een doodgewone kaars op de wereld gekomen en niet als een zilveren bal zoals ik. Daar is nu eenmaal niets aan te veranderen. Troost je maar met de gedachte, dat er morgen duizenden van die ordinaire witte kaarsen zoals jij hetzelfde lot ondergaan moeten.”

Maar dit was toch te veel voor het kaarsje. Van verontwaardiging begon ze zó te beven dat het haar moeite kostte onberispelijk rechtop te blijven staan op haar tak.

„Hoe kun je toch zo praten,” barstte ze los. „Voor niets ter wereld zou ik met je willen ruilen, al ben je dan ook een zilveren bal uit een doos met watten. Wat weet jij ervan wat het betekent om te mogen leven en te mogen sterven voor een ander? Daar weet je niets van. Je pronkt maar wat en dan ga je voor een heel jaar weer in de doos. Ik ben maar een doodgewone, domme kaars, maar dat weet ik wel, dat men pas leeft als men zichzelf mag opofferen. . .”

„Poeh,” zei de zilveren bal koeltjes, „wat een hoogdravende woorden gebruik je. Morgen zul je wel anders spreken. . .”

De kaars had al dadelijk weer spijt van haar driftige woorden. Hoe kon ze zo kinderachtig zijn om zich boos te maken op die zilveren pronkhans? Ze deed veel wijzer met stil te gaan denken aan het grote feest van morgen.

Maar nu bemoeide de piek hoog in de boom zich ermee.

„Waarom kibbelen jullie? Laat ieder maar het werk doen, waartoe hij geroepen is. Dan is het immers goed? Wij hebben allen onze eigen taak op het Kerstfeest. Mijn taak bijvoorbeeld is het om de mensen naar Boven te wijzen, naar de Hemel. Dat doe ik dan ook zo goed als ik maar kan.”

Het klokje mengde zich nu ook in het gesprek.

„De zilveren bal wil altijd de voornaamste zijn,” zong ze met een hoog en helder stemmetje.

„Stil nu,” berispte de piek met de groene en rode deukjes. „Al dat gebabbel dient nergens toe, laten we ons liever in alle ernst voorbereiden voor morgen.”

Niemand durfde daarna meer iets zeggen. Het werd heel stil in de huiskamer, want allen waren verdiept in eigen gedachten.

*

En toen werd het Kerstfeest, het heerlijkste feest dat men zich kan denken. Het feest, waarop de mensen met grote blijdschap en diepe dankbaarheid gedenken hoe God Zijn eigen Zoon, Zijn eigen Kind Jezus, gegeven heeft om een Licht te zijn in de duisternis van de zonde der mensen.

Van dat Licht in de duisternis nu moesten de kaarsjes in de Kerstboom het zinnebeeld zijn.

Ze wisten natuurlijk zelf niet, wat eigenlijk de diepe betekenis van het feest was, dat ze met hun trillende vlammetjes opluisterden. Ze brandden maar stil en plechtig, toen ze waren aangestoken. En ze voelden zich innig gelukkig, omdat ze zulk een schone taak te vervullen hadden.

Het kaarsje dicht bij de zilveren bal had de grootste en de zuiverste vlam van alle kaarsen. Als er een beetje wind door de kieren van het raam kwam, sidderde haar vlammetje heel even. Maar dan hield ze zich weer zo stil mogelijk en deed al haar best zoveel warmte en licht te verspreiden, als maar mogelijk was.

Bij de wondere glans van het kaarsje leek de zilveren bal haast dof. Het leek, of iemand op de bal geademd had, zodat er een waas over het zilver was gekomen.

„O moedertje,” riep het kleinste zusje, „kijk toch eens naar dat kleine kaarsje, zó'n grote vlam heb ik nog nooit gezien. En, moedertje, als ik héél lang in die vlam kijk, dan is het net of ik een stukje van de hemel kan zien, hoe zou dat komen?”

Moeder streek met haar hand langs de warme wangen van het kleintje.

„Ik denk, mijn kind, dat het komt, omdat in de hemel ook alles licht is.”

„Is daar geen donkere kast, zoals wij er een op zolder hebben?”

„Nee hoor, het is daar nooit donker, het wordt daar nooit nacht. De zon is daar niet meer nodig en de maan niet en de sterren ook niet, want God zelf is daar het Licht.”

Het kleintje keek nog eens heel lang in de kaarsvlam en zuchtte van tevredenheid.

De zilveren bal merkte heel goed, dat iedereen meer aandacht schonk aan het kaarsje dan aan hem. En dat hinderde hem geweldig. Was hij niet het mooiste aan de Kerstboom? Werd hij niet jaar in jaar uit als een grote kostbaarheid in de witte doos met watten bewaard? En zou hij het nu moeten afleggen tegenover zo'n dun kaarsje, dat nauwelijks een paar uur branden kon?

~~Of~~ het nu door de wind kwam of door de ergernis, dat wist niemand, maar de zilveren bal schommelde heen en weer aan zijn tak. Misschien kwam hij al schommelend te dicht bij de brandende kaars. Misschien ook brak zijn hart van afgunst en boosheid.

Krak, de zilveren bal was gebarsten! Nu kon men duidelijk zien, dat hij maar van glas was, met een dun laagje zilver erop. Een lange tijd had hij zich groot en voornaam weten te houden. Maar toen hij in aanraking kwam met het werkelijke licht van het Kerstfeest, verdween al die grootheid.

„Och,” zei moeder, toen ze na het Kerstfeest de versierselen weer in de witte doos met watten wilde opbergen, „kijk nu eens wat jammer, die mooie zilveren bal is gebarsten.”

In haar hand viel de bal uiteen. Die paar waardeloze scherfjes glas kon ze toch niet meer in de doos doen. Zo kwam de zilveren bal op het vuilnisblik terecht.

De piek en het glazen klokje, de slingers en het ragfijn engelenhaar, het werd allemaal netjes opgeborgen in de witte doos. En die ging weer op de bovenste plank in de zolderkast, waar ze bleef staan de rest van de winter.

Weer werd het voorjaar. De vogeltjes maakten nesten onder de dakpannen, zodat je de kleine vogeltjes op zolder kon horen piepen. Het werd zomer. Het werd herfst. Tegen de kleine zolderraampjes kletterden regen en hagel. Alweer werd het winter en Kerstfeest. De kinderen konden het haast niet geloven, dat er heus alweer een heel jaar om was en dat het weer tijd werd de witte doos te voorschijn te halen.

De dag voor Kerstfeest mocht het kleine zusje mee om boodschappen te doen.

„Kijk,” zei moeder, „in deze winkel liggen ballen voor aan de Kerstboom, willen we een nieuwe kopen? Er zijn er zoveel, groene en rode en zilveren”.

Het kleine meisje keek ernaar. Maar ze schudde het hoofd. Ze had liever iets anders. Zag moeder daar niet dat engeltje? Het was van zijde-achtig papier en het had weerschijnende vleugels, die denken deden aan pauweveertjes. Dat engeltje was heel wat mooier dan die ballen.

Zo kwam het, dat er een engeltje in de plaats kwam van de zilveren bal. En dat was nog niet zo'n slechte ruil.

Toen de kaarsjes alle aangestoken waren in de Kerstboom en de kinderen „Stille nacht, heilige nacht” zongen, leek het tere engeltje tussen de groene takken zo mooi met z'n weerschijnende vleugeltjes, dat het was of het zó zou kunnen wegvliegen naar de hemel, waar het thuishoorde.

HET KERSTGESCHENK VAN KAMER VIER

C. A. Elink Schuurman

Angstige stilte heerste in kamer vier. Drie jongens keken telkens van het rijdende tafeltje, waarop hun gezamenlijke Kerstgeschenk nog onvoltooid lag, naar het bed, waarin Klaas onbeveeglijk naar de zoldering lag te kijken. Het was duidelijk: dit keer wilde er geen ingeving komen.

Bennie, wiens ongeduldige schaar al veel te lang werkeloos was geweest, begon door zijn tanden te fluiten; dadelijk fluisterde Siem: „Jò, wees nou stil, stoor hem niet.” Huug vroeg na een lange aarzeling zachtjes: „Zal ik de speeldoos aanzetten? Zou je dan ook een ingeving krijgen?” Maar Klaas schudde zwijgend van „nee”.

Elk der jongens kon aan niets anders denken dan aan het wandkleed, dat ze samen hadden gemaakt. Een idee van Klaas.

Klaas was eerst alleen maar een mager, stil ventje geweest, maar toen een tante hem een hele bezending restjes kleurig vilt had meegebracht, was er ineens een verandering over hem gekomen. Klaas bleek ingevingen te hebben, en leiderstalent bovendien. En zo was kamer vier aan het werk gegaan om een wandkleed voor Kerstmis te maken. Een reuzenwerk was het geweest.

Wonderlijk door zijn ongewoonheid, maar daverend mooi! De kribbe van het Kindeke Jezus stond op een weiland, en daaromheen waren bloemen en spelende dieren; op de takken van een overbuigende boom zaten allerlei bonte vogels hun hoogste lied te zingen; boven het kribbetje dartelden vlinders, en hoog in de lucht zweefde een vliegmachien over, waaruit een regen van bloemen daalde; dat vliegtuig, technisch perfect getekend, was de enige bijdrage van de vliegtuigmaniak Huug, behalve dan de muziek van zijn speeldoos, die meermalen de fantasie van Klaas

over een dood punt heen had geholpen, iets waarover Huug trouwens erg in zijn sas was. Allerlei boeken waren telkens aangesleept om alles tot in de puntjes nauwkeurig te tekenen; dat tekenen had Klaas zelf gedaan. Bennies vaardige handen knipten dan volgens de aanwijzingen van Klaas elk onderdeel uit het vilt, en Siem, die een eindeloos geduld bezat en die bovendien het langst op mocht zitten in bed, naaide met onzichtbare steekjes al die kleurige stukjes vilt tot het bonte en blije kleed, dat in de wachtkamer van het sanatorium zou worden opgehangen. Want na lang over en weer gepraat hadden de jongens besloten, het kleed aan het sanatorium te geven, en de directrice, de door iedereen aangebeden directrice, had het meteen voor de wachtkamer bestemd, een ereplaats. De jongens waren dan ook wat trots op hun werk, het Kerstgeschenk van kamer vier!

Maar één ding ontbrak nog: het gezicht van het Kindeke Jezus. Dat had Klaas tot het laatste toe uitgesteld. De grappige ronde beentjes van het peutertje waren al klaar — het sierlijke witte hemdje, waar de hartelijk uitgebreide armpjes uit staken — het stro, waar het Kindeke in lag gebed, alles, alles was al geknipt en zelfs al in de kribbe vastgenaaid, maar het gezichtje ontbrak... Een paar pogingen had Klaas vandaag al gedaan; vol spanning hadden Huug, Siem en Bennie telkens aan het vernuftige touwenstel het tafeltje om de beurt naar zich toe getrokken (aangeven van bed tot bed had ook wel gekund, maar dit was veel echter, natuurlijk!) maar ze hadden Klaas gelijk moeten geven: Het was niet het gezicht van het Kindeke Jezus geweest, geen enkele keer. En de jongens hadden weer gewacht. Maar nu leek het wel, of Klaas het had opgegeven. De stilte suisde en werd ondraaglijk van de spanning; maar die ebde weer weg en liet de jongens met een moe en landerig gevoel achter.

„Jò, maak er nou maar wat van, dan komt het tenminste klaar,” zei Bennie. Maar Huug begreep Klaas beter. „Dat doet hij nooit!” zei hij. Siem was de enige, die zijn geduld al spoedig had weergevonden. „Het komt nog wel voor mekaar,” zei hij vol vertrouwen. „Nou, maar dan moet er een wonder gebeuren,” zei Klaas

ineens, en hij wendde zijn ogen, die helemaal kleingeknepen waren, van het plafond naar zijn drie vrienden toe.

En prompt kwam het wonder binnen. Het kwam in de gestalte van een oude mijnheer, die de grootvader was van Siem.

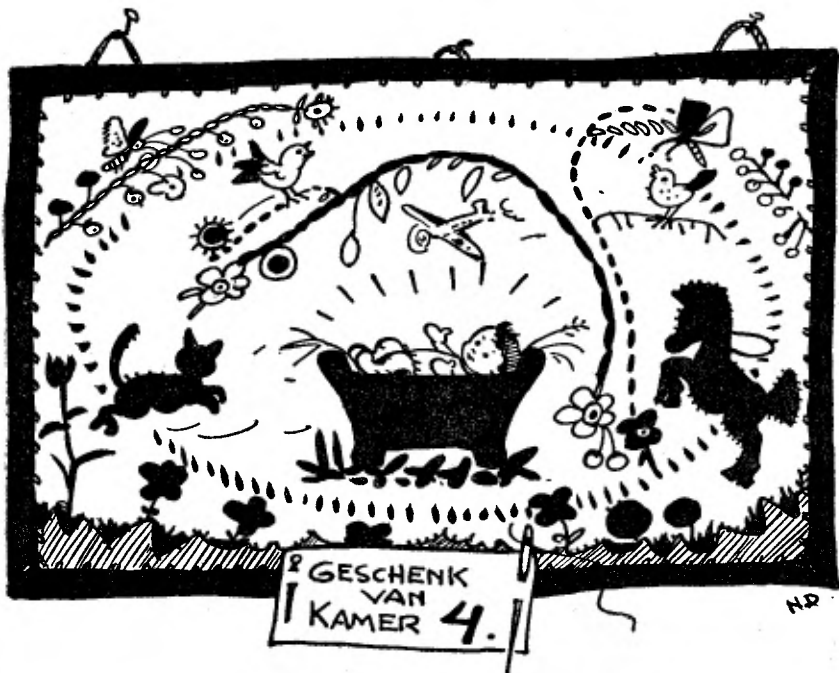
Die oude mijnheer was de enige, die verlof had, buiten bezoektijd te komen, omdat hij zo heel oud was en van zo ver moest komen. Hij was de grote vertrouwde van kamer vier. Het wandkleed had hij in zijn eerste begin gezien en later, in de brieven van Siem, had hij er telkens over gehoord. En nu, naast het bed van zijn kleinzoon gezeten, luisterde hij naar diens gefluisterde verhaal: dat ze bang waren, dat het kleed niet af zou komen, omdat Klaas geen ingeving kreeg voor het gezicht van het Kindeke Jezus. „Het gezicht van het Kindeke Jezus?“, herhaalde grootvader. Hij stond op, en terwijl drie paar ogen hem volgden, ging hij naar Klaas. Naast diens bed ging hij zitten.

„Klaas,“ zei zijn zachte, oude stem, „jij, die zoveel van het Kindeke Jezus houdt, jij weet toch wel, dat dat gezicht zo lief en zo trouw is, dat geen enkel mens dat ooit uit kan beelden. De grootste schilders, Rembrandt zelfs, hebben dat niet gekund, mijn jongen. Dat komt omdat het Kindeke Jezus niet van de aarde is. Het komt van God. En wat van God komt is voor ons te hoog. Heel Kerstmis is een geschenk van God, net als de zon. De zon kunnen we ook niet afbeelden, en God ook niet. Maak jij dat gezichtje maar zo mooi mogelijk, Klaas, en dan zal God wel maken, dat de mensen, die ernaar kijken, er veel meer in zien dan jij of iemand anders er ooit in kunt leggen.“ Siems grootvader zweeg. Langzaam draaide Klaas het hoofd naar hem toe. Maar het was of zijn ogen naar iets anders keken. Bennie keek van Huug naar Siem, nauw merkbaar knikten zij drieën elkander toe. „De ingeving is gekomen,“ zeiden die knikjes duidelijk. Siems grootvader drukte even de hand van Klaas. „Kerstmis is een geschenk van God, mijn jongen,“ herhaalde hij. Klaas zei niets, maar zijn hand zocht al naar het potlood en het papier naast zijn bed. Grootvader ging terug naar Siem.

Kerstmorgen. De dokter en de directrice van het sanatorium kwamen naar kamer vier, om samen plechtig het geschenk in ontvangst te nemen. De hoofdzuster van de afdeling bracht ze tot voor het kleed, dat met de Kerstdagen in de kamer der jongens zou blijven hangen. Gedrieën stonden ze ervoor. Ze zeiden eerst geen woord. Ze bleven zo lang stil, dat Bennie het niet meer harden kon. „Het Kindeke Jezus, dat was verschrikkelijk moeilijk,” zei hij; „Klaas kon maar geen ingeving krijgen. En toen die ingeving kwam, tóen was het zo allemenselijk moeilijk. Al die stralen om het Kindeke heen, net als de stralen van de zon . . . ik heb nog kramp in mijn hand van het knippen, en Siem heeft een uur langer op mogen zitten om alles nog op tijd vastgenaaid te krijgen.” De dokter draaide zich om en zijn ogen zochten de ogen van alle vier de jongens: „Ik heb in jaren niet zo iets moois gezien met Kerstmis,” zei hij. De directrice had haar lieve glimlach, waar de jongens zo graag naar keken en ze zei: „Ik denk, dat jullie echt van het Kindeke Jezus houden, alle vier.” „Ja, door Klaas,” zei Siem, en Huug en Bennie knikten bevestigend. Toen keek iedereen ineens geschrokken naar Klaas zijn bed, want Klaas begon ontzettend te huilen. „Dat is niets, dat is de reactie,” zei de dokter. Hij wendde zich tot de hoofdzuster: „Zuster, draait u zich eens even om, ja, kijkt u maar even het raam uit. Ik ga de wet van het sanatorium overtreden!” Hij beurde Klaas uit bed, hij hield hem in zijn armen of Klaas een heel klein kindje was, en hij liep met Klaas de gang op. Voor het raam, dat uitzicht gaf op de winterse tuin, bleef hij een tijd met de jongen staan. Langzaam aan bedaarde het snikken. Klaas zuchtte diep. „Ik denk,” zei de dokter toen, en terwijl hij sprak hield hij even zijn harde wang tegen de jongenswang van Klaas, „ik denk, dat jij vaak heel eenzaam bent geweest, hè Klaas, en dat de gedachte aan het Kindeke Jezus jou dan heeft getroost.” Klaas knikte van ja. „Ja dokter,” zei hij toen. „Ik denk,” zei de dokter, „dat ik, als ik zorgen heb of zo, de wachtkamer wel eens binnen zal lopen en naar het Kindeke Jezus van kamer vier zal gaan kijken. Ik denk, dat het ook mij wel eens troosten zal, Klaas.” Hij zweeg even.

Toen zei hij opgewekt: „En nu breng ik je weer naar je bed, vóór de hoofdzuster mij een standje komt geven.”

Ze kwamen de directrice tegen. Klaas zei: „Dag directrice, vrolijke Kerstmis.” De hoofdzuster was nog in de kamer. „Dokter,” zei ze, „vanmiddag komt mijn broer mij bezoeken en net als altijd zal hij zijn fototoestel wel bij zich hebben. Mag hij dan even hier komen en het wandkleed fotograferen? Dan krijgen Klaas en Bennie en Siem en Huug er ieder een foto van.” „Prachtig,” zei de dokter meteen. „Dan hebben ze voor hun hele leven een fijne gedachtenis aan hun eigen geschenk, het geschenk van kamer vier.”

HET KERSTGESCHENK VOOR GOD

Vrij naar het Engels
Joke van Mierlo—van Kuipers

In Engeland geven alle mensen elkaar met Kerstmis cadeautjes. Méér dan met verjaardagen.

Misschien doen ze het, omdat ze zo blij zijn met het grote cadeau, dat God de wereld gegeven heeft?

Susan, al was ze pas acht, bedacht dat de mensen dan *God* eigenlijk cadeaus moesten geven. Zou God wel eens iets krijgen?

Susan had altijd van die vreemde gedachten, vond John, haar broertje van tien.

Wat zou het? Als *hij* z'n nieuwe fiets maar kreeg. Op de oude kon hij heus niet meer naar school. 't Was een duur cadeau — moeder had gezegd: „Misschien . . . maar je zusje is er ook nog, John . . . 't ligt eraan, wat er op *haar* verlanglijstje staat — vader en moeder hebben twéé kinderen!”

Susan had geen speciale wens. Of tòch? Ze was zo stil de laatste dagen . . .

Daar liep ze dan, een emmer in elke hand. Ze ging etensresten bij de buren ophalen voor de kippen thuis.

Susan hield van kippen, van poesen, van honden, van alles wat dier heette.

Ze begreep hen, ze leefde met hen mee.

„Moeder,” had ze gevraagd, „de schapen, die de herders in 't veld achterlieten, toen ze naar Jezus gingen, wat gebeurde er met hen?”

Waar Susan al niet over dacht!

„Er zal geen musje vallen op aarde, zonder de wil van de hemelse Vader!” Die tekst had ze geleerd op de zondagsschool.

„Hoe raapt God die musjes dan op?” had Susan willen weten.

„Sufferd!” had John gezegd, „dat doet God zelf niet — Hij zegt tegen de *mensen*, dat ze dat moeten doen!”

Ja, de mensen waren er om voor de dieren te zorgen — Susan wist dat.

Ze zette haar emmer neer bij het hek van Larkin — „Paardenfokkerij en hondenkennel — verkoop van pekineesjes en pony’s”, stond er op het bord.

Ouwe Ben, de stalknecht, kwam met de etensresten en het mooie bruine paard Trappel wreef met z’n kop langs Susans mouw. „Hij heeft nu alle pekineesjes met de kar weggebracht, behalve Wendy!” zei Ben tegen Susan. „Je kunt aan ’r zien, dat ze de beestjes mist!”

Ben en Susan waren grote vrienden. Want ze konden allebei de dierentaal verstaan.

Wendy is er nog, dacht Susan en haar hartje klopte blij.

Ze riep Wendy en verwachtte, dat ze zoals altijd zou komen aandribbelen achter vanuit ’t duister van de stal.

Maar geen vochtig snuitje drong tegen haar benen.

„Waarom wil ze niet komen, Ben?”

„Ze schaamt zich, omdat niemand háár wil kopen!”

„Zo’n schat, ik zou haar ’t éérst uitgekozen hebben!”

„Ze is een lief hondje, maar ze is slordig geweest. Ze had twee witte handschoenen aan moeten trekken en ze heeft er één vergeten,” lachte Ben. „Wat moeten we nu met die Wen-Chi, die Chinese prinses. (Daar heette ’t pekineesje naar!) Iedereen wil haar wel voor niks hebben, maar niet voor een bende guldens!”

„Ik zou dat niks erg vinden, dat ene witte pootje. Maar ’k durf thuis niet om zo’n duur cadeau te vragen!” Peinzend liep Susan de stal in — ze lokte met zachte geluidjes ’t pekineesje.

Ze was ver weggekropen, maar toen Ben haar in Susans armen legde, drukte ze zich tegen ’t meisje aan.

„Ze heeft het koud zo zonder de anderen. Jock, de waakhond, moet vannacht maar bij haar slapen. Waar ze nog terecht zal komen?” zei Ben.

Susan dacht aan Tom Adams, die sterke drank nam en z’n hond

schopte, als die trouw voor de kroeg op hem wachtte. Als Wendy maar niet zo'n baas kreeg

„Hè, Wendy is net een hondje voor jou. Maar Larkin heeft geen zin om 'r goedkoop af te staan, zie je! Brr, ren maar gauw naar de overkant. 't Wordt bitter koud vannacht.”

Susan voerde de kippen en ze tobde. Arme Wendy, wie kon haar helpen?

Thuis durfde ze er niet over te beginnen.

John moest een fiets hebben en zij, nou ja . . .

Als er iets zwaar op je hart lag, kon je 't aan God vertellen.

Een dier wist niet, hoe te bidden. Maar zij zou iets voor Wendy kunnen vragen.

Vannacht zou 't heel koud zijn — in zo'n nacht was 't Kind geboren! In het holletje van haar dekens bad ze: „Geef Wendy een goed tehuis, Heer, alstublieft! U weet, wat het is om koud te zijn!”

Uren later werd ze plotseling wakker. De populieren stonden te bibberen in 't maanlicht, de ijzige koude viel om haar heen, toen ze rechtop in bed ging zitten. Doodstil was 't buiten.

Huiverend schoot Susan in haar pantoffeltjes en ging naar 't raam. Ze wás ergens wakker van geworden . . .

Hoor, Jock, die Wendy moest warmen, stond te janken tegen de maan. En 't kleine dier dan?

Ze dacht na. Mama of papa zouden haar horen, als ze beneden de zware deur opendeed.

Met een deken om klauterde ze behoedzaam door 't raam. Het venster was laag.

Koud — griezelig was het . . .

Jock was verdwenen. Maar dáár, midden op 't pad, stond een zielig hoopje dier, 't pekinneesje, dat hem was nagelopen. „Wendy!”

Ze nestelde zich direct in Susans armen. Een kwartier later waren die twee in bed en ze sliepen dadelijk in.

Susan sliep zo vast, dat ze zelfs niet wakker werd van de melkboer en al z'n lawaai bij de deur.

„Er is een pekinnees gestolen bij Larkin,” vertelde de melkboer.

„De enige, die nog over was. Ze zijn veel waard, 'k geloof, dat Larkin 't al bij de politie heeft aangegeven!”

„O, dat 's vast Susans Wendy, moeder!” zei John, „zal ze dat even erg vinden!”

„Wou Susan dat hondje graag hebben?” vroeg moeder ineens.

„Ja, maar 't diertje kostte 100 gulden!”

„Nee, dat is veel te duur voor een Kerstcadeau,” vond moeder —

„ga die slaapkop van een Susan eens wakker maken, John!”
Geen minuut later was John opgewonden terug.

„Moeder, Larkins pekinees ligt naast Susan op 't kussen!”

Moeder schrok . . . Susan — gestolen —. Ze liep vlug naar boven. Susan zat rechtop in bed en eenvoudig en eerlijk vertelde ze, toen moeder vroeg . . . „Ik heb 'r niet gestolen, moeder, ze liep te bibberen in de tuin!”

„Gauw John, naar Larkin. Vertel, dat 't hondje hier is!”

„Mam, ik . . . kan nog wel met m'n ouwe fiets — als u Susan Wendy eens liet houden”

„Je bent lief, John. We zullen zien. Nu eerst naar Larkin!”

Stralend kwam de jongen terug. „Mam, 't is voor elkaar. Larkin had de pekinees gisteravond aan Ben gegeven. Hij kan 'r toch niet kwijt. Er is iets met haar pootjes.

Maar Larkin zegt — omdat Susan 't diertje eigenlijk 't leven heeft gered

Jij mag 'r hebben, Susan! Als Kerstcadeau!”

Nog rechtop in bed, knuffelde Susan, dolgelukkig, prinses Wen-Chi.

„Je was wel geen mus, maar ik heb je toch opgepikt. Iets riep me wakker,” fluisterde ze.

Jezus, geboren tussen de dieren, die op een ezel reed en een trouwe Herder is — hoe blij zal Hij zijn met het Kerstgeschenk voor God — het warme, luisterende hart van een kind.

DE ECHTE BLIJDSCHAP

Jo Kalmijn—Spiereburg

Kerstfeest is fijn dichtbij. Wiepke kan het overal aan merken. Op zondagsschool leert hij versjes als: „Daar is een Kindeke geboren op aard” en „In Bethlehems stal lag Christus de Heer”. De kinderen moeten zo zacht en eerbiedig zingen als ze maar kunnen en de juffrouw speelt erbij op haar blokfluit. Prachtig klinkt dat.

Dat het Kerstfeest heel dichtbij is, kan Wiepke ook merken aan de winkels. In de etalages glinstert alles van rood en zilveren dingen. Op het marktplein worden Kerstbomen verkocht. Uit school loopt Wiepke gauw even langs die rijen bomen. Het ruikt er zo lekker, net of je in een echt bos loopt. Wat een Kerstbomen zijn er, heel grote met geweldige takken en kleine spichtige dingetjes. Karrevrachten vol zijn er uit het bos gehaald.

Wiepke staat er lang naar te kijken, zo lang tot zijn neus rood is van de kou. Zouden die bomen het nu prettig vinden om uit het bos gehaald te worden en op een kruis van hout gespijkerd te worden? denkt Wiepke. Ze weten natuurlijk niet dat ze straks op het feest mogen branden met een heleboel lichtjes.

Weet je, wat Wiepke ook erg aardig vindt? De kleine potjes met tulpjes en Spaanse pepertjes erin. En die bossen hulst stampvol bessen. Een Kerstboom krijgt Wiepke thuis niet. Die zijn veel en veel te duur. Wiepkes vader werkt op een matrassenfabriek en daar verdient hij niet zo erg veel geld. Maar misschien dat moeder zo'n leuk potje met tulpjes kopen kan, die kosten vast niet veel.

Moeder heeft gezegd, dat je toch Kerstfeest vieren kan zonder Kerstbomen en al die dingen. Dat begrijpt Wiepke best. In al die glimmende dingen en in de lichtjes en in het lekkers zit de echte blijdschap van het Kerstfeest niet.

De echte blijdschap, daar hebben de engelen van gezongen in de donkere nacht. De juffrouw op de zondagsschool heeft ervan verteld. En moeder zegt: „De echte blijdschap, Wiepke, die zit heel diep in je hart. En die is daar, omdat je weet dat de Here Jezus op de wereld gekomen is om de mensen gelukkig te maken.” Dat is toch erg mooi van de Here Jezus, peinst Wiepke. Want het is heel wat om uit zo'n heerlijke hemel vol engelen neer te dalen op een lelijke wereld vol slechte mensen.

Juist voor die slechte heeft Hij dat gedaan. Voor zulke mensen als de man uit het groentewinkeltje, die altijd zijn paardje zo gemeen met de zweep slaat. Voor zulke mensen als buurman Pronk, die alle zaterdagen dronken thuiskomt en dan schreeuwt en vloekt, dat je het huizen ver horen kan. En voor zulke geniepige jongens als Kees de Ruiter, die Wiepke soms in het voorbijgaan zo maar een stomp in de borst geeft.

Wiepke vindt dat wel heel moeilijk te begrijpen, maar het is toch zo. Daarom is het juist zo'n groot feest, het Kerstfeest, heeft moeder gezegd. Omdat het voor allemaal is. Wie maar wil, mag bij het feest horen en gelukkig worden. Nou, denkt Wiepke, ik wil er ook bij zijn. Hij doet op zondagsschool erg zijn best om de Kerstversjes zo mooi mogelijk mee te zingen. En hij spant zich in om de Kerstteksten zonder een foutje te kunnen opzeggen. „En ziet, ik verkondig u grote blijdschap.” Dat vindt hij de mooiste. Grote blijdschap, dat is die blijdschap diep in je hart.

Moeder en Wiepke tellen samen de nachties slapen voor het feest. Nog drie . . . Nog twee . . .

Maar dan gebeurt er iets, dat alles in de war brengt. De moeder van Wiepke klimt in de keuken op een stoel om iets van de plank te halen. Het is een oude stoel, die een beetje wiebelt. Opeens verliest moeder haar evenwicht, ze valt en komt met een smak op de rand van het aanrecht terecht.

Het is lelijk aangekomen. Als moeder overeind wil krabbelen, gilt ze het uit van de pijn in haar rug.

Vader laat dadelijk de dokter komen. Die zet een strak gezicht. „Dat ziet er niet mooi uit,” zegt hij, „plat op bed blijven liggen, dan komt het wel weer in orde. Maar precies doen wat ik zeg, hoor.” Daar ligt moeder met een gezicht wit van de schrik en de pijn. Hoe moet dat nu gaan met Kerstfeest? Wiepke loopt rond met die vraag. Hij durft over het feest niet beginnen tegen moeder. Maar het is of moeder zijn gedachten kan raden.

„Wiepke.”

„Ja moeder, hier ben ik al.”

„Kom eens dicht bij mij zitten, mijn jongen. Nu is het morgen

Kerstfeest en het is zo jammer, dat ik plat moet blijven liggen. Maar weet je nog, wat moeder gezegd heeft van de echte blijdschap? Die zit diep in ons hart, hè, Wiepke, en daarom kunnen wij tweetjes toch wel Kerstfeest vieren, al is moeder ziek.”

Wiepke knikt. Maar dat doet hij alleen, om moeder een plezier te doen. Stilletjes denkt hij: „Nu komt er niets van een potje met tulpjes. En nu komt er niets van kaarsjes branden. En niets van Kerstliederen zingen. Hoe kan moeder nu zingen als ze zo'n verschrikkelijke pijn in haar rug heeft? Nee, nu kan het geen fijn Kerstfeest worden.” Die blijdschap diep in je hart, daar voelt Wiepke niet veel meer van. De teleurstelling is te groot.

Maar dat zegt Wiepke niet tegen moeder. Hij houdt zich groot. Moeder zou het akelig vinden, als ze het wist.

Maar het is zo gek, moeders merken alles, al hou je je mond stijf dicht. Ze kijken je maar heel even aan en dan weten ze al, waaraan je zit te denken.

„Wiepke,” zegt moeder, „weet je wat wij zullen doen? We zullen vragen of je morgen bij oom Daan en tante Riek het Kerstfeest mag vieren. Daar zijn nog meer kinderen en daar hebben ze een Kerstboom met electriche lichtjes. Tante Riek heeft het me verteld. Je steekt maar even een stekker in een stopcontact van het licht en floep, alle lichtjes gaan tegelijk branden. Wil je daar wel heen?”

„Nou en of.”

„Goed, dan gaat vader er straks even op de fiets heen om het af te spreken.”

Even denkt Wiepke: „Zal het niet vervelend voor moeder zijn, als hij op het Kerstfeest niet thuis is? Maar vader is er toch. En de dokter heeft zelf gezegd, dat moeder zich heel rustig houden moest. Hoe minder drukte hoe beter.”

Als het Kerstfeest is, brengt vader Wiepke achter op zijn fiets weg naar oom Daan en tante Riek. Die hebben dadelijk gezegd: „Breng Wiepke maar gerust hier, hoor, hoe meer zieltjes hoe meer vreugd.”

Tjonge, denkt Wiepke, wat heeft die oom Daan toch een mooi huis. Het is veel groter dan Wiepkers huis en het heeft een echte erker en een pas geveerde deur. Bij Wiepke in de straat wonen soms wel twee of drie families in één huis en dat geeft altijd een heleboel rommel.

Wiepke is eerst een beetje verlegen tussen zijn neefjes en nichtjes. Hij ziet ze niet zo vaak. En hij vindt ook, dat ze allemaal zulke schreeuwerige stemmen hebben. Ze praten allemaal door elkaar. Maar dat komt zeker, doordat ze zo blij zijn.

„Ha, die Wiep, kom je bij ons? Blijf je ook eten? Weet je wat we straks krijgen? Chocola met taartjes en een film. We gaan ook leuke spelletjes doen en we mogen vreselijk laat opblijven.”

Wiepke vindt het een beetje vreemd. Bij het Kerstfeest behoren toch geen taartjes! En wat heeft die film ermee te maken?

De Kerstboom is prachtig. En wat een lichtjes. Ze hebben verschillende kleuren: rood, groen en geel. De boom schittert van allerlei dingen. Er hangt zelfs een wit kabouterhuisje in en een vogeltje met een staartje van pauweveertjes. Erg mooi. Maar vreemd, het is net of Wiepke iets mist op het Kerstfeest bij oom Daan en tante Riek.

Ze zijn allebei erg hartelijk. Tante Riek zoekt expres een erg lekker taartje voor Wiepke uit met een dikke klodder slagroom erop. Het filmpje is ook heel grappig. Avonturen van Mickey Mouse. Maar Wiepke wordt hoe langer hoe stiller.

Bij de spelletjes zit hij te suffen, hij is er met zijn gedachten heel niet bij. Wiepke is niet gewend om laat op te blijven. Maar daar komt het toch niet alleen van.

Nu is de avond al haast om. Het feest is óók haast voorbij. Maar Wiepke heeft een verdrietig gevoel. Het was alles wel heel mooi, maar het was niet echt, dat is het!

Wiepke weet het opeens. Het was niet echt. Misschien kwam dat, doordat er geen echte kaarsjes waren met van die warme, trillende vlammetjes. En misschien kwam het ook wel, doordat er niet gezongen is van de engelen en de herders.

Weet je, wat het was? De blijdschap diep in je hart, die is er

niet geweest. De blijdschap omdat de Here Jezus uit de hemel is gekomen om de mensen gelukkig te maken.

Wiepke doet heel niet meer mee, hij zit in een hoekje en laat de neefjes en nichtjes maar hun gang gaan. Moeder, denkt Wiepke, ik wil naar moeder. Wiepke verlangt opeens zo erg naar huis, dat hij moeite heeft om het niet uit te snikken.

Hij wil naar huis, hij kan niet wachten tot vader hem straks komt halen, dat duurt misschien nog wel een uur. Hij kan best alleen naar huis, hij weet de weg goed en hij kan heel hard lopen. Wiepke glipt de warme kamer uit zonder dat iemand het merkt. Ze missen hem niet eens, hij is ook zo'n stil kind. In de gang zoekt hij aan de kapstok naar zijn jasje en zijn muts.

Op een drafsje gaat Wiepke naar huis. Hij weet precies de weg, maar hij voelt zich zo laat op straat niet erg op zijn gemak. Het is zo vreemd en zo donker buiten. Gelukkig stralen de sterren hoog boven zijn hoofd.

Daar kijkt Wiepke telkens naar als hij even stil moet staan omdat hij steken in zijn zij krijgt van het draven. Hu, het is koud. De wind giert om elke hoek. Als het zo doorgaat, komt er vast gauw ijs.

Nu nog maar een paar straten. Daar is gelukkig Wiepkers eigen smalle straatje al. Wiepke gaat op zijn tenen staan en trekt met een verkleumd handje aan de bel, zo hard hij kan. Rangg. Die domme Wiepke. Moeder was net een beetje ingedommeld, doodmoe van de pijn in haar rug. Ze schrikt meteen wakker.

„Ben jij het, Wiepke?” Moeders ogen lachen, terwijl ze haar lippen op elkaar knijpt van de pijn.

„Heeft oom Daan je thuisgebracht?”

„Nee, moeder, nee, ik — ik ben stilletjes weggelopen van het Kerstfeest.”

„Maar Wiepke dan toch, waarom?”

Wiepke kruipt dicht bij moeder. Hij drukt zijn gladde bolletje stijf tegen haar aan.

„Vertel het eens aan moeder, mijn kereltje, was het geen mooi Kerstfeest bij oom Daan en tante Riek?”

„Jawel, maar het was niet echt, moeder, die blijdschap, u weet wel, diep in je hart, die was er niet.”

Moeder begrijpt het dadelijk.

„Het is goed dat je thuis bent, maar vader moet dadelijk op de fiets naar oom Daan en tante Riek om te zeggen, dat je veilig hier bent, anders zitten ze daar in angst over je. Je had het beter kunnen zeggen tegen ze.”

Daar heeft Wiepke heel niet aan gedacht.

„Het is niet erg hoor. Wij doen samen het feest nog eens over, Wiepke, echt zoals het hoort met de blijdschap erbij. Dat kan best; als ik maar heel stil lig, voel ik de pijn in mijn rug haast niet meer. Kom maar heel dicht met je stoeltje bij me zitten, moeder kan best het Kerstverhaal vertellen, daar kan ik mijn ogen wel bij dichthouden. En heel zachtjes zingen kan ik ook wel.”

Wiepke heeft nog nooit zo eerbiedig naar het Kerstverhaal geluisterd. En hij heeft nog nooit zo zijn best gedaan om de Kerstversjes mooi te zingen.

Daarna vouwt moeder haar handen over Wiepkes knuistjes heen en ze vraagt of God de echte blijdschap geven wil in hun hart. Moeder is wel erg moe geworden. Maar er is een gelukkige glimlach op haar gezicht. Want niets kan de blijdschap wegnemen uit een hart, dat het Kindje in de kribbe liefheeft.

Als vader terugkomt, slaapt Wiepke met zijn neus op moeders deken. En hij voelt het niet eens als vader hem voorzichtig optilt en hem naar zijn bedje draagt.

DE HERDERS VAN EFRATHA

*De Engelkens zongen zo mooi in de nacht,
Toen 't Kindje van God werd geboren.
De herders in Efratha's velden op wacht,
Zij mochten het hemellied horen.
Nu spoeden de herderkens haastig zich voort,
En zullen het Kindje gaan zoeken,
Dat ginder in Beth'lem naar 't Engelenwoord,
Gelegd werd in schamele doeken.*

*God leidde de herderkens in deze nacht,
Door wijde en eenzame dreven,
Naar 't woninkje zonder versiersel of pracht,
Van 't Kindje uit 't Eeuwige Leven.
Ze vonden het stalleke, bleven schuw staan
En hebben wat stemmen vernomen.
Toen klopten z'en Jozef heeft opengedaan,
Hij noodde hen binnen te komen.*

*Ze stonden verlegen in 't spaarzame licht,
En konden van vreugde niet spreken
Ze hebben ontroerd naar het lief, klein gezicht
In 't ruw houten kribje gekeken.
Toen knielden z'eerbiedig in 't stalleke neer
En vouwden hun handen met beven,
Aanbaden dit Kindje, hun Heiland en Heer,
De Koning van dood en van leven.*

Greet Konings

JOOST WIL EEN KERSTBOOM

Annie Sanders

Met een boze rimpel tussen zijn ogen ligt Joost door 't huis-kamerraam naar buiten te kijken. Het regent, de druppels vallen eentonig-tikkelend neer uit een dikke grijze wolkenlucht. In de keuken is moeder, ze rammelt met de bordjes die ze staat af te wassen. Dat getik van de regen en dat rammelen van de boterhambordjes zijn de enige geluiden die je in de kamer horen kunt.

Joost keert zich nijdig om in z'n bed. Hij wil die vervelende regen niet meer zien. Als 't nou nog sneeuw was! Sneeuw is veel móóier om naar te kijken, en sneeuw hóórt toch eigenlijk ook bij de Kerstvakantie!

De Kerstvakantie De rimpel tussen Joost z'n ogen wordt nog een beetje dikker. Een leuke Kerstvakantie heeft hij dit jaar, nóu! Op je bed liggen inplaats van buiten spelen en stoeien, dàt is een pretje! Nou ja, hij weet het wel, 't is z'n eigen schuld. Als hij niet achter een rijdende auto was gaan hangen, dan lag hij hier nú niet met een gebroken been. Brrr, wat een schrik was dat, toen zijn handen onverwacht loslieten en hij met een smak op de straat neerkwam! De auto reed niet door, de chauffeur scheen gemerkt te hebben dat er wat gebeurd was en stopte direct. Maar Joost had z'n been gebroken en dat was al erg genoeg. Moeder hilde toen ze hem thuisbrachten, en de dokter zei:

„Je bent er nog wondergoed afgekomen, vriend. Je had wel dood kunnen vallen, of een zware hersenschudding kunnen krijgen!”

Ja, Joost weet heel goed dat hij dit grapje aan zijn eigen onvoorzichtigheid te wijten heeft, en die eerste dag hebben moeders verdriet en de ernstige woorden van de dokter hem ook wel echt beschaamd gemaakt. Toen moeder 's avonds bij 't goedenachtzeggen vroeg: „Zullen we samen danken Joost, voordat we slapen

gaan?" toen heeft hij geknikt met een brok in zijn keel. 't Was immers nog geen jaar geleden dat ze vader verloren hadden, en als moeder hem nu ook nog had moeten missen, dan had ze op de hele wereld geen mens meer gehad.

Maar nu 't een paar dagen verder is, nu de eerste schrik en de ergste pijn wat vergeten zijn — nu begint Joost ontevreden te worden. Daar ligt hij nu, midden in de vakantie. Och ja, hij kan lezen en naar buiten kijken. Moeder heeft zijn ledikant zó gezet dat hij alles op straat kan zien. Maar van lezen houdt hij niet erg, en naar buiten kijken Nogal veel gezelligheid aan met die regen! Hadden ze hem maar naar 't ziekenhuis gebracht, dan lag hij op een zaal tussen andere jongens en dan kwamen ze met elkaar de lange dagen wel door. Maar er is in hun stadje maar één ziekenhuis, en daar was net alles vol!

Joost ligt maar in zichzelf te mopperen en merkt niet eens dat de afwasgeluiden in de keuken al een poosje opgehouden zijn. Hij krijgt er pas erg in als de kamerdeur opengaat en moeder binnenkomt met een kop chocola.

„Hier jongen, drink dat maar eens lekker op!" zegt ze. „Geen aardig gezicht hè, die regen daarbuiten. Je kijkt tenminste zo zwart, heb je 't niet naar je zin?"

Daar geeft Joost geen antwoord op. Zwijgend pakt hij de kom cacao aan en drinkt die ineens leeg. Dan vraagt hij:

„Krijgen we van 't jaar nog een Kerstboom, mam?"

't Is nu de beurt van moeder om niet dadelijk antwoord te geven. Ze zet het kopje op tafel en gaat met haar handen in de schoot in de leunstoel van vader zitten. Zeker, ze was heus van plan geweest om het Kerstfeest precies zo te vieren als toen haar man er nog bij was. Ze weet dat hij 't niet goedgevonden zou hebben als ze het deze keer anders gedaan had. „Het Kerstfeest mag je niet overslaan, al ben je ook nòg zo bedroefd!" zou hij zeggen. Maar ze heeft wel begrepen dat ze het dit jaar niet kunnen vieren met een boom en met allerlei lekkers. Daar kan ze het geld niet voor missen, hòe zuinig ze het ook uitrekent.

„Een Kerstboom?” zegt ze, als Joost haar vragend aan blijft kijken. „Nee jongen, dat zal niet kunnen. Ik had het je graag gegund en 't was m'n bedoeling ook wel, maar het gaat echt niet. Mam heeft geen geld. Je moet bedenken dat we geen vader meer hebben die voor ons werkt. We krijgen nou enkel maar steun!” Joost is niet zo klein meer, hij weet best wat steun is.

„Krijgt u niet méér omdat 't Kerstfeest is, mam?”

„Ja vent, dat denk ik wel, maar daar moet jij hoognodig een nieuwe jas van hebben. Je kunt met dat versleten ding haast niet meer naar school!”

Joost durft niet verder doorzeuren, maar z'n humeur wordt er niet vrolijker op. Moeder merkt dat wel, en ze heeft er verdriet van. Ze wil haar jongen zo graag tevreden zien.

„We kunnen toch wel Kerstfeest vieren al hebben we geen bóóm!” zegt ze ernstig, als hij een poosje nors voor zich uit heeft liggen turen. „De boom is toch niet het voornaámste met Kerstmis. 't Gaat om de Here Jezus, omdat *Hij* geboren is en omdat *Hij* ons zalig wil maken als we in Hem geloven. Dat hebben vader en mam en de meester op school je toch ieder jaar weer verteld, is 't niet, Joost? En als jij dat helemaal vergeet, dan is 't wel gòed dat we 't nou eens zonder Kerstboom moeten doen. Dan hadden we er misschien al veel eerder mee op moeten houden!”

Als ze dat gezegd heeft, gaat ze stil de kamer uit en laat Joost alleen met z'n gedachten.

Die middag na het eten krijgen moeder en Joost bezoek. Nou ja, geen deftig bezoek, hoor! 't Is ouwe Hubert maar. Ouwe Hubert is een krom gebrekkig mannetje, dat met veters en band langs de huizen gaat. De mensen in het stadje mogen hem allemaal graag, want hij kan bij een kopje thee zo gezellig zitten keuvelen dat je er uur en tijd door vergeet. Hij woont samen met zijn zoon en er wordt wel eens gezegd dat die zoon een handige stroper is, maar Joost weet niet precies wat hij daarvan geloven moet. Toen vader nog leefde, kwam Hubert dikwijls een avondje praten. Vader zei altijd: „Je moest met ons mee naar de kerk gaan, man,

en je zoon ook. Jullie denken dat je geen Vader in de hemel nodig hebt, maar dat heb je mis!”

Dan lachte of spotte Hubert niet, maar hij is toch nooit meegegaan. Nu vader weg is komt hij nog wel eens, maar niet meer 's avonds.

Vandaag sjokt hij net binnen als moeder de afwas aan kant heeft. Hij kruipt wat rillerig bij de kachel, 't is koud buiten.

„Zo jongen, jij hebt wat moois uitgehaald, hoor ik!” begroet hij Joost. „Was 't een aardig luchtreisje achter aan die auto?”

Joost lacht als een boer die kiespijn heeft, maar hij zegt niets terug. Als Hubert begint te plagen, dan kun je je maar beter stilhouden. Ga je er tegenin, dan is het eind nog lang niet te zien.

„Een plezierig Kerstfeest zal dat worden, zo in de lappenmand!” babbelt de oude man verder. „Je moeder mag je wel een beetje extra verwennen, al heb je 't eigenlijk niet verdiend!”

Nu kan Joost zich niet stilhouden. Moeder is buiten om een kit kolen te scheppen, hij hoeft dus niet bang te zijn dat ze hem hoort. „Extra verwennen?” doet hij knorrig. „Ik krijg niet eens een Kérstboom van 't jaar! 'k Moet een nieuwe jas hebben, zegt mam, en nou is er geen geld voor wat anders!”

Het plagen is meteen afgelopen. Huberts gerimpeld gezicht wordt ernstig en zijn grijze hoofd knikt begrijpend.

„Ja, ja!” zegt hij langzaam. „Zo gaat het als je arm bent. Daar weet ik van mee te praten. Als mijn Steven niet zorgt dat er wat in de pan komt, dan hebben wij ook schrale feestdagen!”

Wat hij daarmee bedoelt kan Joost niet vragen, want moeder komt binnen en dan begint Hubert dadelijk over andere dingen. Zolang Hubert er is, verveelt Joost zich niet. De oude baas warmt zich een poosje en vertelt ondertussen van vroeger, toen hij óók eens onvoorzichtig was geweest en niet zijn been, maar wel zijn àrm gebroken had. Die heeft hij nog lang in een doek gedragen, zonder er iéts mee te kunnen doen. Joost vindt dat niet zo erg als wat hèm overkomen is. Met een gebroken arm kun je tenminste nog op stráát!

„Pruttel jij maar niet!” vermaant moeder. „Jij had er veel èrger aan toe kunnen wezen, je hebt toch wel gehoord wat de dokter zei!”

Ze praten ook over vader.

„Je hebt een beste man gehad, juffrouw ten Dam!” zegt Hubert. Moeder knikt.

„We missen hem ook nog iedere dag, Joost en ik!”

En dan zacht erachteraan: „Hij meende 't met jou ook zo goed!”

„Ja zeker, dat weet ik best. Hij wou me altijd naar de kerk hebben!”

„Zou je 't niet es proberen met Kerstmis?” vraagt moeder. „De Here Jezus roept jou ook, Hij is ook voor jòu in de wereld gekomen!”

Daar zegt Hubert niets op. Moeder praat er ook niet over door.

Ze schenkt thee voor hem in en legt er een stukje kantkoek naast, wat ze anders nooit doet in de week. De stumper heeft het immers nog armer dan zij!

Hubert blijft nu niet lang meer, hij moet nog zien dat hij wat verkoopt in de buurt. Als hij opstaat om weg te gaan, is moeder net even in de keuken.

't Mannetje gaat naar het bed van Joost.

„Nou jong, hou je maar flink hoor, zo'n gebroken been komt vanzelf wel weer klaar. En, hoor eens . . .” hier buigt hij zich geheimzinnig over 't ledikant heen, „met die Kerstboom loopt het ook wel los. Daar zal ik nog wel es goed over denken. Maar pas op dat je dat niet aan je moeder vertelt, want die zou het niet goedvinden als ze 't begreep!”

Voordat Joost wat terugzeggen kan, sloft Hubert al door naar de keukendeur, stapt moeilijk het drempeltje over.

„Juffrouw ten Dam, bedankt voor de thee en de koek, en goeie Kerstdagen samen. Ik ga weer es verderop!”

Joost is verbaasd op z'n rug blijven liggen. Hij snapt er niets van. Waar wil die ouwe Hubert een Kerstboom vandaan halen? Hij heeft toch net zo min geld als moeder. En waarom mag moeder 't niet weten? „Ze zou het niet goedvinden als ze 't begreep!” Wat bedoelde Hubert daarmee? Wàt zou ze begrijpen en niet goedvinden? Joost weet niet wat hij ervan denken moet, maar er is iets niet in orde, dat voelt hij. Als Hubert niet wil dat moeder het weet, dan is hij vast wat verkeerds van plan!

Joost zou direct begrepen hebben wàt Hubert van plan is, als hij de woorden had kunnen horen, die het oude baasje tegen zichzelf mompelt terwijl hij het tuinhekje uit en de grote weg op sjokt. „Die jongen zal z'n Kerstboom hebben, al was 't alleen maar omdat z'n vader zo goed voor me is geweest. Er staan dennen genoeg in 't bos van de baron, en Steven is handig. Ja, ja!”

Ja, Steven, de zoon van Hubert, is handig. Dat weet de baron, die op 't grote landgoed even buiten het stadje woont, ook. Als die alle konijnen en hazen, die Steven al uit zijn bos weggestroopt

heeft, eens bij elkaar had, dan zou de grootste kamer van zijn huis niet ruim genoeg wezen om ze op te bergen. 't Is dan ook helemaal geen wonder dat de baron en zijn jachtopziener niets van Steven moeten hebben, en dat ze op de avond van drieëntwintig december allesbehalve vriendelijk over hem praten.

„Je mag vannacht wel extra goed opletten, Barteldsen!” zegt de baron. „'t Zou me niets verbazen als die brutale rakker weer eens een kijkje in onze bossen kwam nemen. Een lekker boutje met Kerstmis, nietwaar? Je kent dat. En misschien probeert hij er ook nog wel een paar méér te pakken te krijgen, die kan hij dan weer in de stad verkopen!”

De jachtopziener doet een fikse haal aan de sigaar die de baron hem heeft laten opsteken.

„Meneer,” zegt hij dan, „'t zal aan mij niet liggen. U weet wel dat ik net zo'n hekel aan die wilddief heb als u, en dat ik dag en nacht op hem loer. Maar 't is een slimme knaap, je snapt hem niet gemakkelijk!”

„Des te mooier zou het zijn als je hem déze keer eens wèl snapte!” meent de baron.

„Ik zal m'n best doen meneer, dat belooft ik u!” verzekert Barteldsen nog eens.

Hij heeft er zelf ook wel zin in, om die stroper eens een les te geven die hij z'n hele leven niet meer vergeten zal. Als hij door de mand valt en al zijn wilddiefstallen bekent, dan zal er een flinke straf voor hem op zitten, en de baron zal er wel voor zorgen dat hij die krijgt ook. Als hij dan weer loskomt, zal hem stellig de lust wel vergaan zijn om nog eens wéér een bezoek aan de bossen te brengen!

Jawel, dat is allemaal prachtig, maar Barteldsen begrijpt opperbest dat hij hem dan toch in ieder geval eerst hebben moet. Als hij eens hulp haalde, politie uit het stadje! 't Zou toch àl te gek wezen als die snaak hem nu weer ontglipte, zoals al zoveel malen eerder gebeurd is. En — hij weet niet hoe het komt, maar hij heeft net zo'n idee dat die Steven vannacht wat bijzonders van plan is!

„Ik geloof, dat ik de doos met Kerstboomgoed maar weggeef aan de meisjes van buurvrouw Span!” zegt moeder ten Dam diezelfde avond tegen Joost. „Er komt bij ons tòch geen Kerstboom meer, en die kinderen zullen er blij mee zijn!”

Joost kijkt verschrikt op van het boek, waarin hij een poosje heeft liggen lezen. De doos met Kèrstboomversieringen weggeven? O nee, dat mag niet! Dat moet hij beletten! Hubert heeft immers gezegd dat hij over die Kerstboom niet hoefde te tobben, en hij vertrouwt Hubert even vast als hij 't z'n vader zou hebben gedaan. „Nee mam, niet doen hoor! Niet wegdoen die doos!” zegt ie dringend. Moeder kijkt hem verwonderd aan.

„Maar jongen, waarom niet? Als je geen bóóm hebt, dan heb je toch ook niks aan al die spullen!”

Ja, wat moet Joost dáárop zeggen? Hij kan toch niet gaan vertellen waaròm hij die doos niet missen wil. Dat mocht moeder niet weten, zei Hubert immers. Dus haalt hij alleen maar zijn schouders op en mompelt zo iets van: „'k Wil hem toch liever houden, mam!”

Moeder vraagt niets meer. Ze denkt bij zichzelf: „'t Is misschien omdat Joost die dingen van vader gekregen heeft. Dat had ik toch ook niet mogen vergeten!”

Maar de volgende dag is ze wéér verbaasd. Zo onrustig als Joost dàn is, heeft ze hem in al de dagen van zijn ziek-liggen nog niet gezien. Telkens ligt hij naar buiten te kijken, en als hij hoort dat het poortje klappt, luistert hij scherp of er iemand aankomt.

„Wat heb je toch?” vraagt ze een paar keer. „'t Is net of je ergens op wàcht!”

Maar dan krijgt Joost een vuurrode kleur en heeft hij 't opeens overdreven druk met een krant waar een prijsraadsel in staat. Dan, tegen de middag, komt buurvrouw Span, die twee deuren van hen af woont, op een holletje binnenlopen.

„Heb je 't al gehoord, juffrouw ten Dam? Steven van Hubert zit opgesloten onder de toren van 't kasteel!”

„Steven van Hubert?” vraagt moeder onthutst. „Wat heeft die dan gedaan? Een konijn gestrikt in 't bos?”

„Nee mens, een boom omgehakt! Ja, ik noem het kinderachtig hoor, want 't moet maar een klein denneboompje geweest zijn. Maar vanzelf, stélen blijft het. 't Bos is van de baron, niet van Steven. En ze hadden natuurlijk tòch al de pik op hem, omdat ze hem nooit konden krijgen voor 't stròpen. Het ergste is 't voor Hubert zelf. Wat moet die ouwe stumper nou, zo helemaal in z'n eentje? Eergisteren is-t-ie nog hier geweest, niet?”

Moeder knikt verstrooid. Ze denkt óók aan de oude man. Ze is blij als de buurvrouw weg is en ze met het verdrietige nieuws naar de kamer kan gaan, waar Joost ligt.

Maar Joost heeft het hele verhaal al gehoord. Juffrouw Span heeft een schelle stem, die versta je best als de keukendeur half openstaat. En Joost heeft niet alleen alles gehóórd, maar hij begrijpt ook alles. Hij begrijpt waarom Hubert niet wou dat hij moeder vertelde van hun gesprek. Hij begrijpt waarvoor Steven dat boompje heeft omgehakt in het bos van de baron. En hij begrijpt ook hoe het komt dat de verrassing, die Hubert hem had beloofd en waarop hij de hele tijd lag te wachten, nu uitblijft. Er zal géén verrassing komen vandaag, en de doos met Kerstboomgoed kan rustig op zolder blijven staan. Maar dát is het ergste niet, o nee. Hùbert heeft verdriet, verdriet door hèm. Dat is veel, véél erger!

Als moeder de kamer inkomt, ligt Joost in zijn ledikant wild te snikken. Verschrikt loopt ze naar hem toe, trekt de dekens weg en slaat haar armen om hem heen.

„Maar vent, wat is dàt nou? Wat scheelt jòu ineens?”

Wanhopig gooit hij zich tegen haar aan.

„O mam, 't is mijn schuld dat Steven gepakt is!”

„Jòuw schuld? Malle jongen, hoe kom je dáárbij? Hoe kan dat nou jòuw schuld wezen, als jij hier stil in je bed ligt?”

„Ja mam, 't is toch ècht mijn schuld, hoort u maar!”

En dan vertelt Joost hoe hij tegen Hubert gemopperd heeft over die Kerstboom, hoe de oude baas toen zei dat hij daar geen zorg om moest hebben, en hoe Steven vast en zeker dáárom naar het bos gegaan is, waar hij, als hij er heus zo vaak kwam als de mensen

beweren, alle jonge boompjes natuurlijk precies wist te staan. Moeder schrikt heel erg van Joost z'n relaas, en ze is er bedroefd om ook.

„Joost, Joost!” zegt ze zacht-verwijtend. „We hadden 't er diezelfde dag nog zó over gehad dat een Kerstboom de hoofdzaak niet was. Als dat plan van Hubert nou door was gegaan, dan hadden we morgen Kerstfeest gevierd met een gestólen boom. Dacht je dat de Here Jezus zó gediend had willen worden? En dan: als iemand tegen je zegt dat je een geheim niet aan móeder vertellen mag, dan kun je toch zelf wel begrijpen dat 't geen goéd geheim is. Je moeder moet je àlles kunnen vertellen, Joost. Alles!”

Joost zegt niets terug, hij schaamt zich. Nu heeft hij z'n moeder óók al verdriet gedaan — en dat allemaal om een Kerstboom, die hij nu niet eens meer zou willen hebben!

Moeder legt hem weer in de kussens.

„Kom,” zegt ze, „ik zal eens voor 't eten gaan zorgen. Denk jij ondertussen nog maar eens goed over alles na. En vanmiddag ga ik naar de baron. Dat moet geen ongeschikte man zijn. Als ik hem het hele geval uitleg, misschien wil hij dan voor deze keer de zaak wel zo laten!”

O wat duurt het die avond lang voordat Joost in slaap valt! Er is ook zoveel waar hij telkens aan denken moet. Zijn hoofd is er zwaar van.

Moeder is naar 't kasteel geweest, maar dat heeft niets geholpen. O ja, de baron was wel vriendelijk, en hij heeft heel geduldig geluisterd toen ze hem alles vertelde. Maar hij wou er toch niet van horen om Steven uit de handen van de politie te houden. „Hij hééft een les nodig, juffrouw ten Dam. Als 't enkel om dat bóómpje was, dan zou het nog niet zo erg zijn geweest. Maar hij is een gewiekste stroper, die vroeg of laat tòch zijn straf gekregen zou hebben. Het komt dus heus niet alleen door uw zoontje!” Moeder is ook bij Hubert geweest. Die komt morgen de hele dag hier, en de twééde Kerstdag ook. Dan zal moeder de Kerstge-

schiedenis voorlezen en dan zullen ze sámen proberen om de oude man wat te helpen in zijn verdriet. Wie weet, misschien heeft Hubert dan wel een veel beter Kerstfeest dan andere jaren, als hij met Steven bij een gestroopt konijn zat.

Moeder komt Joost nog even overdekken, voordat ze zelf naar bed gaat.

„Slaap je al, jongen?”

„Nee mam, nog niet!”

„Zullen we dan eerst nog bidden?”

„Ja mam!”

Als ze samen de Here om vergeving gevraagd hebben voor Joost's ontevredenheid, als ze gebeden hebben voor Hubert in zijn stille huisje en voor Steven in zijn eenzame cel — dan zegt Joost, zo maar helemaal uit zichzelf:

„Mam, 't is nõu te laat, maar volgend jaar moesten we die dingen van de Kerstboom tóch maar aan buurvrouw Span geven. Vindt u ook niet?”

En moeder knikt.

WAT MARIA ZONG

*Mijn hart is stil en blij
Want God vertelde mij:
Ik mag de moeder heten
Van 't Kindje klein en teer
Van Jezus, onze Heer
En ieder zal het weten.*

(Wijze: Gez. B., Bundel Herv. Kerk)

HET WONDER

*De wereld was zo donker,
De wereld was zo koud.
Toen heeft vol liefde onze God
Ons Jezus toevertrouwd.
Weest blij op deze feestdag,
Dat God zó van ons houdt !*

*De wereld was zo donker
De engel maakt een reis
En zegt: „De Koningszoon van God
Daalt uit Zijn lichtpaleis!”
Weest blij op deze feestdag
En zingt God lof en prijs.*

*En overal, waar men kind'ren
Op deze wereld vindt
Vertelt men nu het Kerstverhaal
En 't grote feest begint!
Weest blij op deze feestdag,
Want Jezus kwam als kind.*

Joke van Mierlo—van Kuipers

EEN APPEL EN EEN EI

Jan E. Niemeijer

Maria en Jozef en het Kindje zijn niet lang in de stal blijven wonen. O nee, ze kregen al gauw een huisje toegewezen. Want het grote nieuws, dat de Christus geboren was en dat de engelen hadden gezongen, was als een lopend vuurtje de stad rondgegaan. Toen schaamden de mensen van Bethlehem zich een beetje. Ze hadden er spijt van, dat ze Maria en Jozef maar in de stal hadden laten slapen.

En in het nieuwe huis bleven ze een poosje wonen met z'n drietjes, Maria en Jozef en de Heer. Want het Kindje was nog veel te klein, om die lange reis terug naar Nazareth te maken.

Natuurlijk konden ze van de wind niet leven. Maar Jozef was een goed timmerman en hij verdiende in Bethlehem ook wel zijn brood. Want er waren heel wat mensen, die wel een karweitje voor hem hadden. Hij was toch ook de eerste de beste niet. Hij was de vader van de Heer, tenminste, dat dachten de mensen. En als Jozef zijn werk deed, precies en goed, dan maakten de mensen van Betlehem wel graag een praatje met hem. Ze waren nieuwsgierig en ze wilden nu natuurlijk wel eens weten hoe het gegaan was in de Kerstnacht. De herders hadden er wel van verteld, maar de mensen wilden het nog maar half geloven. Het klonk ook allemaal zo vreemd. Het was haast te mooi om waar te zijn. Maar Jozef zei er niet veel van. Hij knikte maar eens en keek gelukkig voor zich heen. Want hijzelf kon er ook haast niet over uit, zo mooi vond hij het en zo blij was hij.

Maar toen ze een paar maanden in Bethlehem hadden gewoond, toen gebeurde er weer iets heel bijzonders. De Wijzen uit het Oosten kwamen uit hun verre land en ze hielden stil met hun kamelen en paarden en hun ezels en hun knechten, juist voor het huis waar het Kindje nu woonde.

Van alle kanten kwamen de mensen aangelopen, om te kijken naar die vreemde rijke mannen. Want zo'n optocht zagen ze niet zo dikwijls. „Koning Herodes zelf zal niet rijker zijn,” fluisterden ze tegen elkaar. Maar anderen deden een vinger voor de mond en zeiden: „Sttt, laat hij het niet horen. Want hij is jaloers en vreselijk gauw boos. Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn.” En popelend van nieuwsgierigheid bleven de mensen van Bethlehem wachten en kijken naar wat er nu weer zou gebeuren.

Maria had juist de Heer geholpen. Ze had haar Kindje te drinken gegeven. Tevreden lag Hij weer in zijn bedje en speelde wat met zijn rammelaar. En telkens als Maria keek naar haar Kind, werd ze weer zo blij en gelukkig, dat ze wel wilde huilen en lachen tegelijk.

Maar toen ze die deftige vreemde mannen zag voor haar huis, schrok ze toch wel een beetje. Haastig keek ze rond, of alles wel netjes was in de kamer. En ze haalde nog vlug even een kam door haar haren, want ze had niet gerekend op bezoek. En op zulk voornaam bezoek helemaal niet.

Maar de Wijzen uit het Oosten letten er niet eens op, dat het in het huisje van Jozef en Maria niet allemaal even mooi was. Ze hadden alleen maar oog voor het Kindje, naar wie ze zo lang hadden gezocht en waarvoor ze zo'n verre reis hadden gemaakt. Ze waren zo blij, dat ze het eindelijk hadden gevonden En eerbiedig knielden ze neer voor het bedje en brachten het Kindje Jezus hun hulde.

Maria en Jozef waren in een hoekje van de kamer gaan staan. En ze keken toe, met stille verbazing. Ze wisten niet, wat ze eraan hadden.

Toen maakten de Wijzen hun pakken los. En knechten droegen de geschenken aan. De oudste der Wijzen gaf een gouden schaal, en daarin lag kostbare wierook. Hij zei nog een paar zachte, eerbiedige woorden en maakte toen plaats voor de tweede.

En de tweede Wijze man gaf drie zilveren bekers. Die waren gevuld met kostelijke mirre. Hij knielde nog eens vol eerbied bij het bedje en ging toen bij de oudste staan.

En de derde der Wijzen, de jongste van de drie, gaf een blinkende appel van zuiver goud en een glanzend ei van zilver. Hij legde zijn geschenk in het bedje neer en het Kindje Jezus stak er onhandig zijn handjes naar uit. Want het vond dat glinsterende en schitterende speelgoed zo mooi, dat het zijn rammelaar ervoor vergat. Toen raakte de laatste, de jongste van de Wijzen voorzichtig met zijn vinger even het handje van het Kindje aan. En het Kindje kraaide van blijdschap.

Daarna zijn de Wijzen weer heengegaan. Ze sliepen die nacht nog in Bethlehem en ze hadden veel bekijks. En er was volop plaats voor hen in de herberg. De mensen wilden hen zelfs wel graag nog langer houden. Maar de Wijzen lieten zich niet overhalen. De volgende dag al gingen ze terug naar hun land en men heeft ze in Bethlehem nooit terug gezien. Maar lang, nog heel lang is erover gepraat. Want het was wel een vreemde gebeurtenis. Toen het weer stil was in het huis en toen het Kindje was gaan slapen, hebben Maria en Jozef de geschenken bij elkaar gezocht. En ze begrepen, dat ze op éénmaal heel rijk waren geworden. Een schaal van goud en drie bekers van zilver en wierook en mirre, dat was wel heel veel. En dan nog een appel en een ei, waar het Kindje om gekraaid had van blijdschap. Dat alles moest heel veel geld hebben gekost. Meer dan Jozef en Maria ooit hadden bezeten.

Maar de volgende nacht, toen Jozef droomde, kwam een engel vertellen wat hij moest doen. „Ga naar Egypte met het Kindje en Maria,” zei de engel. „Want Herodes wil de Heiland doden.” Dat was voor Maria en Jozef een grote zorg, want Egypte was heel ver weg. Jozef was daar nog nooit geweest en Maria al evenmin. De reis was lang en het Kindje nog klein en er waren zoveel bezwaren.

Maar er was gelukkig geen geldgebrek, want ze waren nu rijke mensen. Het ging Jozef wel aan het hart, dat hij de dure geschenken van de Wijzen moest verkopen. Eigenlijk durfde hij het maar nauwelijks doen, want ze waren toch voor hun Kind, voor Jezus. „Maar,” zo overlegde Jozef bij zichzelf, „de Here God zal de

Wijzen wel hebben gestuurd, om ons geld voor de reis te brengen. Hij zal wel begrijpen, dat ik geld voor een ezeltje nodig heb. En dat ik het niet uit mijn rug kan snijden, dat weet de Here God ook wel.”

Dus ging Jozef naar de markt en hij nam de geschenken allemaal mee. Hij pakte de gouden schaal en de zilveren bekers en de wierook en mirre bij elkaar in een doek. En toen stapte Jozef zuchtend naar het bedje van de Heer. Want daarin lagen de appel en het ei. En Hij hield zoveel van zijn nieuwe speelgoed. Het deed ook Maria wel verdriet, dat haar Kindje dat moois moest missen. Maar toen ook de appel en het ei in de grote doek verdwenen, toen kraaide Jezus, de Heer, van pret en Hij keek even blij als altijd. Hij scheen het helemaal niet erg te vinden, dat Hij al dat moois moest missen.

Maar toch was Jozef niet gerust. Onderweg naar de markt liep hij al maar te rekenen. Als hij nu eens de appel en het ei niet verkocht? Als ze nu eens heel zuinig aan deden, samen? Dan zou hij Jezus zijn speelgoed terug kunnen geven; zijn speelgoed waar Hij recht op had. Want Jezus was toch een koningskind? Zou Hij dan geen speelgoed mogen hebben van zilver en goud? Nee, het mooiste was voor Hem nog niet goed genoeg. Jozef wilde de appel en het ei mee terug nemen. —

Op de markt liep Jozef van de ene koopman naar de andere. Hij zocht goed uit, waar hij het meeste geld kon krijgen voor de schitterende geschenken. Sommige kooplieden keken hem wel een beetje vreemd aan. Waar haalde zo'n gewone man zulke mooie dingen vandaan? Hij zou ze toch niet hebben gestolen?

Maar andere mensen wisten wel beter. Ze waren de rijke bezoekers nog niet vergeten. Natuurlijk had Jozef dat alles gekregen, van die vreemde voorname mannen.

En eindelijk ging Jozef voldaan weer naar huis. Hij bracht een ezeltje mee aan een touw en in een groot pak, op de rug van het ezeltje, zaten allerlei dingen voor onderweg. Jozef had al wat hij nodig had en hij had zelfs nog een beetje geld overgehouden. Maar het mooist van alles vond hij wel, dat hij de appel en het ei

nog had. Hij had het speelgoed van Jezus niet hoeven te verkopen. Het zat, veilig weggestopt, onder in zijn zak.

Ook Maria was blij, toen haar man terug was. En Jezus stak lachend zijn handjes uit, toen zijn moeder de blinkende appel en het glanzende ei weer in zijn wiegje legde.

De volgende nacht al zijn ze vertrokken met z'n drieën, naar het verre Egypteland. De reis was lang en moeilijk. Maar de Here God zorgde voor hen en daarom was Jozef niet bang. Maria reed op het ezeltje, een gewillig en lief diertje, en ze droeg haar kind Jezus in haar armen. En Jozef droeg de zware reistas met kleren en eten voor onderweg. De tas was zwaar en soms moest Jozef eens even zijn voorhoofd afvegen, omdat hij erg transpireerde. Maar toch viel het dragen Jozef licht. Want onder in de tas, goed weggestopt tussen de luiers, daar zaten de appel en het ei. En telkens als Jozef daaraan dacht, voelde hij zich weer vrolijk worden. „We zijn rijk,” vond hij dan. „We zijn nog heel rijk. Een gouden appel, een zilveren ei, dat is geen kleinigheid.”

Ook in het land van Egypte zorgde de Here God voor Jezus en Maria en Jozef. Ze leden geen honger en koude en Jezus groeide voorspoedig op. Maar toch waren Jozef en Maria blij, toen ze hoorden dat Herodes was gestorven en dat ze konden teruggaan naar hun eigen land. Want in Egypte voelden ze zich toch niet thuis. Daarom wachtten ze niet lang meer, maar ze gingen opnieuw op reis, weer met een ezeltje, weer met een reistas en diep weggestopt in die grote reistas zaten weer de appel en het ei. Jozef had ze nog niet behoeven te verkopen. Ze hadden aan niets gebrek gehad in Egypte. Ze waren nog rijke mensen.

Maria begon het al gewoon te vinden, dat haar Kind speelgoed van goud en zilver had. Jezus was toch een koningskind? Nee, Hij was veel meer dan een koningskind — Hij was de Messias, de Zoon van God zelf. Had Hij dan geen recht op het mooiste speelgoed dat op de wereld te vinden was?

Toch was zij er niet helemaal rustig onder. Wanneer er andere kinderen kwamen, om te spelen met Jezus, dan borg ze de appel

en het ei maar in de kast. „Anderen hebben er niets mee te maken,” vond ze. „Ze begrijpen er toch niets van.”

Toen ze terug waren in het Heilige land, gingen ze wonen in Nazareth. Daar kwamen Jozef en Maria immers vandaan en er woonde ook nog meer familie. En in Bethlehem was het niet zo veilig ook. Want een neef van de slechte koning Herodes was koning geworden in diens plaats. Nee, naar Bethlehem gingen ze liever niet terug, nu dat toch niet nodig was.

De mensen in Nazareth kenden Jozef en Maria nog wel zo'n beetje. Maar Jezus hadden ze nog nooit gezien. Die was in Bethlehem geboren. En de mensen van Nazareth wisten er natuurlijk ook niets van, welke bijzondere dingen daar in Bethlehem waren gebeurd. Dat de engelen hadden gezongen en dat de herders waren gekomen om het Kindje te aanbidden, dat de Wijzen uit het Oosten waren geweest en dat Jozef en Maria en hun Kind op een nacht plotseling waren verdwenen, van dat alles wist men in Nazareth niets. En de mensen daar, vonden Jezus helemaal geen bijzonder kind. Het enige ongewone dat er aan Hem was, dat was dat hij nooit brutaal of ondeugend was. De Heer was zijn ouders nooit ongehoorzaam en Hij deed hun nooit verdriet. Maria en Jozef wisten wel, waardoor dat kwam. Maar ze spraken daar niet over met andere mensen. „Wacht maar,” dachten ze. „Later, wanneer Jezus groot is, dan zal Hij het zelf wel aan de mensen vertellen.” En onderwijl waren Jozef en Maria blij, dat ze zo'n lief kind hadden.

Toen de Heer nog heel klein was, was Maria natuurlijk altijd bij Hem. Ze liet Hem geen ogenblik alleen, want ze was heel bezorgd voor Hem. Maar Jezus werd groter en Hij hing toen niet altijd meer aan moeders rokken. Hij speelde wel buiten met andere kinderen en Hij was ook wel eens even alleen thuis, wanneer Jozef aan zijn werk was en Maria een boodschap moest doen in een winkel in de buurt. Maria ging met een gerust hart, want ze wist wel, dat Jezus geen kattenkwaad uit zou halen.

Wel dacht ze er soms aan, dat er toch wel dieven in huis zouden

kunnen komen. Er waren immers nog altijd een gouden appel en een zilveren ei in huis. Die waren heel veel geld waard. Toch maakte Maria zich niet erg ongerust. Niemand wist immers, dat hun Kind zo rijk was. Alleen zijzelf en Jozef wisten ervan. Maar aan andere mensen hadden ze het niet verteld. En, o ja, ook Jezus wist het natuurlijk. Hij speelde al lang niet meer met dat speelgoed. Daar was Hij nu al te groot voor. Maar Hij wist nog wel van de appel en het ei. Ook wist hij wel, waar Maria die had opgeborgen. Maar Maria dacht, dat Jezus er ook wel niet meer over zou praten. Hij was geen flapuit.

En als Jozef dacht aan de appel en het ei, dan werd hij nog altijd weer vrolijk. „Wat is ons Kind toch rijk,” dacht hij dan. „Wat zal Jezus veel kunnen kopen, wanneer Hij groot is. Hij zal mooie kleren kunnen dragen en Hij zal op een prachtig paard kunnen rijden. En alle mensen zullen kunnen zien, dat Hij een groot koning is.” Dan hamerde Jozef, de timmerman, er extra lustig op los en neuriede zacht voor zich heen een opgewekt liedje.

Eens op een achtermiddag was Jezus alleen in huis. Jozef was nog niet klaar met zijn werk en Maria was naar de bakker, om brood te halen voor het avondeten. Het was stil in huis en ook buiten was het stil, want het was erg warm die dag. De mensen bleven maar liever binnen, want in de huizen was het koel. Plotseling werd er op de deur geklopt. De Heer ging heen, om open te doen. En daar zag Hij een klein vrouwtje staan.

Jezus schrok.

Aan een riempje, om de hals van het vrouwtje, hing een klein ijzeren belletje. Het vrouwtje was ziek. Ze was melaats. Ze was dus heel erg ziek en ze zou wel niet weer beter kunnen worden. Eigenlijk mocht ze niet eens in de stad komen. De mensen in de steden waren bang, dat ze ook melaats zouden worden. Daarom moesten de melaatsen buiten de stad blijven. Daar woonden ze samen en hielpen elkander, zoveel als ze konden. Hun familieleden brachten hun eten. Maar ze legden het op een afstand neer.

HEIN
DONKER

Ze durfden niet dicht bij de zieke mensen te komen, zo bang waren ze, dat ze ook ziek zouden worden.

En wanneer een melaatse een gezonde ontmoette, dan moest hij het belletje op zijn borst laten klingelen. Dan moest hij roepen: „Melaats! Melaats!” Haastig vluchtten de mensen dan weg. Melaats zijn was heel erg.

En nu stond daar dan dat vrouwtje voor de deur van het huis van Jozef en Maria. Misschien hadden al heel veel mensen geprobeerd, om haar uit de stad te jagen. Misschien hadden ze haar wel met stenen gegooid, omdat ze niet dicht bij haar hadden durven komen. Misschien had het vrouwtje wel erge honger, omdat haar geen eten was gebracht die dag.

Daar stond ze in de open deur en ze zei niets. Ze stak alleen vragend haar hand uit. Van haar gezicht was niet meer te zien dan haar ogen. Onder de ogen, tot op haar borst, was een doek, een sluier, waardoor je haar neus en mond niet kon zien.

Ze sprak geen woord. Kon ze nog wel spreken?

En Jezus, de Heer, stond tegenover haar en ook Hij sprak niet. Zou Hij ... zou Hij haar beter maken? Hij mocht nog niet. Hij wilde zo graag, maar Hij moest nog wachten. Later, wanneer Hij een man zou zijn, dan zou Hij het land doorgaan om zieken te genezen en aan arme mensen de blijde boodschap te brengen. En toch ... Ook nu al had Jezus dat vrouwtje zo lief; wilde Hij zo graag haar helpen.

Ze wachtte, wachtte en bleef Hem aanzien. En ook Jezus wachtte en zag hoe zij hoopte. Zijn schrik was voorbij en er was nu alleen nog maar liefde in zijn hart.

„Wacht maar,” zei toen eindelijk de Heer en Hij liep weer naar binnen. Toen Hij terugkwam, stond daar nog het vrouwtje, alsof het al die tijd zich niet bewogen had, de hand vragend uitgestrekt en de ogen groot van verdriet.

Jezus legde in haar hand een gouden appel en een zilveren ei. En op zachte toon zei Hij tegen haar: „Meer kan Ik u vandaag niet geven. Wees niet bang, heb geduld. Geloof alleen maar.” En het vrouwtje antwoordde bijna fluisterend: „God zegene U.

Hij moet U wel heel lief hebben, dat Hij U zo'n goed hart heeft geschonken."

Toen liep ze weg in grote haast, bijna struikelend over haar eigen voeten en al gauw was ze verdwenen om de hoek van de straat. Die avond vierden de melaatsen, daar in het veld bij Nazareth, een blij feest met elkander.

Toen Maria weer thuiskwam, vertelde Jezus dadelijk aan haar wat Hij gedaan had. Maria schrok erg en toen ze even nadacht, sprongen er tranen in haar ogen. Nu waren de laatste geschenken van de Wijzen weg. Nu was Jezus even arm als de andere kinderen van Nazareth, ja, nog armer misschien. Toch maakte Maria haar Kind geen verwijt. Ze kon dat niet. Ze durfde dat niet. Want ze wist wel: Jezus deed nooit verkeerd. Hij kon geen kwaad doen. En het moest dus wel goed zijn, wat Hij had gedaan. Maar het was zo moeilijk om dat te geloven. En het was ook zo moeilijk om arm te zijn.

Maar 's avonds, toen Jozef thuiskwam en toen de Heer al lag te slapen, toen begreep ze er toch al iets meer van.

Jozef was boos, toen hij het verhaal hoorde. Boos, niet op Jezus, maar op het vrouwtje. „Ze had het niet mogen aannemen,” riep hij. „Ze begreep toch wel, dat een kind zo iets niet weg mag geven.”

En hij sprong op, alsof hij het vrouwtje wel achterna wilde rennen.

Maar Maria legde een vinger op de mond. „Sstt,” zei ze. „Hij kan wel wakker worden. En, Jozef, heb je er wel aan gedacht . . .”

Maria moest even slikken, want ze voelde weer die nare tranen komen. — „Geloof je niet, dat ons Kind heel arm moet worden, om ons heel rijk te maken?”

Jozef liep langzaam terug naar zijn stoel. Ja, hij wist het wel. Hij geloofde het wel. Maar ook Jozef was het vergeten.

EEN OUD VERHAAL

M. A. M. Renes—Boldingh

Het is gebeurd in Zweden, in het land, dat zo ver naar de koude noordpool toe ligt, dat de winter er wel driemaal zo lang duurt als hier. En het is een boze ijzige winternacht, waarin de verschemerde wereld maandenlang onder een dicht sneeuwkleed verborgen ligt. De dagen duren kort. Omtrent de midwintertijd zo kort, dat het haast geen dag meer heten mag. Eer het licht goed en wel is doorgebroken, komt de nacht al weer nader en brengt gevaren mee: felle vrieskou en sneeuwstormen. . . . en wolven soms. . . .

Maar de mensen, die daar in 't hoge noorden wonen, zijn aan al deze dingen wel gewend en ze weten niet anders, of de winter behoort zo te zijn. De hoge, rotsige bergen. . . . de grote, zwijgende dennenbossen. . . . hoofdwegen en landpaden. . . . steden en boerendorpjes. . . . alles dik onder de sneeuw. En zichzelf met sleden of ski's naar school, naar de kerk, naar de stad om te winkelen of op familiebezoek.

Een Zweedse boer spant zijn paard voor de slee om zo'n tocht naar de stad te ondernemen. Hij gaat inkopen doen voor Kerstmis, want in het eigen dorpje zijn geen winkels waar je iets van belang kunt kopen.

Zijn vrouw staat bij hem en helpt met de buikriemen en het hoofdstel. 't Paardje trappelt van ongeduld; 't heeft de frisse buitenlucht geroken en wil nu dadelijk er vandoor gaan, de vrijheid in. Zijn hoeven krabbelen de sneeuw en het hinnikt van plezier.

„Waar wil je de boodschappen in doen?” vraagt de vrouw.

De man krabt zich eens achter de oren, terwijl hij zijn gezicht vol rimpels trekt. „Drommels, dat zou ik bijna vergeten. Goed,

dat jij eraan denkt, moeder. De kist van verleden jaar. . . . die hebben we niet meer. Zou ik de regenton meenemen? Die gebruiken we voorlopig toch niet."

„Wel ja," zegt de vrouw, „neem de ton mee. Wacht, ik zal je helpen om hem op de slee te krijgen. En dan moet ik gauw naar binnen, want daar huilt er geloof ik een. Zul je erom denken, dat je vóór donker weer thuis bent? Laat me nou niet ongerust over je hoeven te worden."

„Je moet niet zo gauw ongerust zijn," lacht de man. „Natuurlijk ben ik vóór donker thuis! Zo ver is 't immers niet. Dan steken we alle kaarsjes aan en gaan we Kerstfeest vieren rondom de boom. Wat zullen de kinderen een schik hebben. Wil je geloven, dat ik mij er ook echt op verheug?"

„En ik dan," zegt de vrouw met een gelukkig lachje. „Nou goeie reis dan, hoor!"

Vlug springt de man op de slee en voort gaat het over de harde glinsterende weg in de richting van de stad, waar de mooie winkels zijn. 't Paardje is niet jong meer, maar het is goed doorvoed en uitgerust en het draaft over de witte weg, dat 't een lust is. Een ijzig koude wind snerpt de man langs de oren. 't Stoort hem niet. Zijn hart is zo blij, dat niets hem kan hinderen. Hij denkt aan het Kerstfeest, dat ze weer zullen vieren. De kachel gloeiend opstoken, 't Evangelie voorlezen, samen de mooie Kerstliederen zingen, en enkel warme, gelukkige gezichten om hem heen.

„En voor moeder koop ik ook wat," zegt hij tegen het achterstuk van zijn paardje. „Voor zichzelf heeft ze niets opgeschreven; zichzelf heeft ze natuurlijk weer vergeten. Maar 't zou wel vreemd zijn, als ik in de een of andere winkel niet iets ontdekte, waar ze blij mee zal zijn."

't Paardje wuift vrolijk met zijn staart, precies, alsof hij de redenering van zijn baas begrijpt. Ze zijn aan elkaar gewend geraakt, al deze jaren. „'t Is maar goed," vervolgt de man, „dat ik die regenton heb meegenomen. Daar berg ik alle boodschappen makkelijk in en ik hoef niet bang te wezen, dat er me op de terugweg eentje uitwipt. Wat zouden ze foeteren, als 't me overkwam!"

't Paardje schommelt met de flanken en huppelt bijna over de weg. Zijn adem hangt als een dichte wolk om zijn kop. Af en toe briest hij; dan lijkt 't of er water uit zijn neusgaten spuit.

De zon komt even kijken en de slee rijdt door een toverwereld. De sneeuw flonkert, alsof ze met goud bestrooid is; de wind fluit iets minder scherp om de slee. De man knalt vrolijk met zijn zweep. Hij voelt zich gelukkig en dankbaar.

In de stad is 't druk, maar de boodschappen lopen vlot van stapel. „Zou 't zo gaan, mijnheer?” vragen de winkelbedienden beleefd en leggen keurige pakken en pakjes voor hem op de toonbank neer. „Ik wou graag, dat u ze even naar mijn slee bracht. Die staat hiervoor. In de ton maar met al die pakjes, in de ton.”

Hij merkt wel, dat de stadse meneertjes lachen om die grote, grove boerenregenton, maar de man lacht zelf vrolijk mee.

„Ja man,” zegt hij tegen de dikke bakker, waar hij 't laatste komt, „ik moet er nog een heel eind mee rijden en je moet 's bedenken, wat ze wel zouden zeggen, als ik onderweg m'n boodschappen verloor! Dat zou lang niet mals zijn!”

„En voor de wolven is mijn krentenbrood nog veel te goed,” grapt de bakker mee.

Nu kijkt de man opeens heel ernstig en strak.

„Met de wolven moet je niet spotten,” zegt hij stug. „Ben je er wel eens een tegengekomen, zo, op de weg?”

„Nee baas, nog nooit.”

„O zo. Nou, ik wel! Dat was geen grapje, dat kan ik je wel zeggen!”

Ja, dat kan de bakker zich wel indenken. Een wolf! Hu!

Maar nu moet hij vlug in zijn winkel terug en de vader moet haast maken om thuis te komen. Hij haalt zijn verfrommelde boodschappenbriefje te voorschijn. 't Is er met dat briefje niet beter op geworden; 't is gescheurd en beduimeld en 't ruikt sterk naar tabak.

Maar 't heeft dan nu ook zijn diensten gedaan. Zie je wel, alle dingen zijn doorgeschrapt. Dat is dus in orde.

Ja, vaders kunnen ook wel boodschappen doen. Reken maar!

En nog drie pakjes extra zitten er in de ton. Begrijp je, de pakjes

voor moeder, die altijd zichzelf vergeet! Van die pakjes heeft de man de allermeeeste schik. Wat zal ze kijken!

Wat zal ze blij zijn!

Nu ziet hij eens op de hoge torenklok en inspecteert daarna bezorgd de lucht.

De zon is al lang weer weggetrokken. Er komen grauwe wolkenlegers aandrijven.

Brengen die nog meer sneeuw, misschien? 't Kan best. Er is een strenge winter voorspeld.

In ieder geval zal het vandaag nog vroeger donker zijn dan anders. „Ik ga nergens meer aan om een kop koffie te drinken,” zegt de man tegen zijn paardje. „We gaan gauw naar huis, Bles. Thuis krijgen we wel weer eten en drinken, wat jij!”

Voort gaat het nu weer over de witte straten. In draf de stad uit, een paar dorpjes door, die bijna aan de stad zijn vastgegroeid en dan de grote witte eenzaamheid in. . . .

Ginds, bijna achter de gezichtseinder, staat het bos als een hoge, donkere muur.

„Voort Bles! Voort! Achter 't bos ligt ons dorp! Daar is het huis met moeder en de kinderen! Daar gaan we Kerstfeest vieren, Bles! Het bos is lang niet prettig bij nacht! Maar we halen 't nog wel! We halen 't wel, als jij je best maar doet! Voort Bles, voort mijn beestje!”

't Paardje trippelt uit alle macht. 't Open witte sneeuwveld door; 't grote, zwijgende woud in.

De man heeft het gevoel, dat achter hem een deur dichtvalt, wanneer hij het bos binnenrijdt.

Een blauwe, winterse schemer hangt al tussen de rechte stammen. Kan 't ergens zo geruisloos en geheimzinnig zijn, als in een groot, Zweeds sneeuwoud? 't Lijkt, alsof er iets tot je spreken wil en toch hoor je geen stem!

Er breekt een tak onder de zware sneeuwlaag, die erop rust. De sneeuw glijdt met scherp geritsel omlaag, de tak blijft omgekeerd hangen tussen andere takken.

Plotseling huivert de man op zijn slee. Hij huivert niet van de

koude ditmaal. Er is iets in het ernstige bos, dat zijn hart raakt. Hij voelt een verschrikking, die hij niet verklaren kan. Was hij maar thuis!

„Kom Bles, toon wat je kunt! De baas moet Kerstfeest vieren, met moeder en de kinderen. Doe je best Bles, dat we gauw het bos uit zijn! 't Deugt vanavond niet in 't bos, Bles!”

Wat is dat daar . . . aan de kant van de weg?

Een klein zwart ding, dat langzaam voortbeweegt. Wat kan 't zijn? Vort Bles! In draf erlangs!

De zweep knalt, strak staan de leidsels. De slee schiet 't zwarte ding voorbij.

Even werpt de boer een blik op zij, naar beneden.

O, 't is een oude vrouw. Een heel oud en arm, kromgegroeid vrouwtje. In 't voorbijschieten neemt de man haar op. „Stakker,” denkt hij. „Van rijkdom zal je hier ook wel niet lopen.”

Ze kijkt naar de slee, ze heft haar ene hand op . . . haar ogen smeken. „Baas, baas . . . laat me meerijden! Ik ben hier zo alleen en de weg is zo lang! En 't bos wordt zo donker en náar om me heen! Báás!”

„Die is vast niet goed wijs,” zegt de boer tegen de paarderug.

„Die is vast niet goed wijs. Die is stapelgek, kan je wel zeggen.

Weet dat oude mens niet, dat er wel eens wolven komen, in dit bos?

Wat mankeert haar, om nu, tegen de avond, het bos in te gaan?

Nou ja, moet ze zelf ook weten! Ik heb er niks mee te maken tenslotte!

Voort Bles! We gaan Kerstfeest vieren thuis!” Kerstfeest?

De boer schrikt opeens voor het woord, dat hij de laatste dagen al zo vaak heeft gebruikt.

Kerstfeest, Kerstfeest! Iedereen zegt het, tien, twintig keren per dag.

Je denkt er haast niet meer bij. En nu opeens . . . Kerstfeest!

Christus-feest, 't feest van Jezus de Heer!

Wat is dat voor een stem, die daar tegen hem spreekt?

„Kerstfeest vieren? Jij?! Die een arm, weerloos vrouwtje wilt laten verscheuren door de wolven? Wou jij Kerstfeest vieren?

Het feest van Jezus, die voor iedereen hulp en barmhartigheid had?

Wou jij een christen zijn? Jij?”

„Ho!” roept de boer opeens luid tegen zijn paardje. Hij schrikt van zijn eigen stem, die schalt door het bos. Meteen trekt hij zo hard aan de teugels, dat het beestje ook schrikt. Zijn hoeven glibberen over de gladde weg.

’t Gooit de kop wild achteruit.

„’t Gaat niet Bles! We moeten keren, jong! We moeten dat ouwe wijfje zien op te pikken.”

„We waren op de verkeerde weg, Bles! Van God af! We kunnen geen Kerstfeest vieren en kwaad doen tegelijk....!”

Voorzichtig werkt hij met de teugels.... ja.... ja.... toe maar.... toe maar.... „Best beestje hoor.... best beestje....” Dan gaat het in gestrekte draf terug tot waar het mensje nog strompelt in de sneeuw.

Verrast kijkt ze de boer aan, die bij haar halt houdt.

„Stap op,” zegt hij kortaf. „Stap gauw op de slee. Onderweg kun je me wel vertellen, waar je heen wilt.”

’t Mensje gaat zitten. „Baas, baas, wat ben ik je dankbaar.... wat ben ik je dankbaar!....”

Ze trekt haar doek vaster om de magere schouders en geniet van de snelle en veilige rit.

Naar haar kleindochter wil ze, die heeft een kindje gekregen.... maar geld om zich te laten rijden heeft ze niet. En ze heeft niemand anders op de hele wereld, dan die ene kleindochter. Al de anderen zijn dood.... dood....

„Wat een stakker, wat een stakker,” denkt hij. „Enfin, ze zit nou tenminste goed in de slee.”

„Vort Bles! Zie je wel, hoe donker het wordt tussen de stammen? We hebben een lelijk oponthoud gehad, Bles! Dat halen we niet zo gemakkelijk weer in!”

De sneeuw kraakt onder de slee, de wind fluit, de stille bomen kijken droevig de reizigers na.

Zouden ze een geheim weten, dat ze zo droevig kijken? Een moeilijk, moeilijk geheim, dat ze toch niet zeggen kunnen?

Weer huivert de boer. Hij geeft zijn paard een tikje met de zweep. Waren ze het bos maar uit. Buiten op de vlakte, zijn de dingen zo veel meer vertrouwd. Daar is het ook nog veel lichter.

Daar kun je, heel in de verte, het dorp al zien liggen! Voort, Bles! Voort!

Plotseling komt er, boven het geluid van sneeuw en wind uit, een hoge, langgerekte toon nader. Uit de diepste diepte van het bos komt die toon.

Man en vrouw en paard horen hem tegelijkertijd. Ze krimpen

ineen. Wat ze horen, is het signaal van de wolven, wanneer die een achtervolging beginnen!

Wolven! Wolven! Hongerige, bloeddorstige wolven!

„In Godsnaam, Bles! Vooruit! Vooruit! We moeten Kerstfeest vieren thuis! We moeten Kerstfeest vieren met moeder en de kinderen! Ze wachten op ons, Bles! Ze kijken naar ons uit!”

Nog nooit heeft de man zó veel van de zijnen gehouden als nu.... nu hij ze.... nu hij ze misschien nooit meer terug zal zien!

Nog nooit is het Kerstfeest thuis hem zo wonderlijk mooi voorgelopen als nu, nu hij 't misschien nooit meer vieren zal! Nooit meer, omdat hij dood in het bos zal liggen.... dood en verscheurd.... door wolven verscheurd.... Voort Bles! Voort!

Weer snijdt een scherp wolvensignaal door de koude winterlucht. Dichterbij zijn ze al gekomen! Hoor, hoor! 't Geluid nadert! Geen dier van de wildernis loopt zo snel als een hongerige wolf in de troep!

De oude vrouw richt zich op uit haar gedokenheid. Ze rekt haar hals. Een bange zorg trekt over haar verweerde gezicht. Ze heeft het geluid wel verstaan. Ze weet wel, waarom de baas plotseling zijn paardje zo radeloos voortzweept!

De wolven komen. Ze hebben honger.... ze ruiken het spoor van mensen en dieren.... 't Wreedste en grootste gevaar van deze eenzame sneeuwvelden komt snel als de wind nader!

't Oudje zucht diep en smartelijk. Ze vouwt haar magere handen; 't is het enige, wat ze doen kan.

De man hoort de oude vrouw zuchten. Bijna was hij haar vergeten, door de spanning waarin hijzelf verkeert, maar nu weet hij 't weer. Natuurlijk, dat ouwe wijfje, dat hij op moest pikken langs de kant van de weg!

Feitelijk is het háár schuld, dat ze nu door wolven worden overvallen! Háár schuld is 't oponthoud! Háár schuld het langzamer lopen van Bles! 't Beest is tenslotte al oud en nu op de terugweg heeft 't een dubbele vracht!

Waarom is hij ook zo dom geweest! Waarom heeft hij al die kostbare minuten verknoeid!

„Voort Bles! Voort! Ik sla je met de zweep! Ik ransel je....
O God! 't Móet! Ik móet thuiskomen!”

Daar.... al weer de wolven! En weer dichterbij! In het dichte
onderhout beginnen bevroren takken te kraken; de bende baant
zich een weg naar zijn prooi.

Vurige ogen glinsteren groenachtig tussen de stammen, bekken
hijgen, tongen hangen ver naar buiten geflapt.

Voort dan toch Bles, vóórt!

't Gaat om ons leven, Bles!

Een zweepslag knalt door de ijle lucht. 't Was niet nodig geweest.
Het paard heeft zijn doodsvijand geroken. Met wijd opengesperde
neusgaten en grillige spookogen holt het voorwaarts, trillend over
zijn gehele lijf. Zó.... Zó heeft nog nooit een paard gelopen,
weet de man.

Wat kan nog gedaan worden om 't leven te redden? Het leven,
dat zo kostbaar is!

„De pakjes!” roept de boer tegen de oude vrouw. Zijn stem is
schor van ellende.

„Haal de pakjes uit de ton! Gooi ze één voor één naar de wolven!
Misschien houden ze zich op.... 't Kan ons redden!”

„Ja baas.... ja.... ik zal 't doen, baas....”

Haar bevende handen tasten al in de ton.... Een groot vierkant
pak.... 't Rammelt. De blokkendoos, weet de boer.

Daar gaat het pak al, midden tussen de wolven.

Die blijven staan.... verdringen elkaar.... ze ruiken mensen-
lucht en scheuren woest het papier vaneen.

Ze zetten hun sterke, gele roofdiertanden erin.

Bedrog! 't Is bedrog! En voort holt de hongerige troep.... de
warme lucht van mensen en paard in de neus.... Ze naderen
dichter en brutaler dan zo pas.

Een tweede pak vliegt uit de slee.... daarna een derde.... een
vierde, speelgoed, kruidenierswaren, brood, koek, kerstboom-
kaarsen....

Ieder pakje houdt de wolven even op; ieder oponthoud geeft kans
op redding.

Voort Bles! Voort! In Godsnaam voort!

Wat is dat bos eindeloos groot! Stille, droeve bomen in onafzienbare rijen. Takken, die doorbuigen onder de sneeuwvracht. Winternevel tussen de stammen.

Wat zijn de lieven ver weg! Of ze aan 't andere eind van de wereld wonen!

Zo ver! 't Andere eind van de wereld! En Bles wordt moe met zijn dubbele vracht! Brutaler en brutaler worden de wolven. 't Is of ze merken, dat de weerstand van de mensen verminderd is. Hun adem stinkt.... hun ogen blikkeren.... hun keel stoot hijgende geluiden uit.... 't is of ze weten, dat ze de strijd zullen winnen....

Een dubbele vracht! De man moet er aldoor aan denken. 't Hamert in zijn gloeiende kop.

Een dubbele vracht.... een dubbele vracht....

„En 't is háár schuld.... háár schuld.... als ik dat oponthoud niet had gehad....” Nu hamert het weer door zijn hoofd: „háár schuld, háár schuld”.

Maar dan.... Een vreemde gedachte komt plotseling bij hem op. O 't is om koud van te worden, maar toch.... de gedachte laat zich niet verdrijven.

„Ik gooi dat wijf eraf. Laten de wolven haar opvreten! In de tijd dat ze met haar oude botten bezig zijn, ben ik gered! Zij heeft niemand meer op de wereld! Ik heb vrouw en kinderen! Ze wachten op me! Ik moet thuis Kerstfeest vieren!”

„Kerstfeest vieren? Wou jij thuis Kerstfeest vieren? Als je eerst van te voren een arm oud mens hebt vermoord?”

Daar is hij weer, die stem. Voor de tweede maal, zo luid, zo diep, zo ernstig!

Een moment hoort de man niets anders dan die ene stem. Zijn eigen wanhopige hart wordt er stil van.

„Wou jij iemand vermoorden... en daarna prettig Kerstfeest gaan vieren? 't Feest van Jezus, die zichzelf opofferde.... voor de wereld... en voor jou... en voor 't oudje, dat je in de slec hebt? Wou jij een christen zijn.... en toch zo maar een moord doen?”

„Nee, nee, nee,” roept de man tegen de verzoeking. Hij schreeuwt; hij slingert zijn schreeuw het bos in. „Nee, nee, nee!” Maar de wolven naderen. Ze naderen onrustbarend. En hun aantal is zo groot, zo groot!

En de ton is leeg, tot op de bodem.

Ja juist, de ton is leeg. Sneller dan de wolven over de vlakke, schieten de gedachten door het hoofd van de boer. Alle moordlust is uit hem weg. Zijn hart schreit stil tot God.

„Ik zal 't doen, Heer! Maar 't is zo moeilijk, zo moeilijk!”

Nu zitten de wolven vlak achter de slee. Een van de ondiereën waagt een sprong, maar schrikt nog terug voor zijn eigen durf. Anderen wijken op zij af. . . .

„Ze willen ons omsingelen,” denkt de man vaag, „dat is de manier van die gluiperds.”

„Neem de leidsels,” zegt hij opeens tegen de oude vrouw, „hier, hou stijf vast! Bles weet de weg.”

„Baas. . . o mijn goeie baas! Wat ga je nou beginnen. . . .”

De man luistert niet meer. Hij staat rechtop in zijn slee. Nu neemt hij de ledige ton en slingert hem met sterke arm eruit. . . . op de weg. . . . Dan springt hij zelf uit de slee, grijpt de ton, kruipt erin, zet de ton als een stolp over zich heen.

't Gaat zo snel, zo snel! De wolven zijn ervan teruggedeinsd voor een ogenblik. Nu echter ruiken ze de warme mensenlucht binnen in de ton.

Ze verdringen elkaar, ze krabbelen en snuiven en janken van begeerte.

Binnen in zijn donkere gevangenis hoort de man de dieren bezig; hij ruikt hun adem door de duigen heen. In doodsangst klemt hij de wanden van de ton tegen de grond.

Zijn handen bloeden ervan. Wat hindert het! Als hij slechts het leven er af mag brengen!

Zijn ziel roept tot de Heer! „Laat me veilig thuiskomen. O God, geef redding! Doe een wonder, Heer!”

Hoog boven hem ruisen de dennekruiden in de avondwind, die van de bergen komt.

Zware kluiten sneeuw vallen omlaag; op de ton, op de wolven. Die schrikken even, wijken uiteen, gereed tot de vlucht. Maar spoedig komen ze terug; 't gekrabbel en gesnuif en gejang begint opnieuw.... steeds ongeduldiger raast de bende om de ton.

„O God! Help me! Laat me veilig thuiskomen!”

't Paardje is, beangst door al het vreemde om hem heen, op hol geslagen. 't Loopt, zoals het nog nooit gelopen heeft.

Met vier voeten tegelijk springt het op van de grond; de slede schudt en bonkert achter hem aan, het merkt het ternauwernood. Een poosje nog klemt de oude vrouw in doodsangst haar magere handen om de leidsels. Dan kan ze niet meer. De leren banden ontglippen haar. Ze zakt ineen op haar bank en valt flauw. De spanning is te veel voor haar versleten hart geweest. Ze merkt er niets van, dat de slee het open veld bereikt. Ze voelt niets van de winterse wind, die scherper dan tevoren om haar oren fluit. Ze voelt niet, dat haar hoofd heen en weer bonkt tegen de harde bank. Ze weet niet meer van het offer, dat de onbekende boer voor haar heeft gebracht.

De slee met zijn vreemdsoortige last nadert het dorp, maar het paardje mindert geen vaart.

In het dorp staat de moeder met haar vier kinderen midden op de weg. Bezorgd ziet ze naar de lucht, die sneeuwstorm voorspelt. Dan tuurt ze weer in de richting van het woud, dat als een donkere, blauwzwarte muur de gezichtseinder verbergt.

Een buurman heeft haar gewaarschuwd; er zijn wolvesporen gevonden.... een paar dagen geleden.... Ver weg.... zeker.... maar wolven zijn zo vlug; afstanden gelden niet voor hen; en de strenge winter heeft hen hongerig en wreed gemaakt.

„Komt vader nog niet, moe?” vraagt het kleine meisje.

„Nee liefke, nog niet. Maar straks hoor! Straks komt vader thuis met de slee!”

„En dan gaan we Kerstfeest vieren,” zegt Arndt. „Fijn mam! Alle kaarsjes aan.... en dan zingen en koek eten.... hè moeder?”

„Zingen,” denkt de arme vrouw wanhopig. „Kerstfeest vieren.. ?”

't Ligt alles zo ver weg.... ze is zo angstig bezorgd om haar man.... om de wolven.... om de duisternis, die dreigt.... om de sneeuwstorm, die zijn boden al vooruitzendt....

Er is gevaar! O zeker, er is gevaar! Haar hart zegt het haar zo duidelijk. Ze wringt haar handen en roept tot God, de Enige die in deze gevaren en angsten helpen kan.

„Daar! Daar! Daar komt de slee! Moeder, moeder, kijk dan! Daar komt vader! Zie die ouwe Bles eens draven!”

Goddank! O, God zij dank! Als een wonder komt het de moeder voor! 't Is alsof de zon door de wolken breekt, zo'n glanzend geluk ligt er opeens over haar gezicht!

„Vader! Vader!” juichen de kinderen. Ze steken de handen op en dansen van plezier.

Daar is Bles al. Daar staat hij stil. 't Schuim druipt hem van zijn bek. Zijn ogen draaien wild en hij beeft over al zijn leden.

„Vader!” „Vader!”

Maar inplaats van een grote, sterke vader, zit daar een oude, gebogen vrouw in de slee.

Een armzalig ineengeschrompeld stukje mens, dat nu met grote moeite de ogen opslaat en lodderig rondkijkt. Alsof ze uit een boze droom ontwaakt, zo verschrikt staart ze om zich heen.

Moeder, in haar schrik, schudt 't oude vrouwtje ruw bij de arm. De burens komen naar buiten, dringen rondom de slee, vragen wat er toch is.

„Vertel op! Vertel op! Wat is er met mijn man gebeurd? Mens zeg dan toch wat! Je kan toch zeker wel praten....!”

Bevend en onverstaanbaar haast komen de woorden te voorschijn!
„...Je man.... ginds in het bos.... in de ton.... wolven.... wolven....”

Dan zinkt het oudje weer terug in haar onmacht. De inspanning is te veel voor haar geweest.

Een paar buurvrouwen tillen haar uit de slee, nemen haar, zoetjes pratend, mee in huis.

Maar de moeder weet al genoeg.

Ze stuurt de jongens met kleine Antje naar binnen. Ze ziet hoe

de buren weghollen, om hun geweren te halen, en harken, en schoffels, en knuppels. Ze ziet hoe flink Arndt het moede, rillende paardje uitspant en naar de stal voert. Hij legt een deken over de bezwete rug van Bles en komt dan weer naast zijn moeder staan. Ze schreit niet, maar haar ogen branden.

Misschien merkt ze niet eens, dat haar jongen vlak naast haar staat. Ze wringt zonder ophouden haar handen; haar gedachten worstelen omhoog naar God... die alleen helpen kan in deze nood. Heel stil staat Arndt naast zijn moeder. Hij is al zo groot; hij begrijpt best, waar het om gaat! Hij begrijpt ook, dat zijn vader een heldendaad heeft verricht, die hem misschien het leven kost. Vader! O, vader!

De mannen hebben een van hun eigen uitgeruste paarden voor de slee gespannen en zijn in vliegende vaart weggereden, 't donkere bos tegemoet. Kleiner en kleiner worden ze... nu verdwijnen ze in een wolk van sneeuw.

't Wachten duurt lang als 't gaat om dood of leven.

Medelijdende buurvrouwen komen naar buiten, proberen woorden van troost te spreken, de moeder schudt haar hoofd.

Niets zeggen... niets zeggen nu! Alleen maar stil zijn... en wachten... en bidden om redding...

En eindelijk... ja... er gebeuren nog wel wonderen op deze aarde... eindelijk komt de slee er weer aangerend.

Handen zwaaien ten teken van geruststelling. „Ho peerd; sta!”

Dan stapt de man uit; wankelend, gewond en doodvermoeid, maar hij is er toch! Hij leeft! Hij leeft! God zij dank! „Vader! Vader!” roepen de kinderen weer.

En nu is vader er werkelijk. Een gelukkig glimlachje glanst op zijn grauw gelaat.

Die dag niet meer, maar de volgende dag zitten allen om de Kerstboom. Een paar kaarsjes slechts steken erin: overgebleven van verleden jaar. Armzalige stompjes, die geen halfuur branden zullen. De mooie nieuwe liggen ergens in het sneeuwoud... of zitten in een wolvemaag...

St... st, over wolven niet praten nu....

Cadeautjes zijn er ook niet en 't middagmaal is een heel eenvoudige stampot geweest, ook al doordat de lekkernijen in het bos zijn achtergebleven.

Maar er is een geluk in het huisje, zo groot, dat het haast niet te begrijpen is. Het straalt van alle gezichten, het klinkt in ieder woord.

Wanneer de vader, met verbonden handen, moeizaam de Bijbel openslaat, om het Evangelie van Christus' komst voor te lezen, glanst zijn gelaat.

Alsof hij de hemel geopend ziet.

Maar dat ziet hij ook!

Want... wie gehoorzaamt tot de dood, die zal de heerlijkheid Gods zien.

Jo Kalmijn-
Spiereburg

Kerstliedje

J. F. Tierie

pp De glans van de du-zen-den ster-ren door straalde de hei-li-ge

nacht. En over de sneeuw witte schaap-jes, hield dro-mend een her--der de

wacht. De En-ge-len daalden zacht ne-der, op vlieu-ge-len ruisend en

groot. Die nacht werd de Heiland ge-bo-ren, de Koning van

le-ven en dood.

't Verlangen van eeuwen en eeuwen
werd toen in die Kerstnacht vervuld.
Voor ons is de Heiland geboren,
om ons te verlossen van schuld.
O, liefelijk Kind in de kribbe
dat deelt in mijn armoe en smart
en dat onze Koning wil wezen,
wil Koning ook zijn van mijn hart.

KERSTSPEL

Joke van Mierlo—van Kuipers

Enige algemene opmerkingen:

- 1e. Een Kerstspel is geen toneel. Stel de kinderen in een halve cirkel op. Wie aan de beurt is treedt naar voren.
- 2e. Als middenstuk prefereren we een kribbe, waar tussen het stro een licht schijnt (het symbool van het Kindeke, dat het Licht der wereld is).
- 3e. Men vermijde harmonisatie of zelfs begeleiding, waar de kinderen alléén moeten zingen (soli).
- 4e. Men houde de kledij hoogst eenvoudig en raadplege oosterse platen (bijv. die van Wood).
- 5e. Men verdele de kinderen in koortje en spelers.

Declamatie oudste kind: Wij komen iets heerlijk vertellen,
't Is eeuwen en eeuwen geleên.
Toen werd er een Kindje geboren,
Een Kindeke teder en kleen.
Dat Kindeke was de Verlosser,
Al eeuwen tevoren beloofd;
Nu woont Hij bij God in de hemel
En zegent, wie in Hem gelooft.

De vier kaarsendragertjes komen nu naar voren en zingen:

Ziet eens, wat een held're vlammen,
Al die lichtjes stralen zacht.
Weet je, wat zij ons vertellen?
Van die stille, blijde nacht,
Toen Gods eigen Kindje, Jezus,
Hier op aarde werd verwacht.

(Wijze V.O.K. 25)

(Jozef en Maria lopen zachtjes heen en weer. Verschillende deuren worden geopend en gaan weer dicht).

Koortje:

Langs de donk're huizenrijen,
Och, wie lopen daar zo laat?
Het is Jozef, die daar langzaam,
Zoekend met Maria gaat.

(Uit: „Waar Engelen en kinderen van zingen”)

LEIDSTER ZINGT

Waar ga je naar toe?

JOZEF EN MARIA

Naar Beth - le - hem, naar Beth - le - hem, de weg is zo lang en we zijn al zo moe.

The image shows two staves of musical notation. The first staff is titled 'LEIDSTER ZINGT' and has a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 6/8 time signature. The melody consists of six notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4. The second staff is titled 'JOZEF EN MARIA' and has a treble clef, a key signature of one flat, and a 6/8 time signature. The melody consists of twelve notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3.

Koortje:

Deur na deur gaat zachtjes open,
Deur na deur gaat ook weer toe;
Niemand laat hen binnenkomen
En ze zijn zo vrees'lijk moe!

(„Waar Engelen en kinderen van zingen”, 2e couplet)

Leidster (zingt):

Waar kom je vandaan?

Jozef en Maria (zingen):

Van Nazareth, van Nazareth.
De nacht is zo koud en we hebben geen bed.

Herbergier (zingt):

Is 't hier misschien goed?

Jozef (zingt):

Een koude grot, toch ziet ons God,
Maria, wat stro, waar je slapen moet

Koortje:

In een stal, daar wijst men eind'lijk
Hen een plaats ter ruste aan.
In die stal, heeft, hoe armoedig,
Jezus' wieg, een krib gestaan.

(„Waar Engelen en kinderen van zingen”)

Kinderen: Vossen hebben holen, vogeltjes hebben nesten, maar 't Kindeke Jezus heeft niets, waar Hij het hoofd kan nederleggen.

Leidster: In die stille nacht werd Gods Zoon geboren. En er waren herders in diezelfde landstreek en ze hielden wacht bij hun kudde.

Koortje: Buiten in 't veld, bij schaapjes klein,
Daar hielden de herders wacht.
En trouw en teder waakten zij,
Tot vlieden zou de duist're nacht.
Opeens bestraalt een schitt'rend licht
Der herders vragend aangezicht,
En eng'len dalen zingend neer:
Ere zij God in de hoge.

(„Voor onze kleintjes” 134)

Engelen: Uit hoge hemel kom ik aan,
Mijn goede tijding wilt verstaan.
Ik zing, opdat uw vreugd vermeer',
De blijde boodschap van mijn Heer.

(Gez. 11.)

Engel: Weest niet bevreesd, weest blij! U is heden de Heiland geboren, in Bethlehem zult ge Hem vinden, in een stal, in doeken gewonden en liggende in een kribbe.

Engelen en koortje: Ere zij God. Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.

(Engelen gaan terug, herders staan haastig op en verlaten het houtvuur.)

LEIDSTER

Waar gaat ge heen?

HERDERS

Naar de stal, want daar zal ons ge — bo-ren zijn, Je - zus Chris-tus, Gods Kind — je klein.

LEIDSTER

Wat ziet ge daar?

HERDERS

Een Moe-der zacht en een Va-der houdt wacht o-ver 't Kind-je, dat lacht met zijn oog — jes klaar.

Koortje:

Stille nacht, heilige nacht,
 Slaap gerust, sluimer zacht!
 Kindje, niets dat uw rust nog verstoort,
 Stil is alles, slaap rustig, slaap voort;
 Eng'len houden de wacht.
 Slaap dan rustig, slaap zacht. (V.O.K. 132)

LEIDSTER

Hoe 't Kind-je heet?

HERDERS

't Zal Je - zus zijn, zong d'En - gel rein. Zeg die naam nu maar stil. Dat je 't nimmer ver-geet.

LEIDSTER

Wat doet ge nu?

HERDERS

Wij ne-men de staf en gaan op een draf van dat Kind-je vertel - len aan ie-der, aan U!

KERSTMIS OP DE PRAIRIE

M. A. M. Renes—Boldingh

Sneeuw, sneeuw, sneeuw! De hele onafzienbare prairie is één glinsterende sneeuwvlakte. Want boven de witte vlakte prijkt een tintelend blauwe hemel, en nu, tegen het midden van de dag, schittert de zon in ieder vlakje van elke sneeuwvlok en het lijkt alsof er miljoenen edelgesteenten over het veld zijn uitgestrooid.

Er staat een grote boerderij, weggedoken onder een zware sneeuwvacht; het lage woonhuis met stallen, schuren en hokken hebben hun deel meegekregen van de sneeuw. Uit een vliegtuig gezien, zou je geen erg hebben in de boerderij. „Onbewoond land”, zou je denken. Misschien ook wel: „Onbewoonbaar land”. En in ieder geval: „Gelukkig, dat ik daar niet woon”.

Maar kijk, er stijgt blauwgrijze rook uit de schoorsteen omhoog; daar moeten dus mensen zijn; want van al Gods schepselen verstaat alleen de mens de kunst van vuurmaken. In het ondergesneeuwde woonhuis brandt een kachel, een kookfornuis, en een vrouw is daar bezig het middageten te koken. Ze laat zich niet zien, want ze houdt niet van de eenzame winterpracht van dit land. Maar wel komen er uit de grote stal twee mannen naar buiten. Twee cowboys, gekleed in hun winterpak van schapevacht. Van de kou kunnen ze in dit kostuum niet veel last hebben. Toch staan hun gezichten nors en ontevreden en in hun ogen gloort moedwil en spot. Ze leunen tegen de zonnige muur van de stal en zuigen wat aan hun pijpjes en genieten van de kostbare middagwarmte. Zij zijn de enige knechts die de baas in de winter kan houden, en ze zijn vanmorgen in staking gegaan. 't Is hun te koud om te werken, ze doen 't niet langer. Hoe hun baas over staken denkt, weten ze al lang. De boer is een Neder-

lander en zes jaar geleden hierheen geëmigreerd. Hij is zelf een harde werker. En hij eist gehoorzaamheid. Gehoorzaamheid en trouw.

De mannen spreken geen woord onder het zonnen; de grote eenzaamheid van de prairie heeft hun het vele praten afgeleerd. Maar eindelijk zegt Peet, de oudste: „Hij blijft lang weg, de baas.” En hoewel hij een staker is, en dus keihard moet zijn, klinkt er bezorgdheid in zijn stem. Na een hele poos antwoordt Dick, de jongste: „Dat doet-ie.” In zijn stem ligt spot en voldoening.

't Is namelijk zo, dat de baas zelf en alleen, het vee is gaan verzorgen, nu de knechts het niet willen doen. Dat vee is nog bijeengedreven in open, omheinde voederplaatsen; een dezer dagen moet het naar de winterstallen getransporteerd worden, maar zonder knechts gaat dat haast niet. 't Gaat om enkele honderden stuks vee, die de hele zomer in vrijheid op de prairie hebben geleefd. Wanneer zulke dieren de lucht van mensenwoningen maar ruiken, worden ze al nijdig en dwars. Ze zijn bang voor alles wat op gevangenschap lijkt. Zelfs het gewone voederen is al een gevaarlijk werk. Maar de baas is in zijn werk minstens even koppig als de knechts in hun staking. Zonder een woord te verknoeien is hij er op uit getrokken om voor zijn kostbare dieren te zorgen.

„Hij komt laat,” zegt Peet na lange tijd nog eens.

„Misschien komt-ie wel nooit terug,” bromt Dick boosaardig. Weer stilte.

„En de boerderij dan?” vraagt Peet.

„Delen we samen,” zegt Dick.

„De vrouw is er ook nog,” begint Peet weer.

„O, dié,” smaalt Dick, terwijl hij een lange bruine straal op de blanke sneeuw spuwt. „Dié! Als 't anders niet is! Die jagen we weg!”

Peet zwijgt en schudt zijn hoofd. Dick hóópt op een ongeluk van de baas, om zelf binnen te wezen. Dat deugt niet, daar is alle fatsoen uit. Nee, daar is Peet het niet mee eens!

De vrouw in de keuken is nu zo ver, dat ze een emmer water

moet hebben uit de pomp. Die staat buiten goed in stro verpakt. Naar gewoonte zet ze een emmer om de hoek van de keukendeur. „Halen jullie even water voor me, boys?” vraagt ze.

Peet maakt een beweging, maar Dick kijkt hem dreigend aan. Dan durft Peet niet meer en allebei doen ze, of er geen bazin en geen emmer op de wereld bestaan. De vrouw vraagt het nog eens en daarna doet ze de keukendeur dicht. De emmer blijft buiten staan en staakt op zijn manier ook.

Met stijf opeengeklemdde lippen behelpt de bazin zich met het beetje water, dat ze nog binnenshuis heeft. Ze voelt zich niet veilig; ze wilde dat haar man thuiskwam. Wat blijft hij lang weg! Veel te lang! Ze tuurt uit het raam over de onafzienbare vlakke; er is geen beweging te bespeuren. Dan zucht de vrouw en gaat weer aan haar werk.

„Ze denkt dat we water voor haar zullen halen,” zegt Dick. Hij spuwt andermaal, nog verder dan straks.

„Ze kan zoveel denken,” vervolgt hij met een dreigende blik op Peet. En deze zegt: „ja”, omdat hij niet anders durft. Maar wat hem betreft, hij had best even een emmer water willen halen. Eindelijk komt er toch beweging op het witte veld. Wat een donkere stip lijkt, wordt een bewegende vlek, en de vlek blijkt een ruiter te paard te zijn. Het dier is in springende galop en de ruiter ligt plat tegen de paardenek, die de ijzige wind voor hem breekt. „Daar heb je hem,” zegt Peet opgelucht. „Ja, daar heb je hem,” bromt Dick teleurgesteld.

Ze kijken naar het door zon en vorst verbrande gelaat van hun baas; ze zien tergend toe, hoe moeilijk hij afstapt; ze laten hem zelf zijn paard verzorgen en grinniken om de stijve benen, waarmee hij naar binnen stapt. O kijk, de emmer ziet hij ook. De emmer, die nog altijd leeg is.

„O Tom, gelukkig, dat je er bent,” roept de vrouw dankbaar. „Hoe is 't gegaan?” vraagt de man. De vrouw haalt de schouders op. „Ze staken echt; ze wilden niet eens een emmer water voor me halen,” klaagt ze.

„Wat? Geen water halen? Niet voor jou, die altijd zo goed voor

hen bent geweest? Nou, dan weet ik het wel. Wie niet werkt, zal ook niet eten. Vanmiddag geen warm eten voor de helden. We zullen eens zien, of dat helpt." Daarop stapt de boer zelf naar de pomp en haalt twee emmers water. De stakers grinniken hoorbaar. Hij doet alsof ze lucht zijn.

Toen de keukendeur openging, woei een prikkelende geur naar buiten; aardappelen, gebakken met uien en spek; goeie winterkost. De stakers stoten elkaar aan. Dat ruikt beter dan de rook van hun goedkope pijptabak!

„'t Lijkt dat 't eten klaar is," zegt Peet voldaan.

„Dat lijkt wel zo," zegt Dick. „Ga je mee naar binnen?"

„Ja, ik lust wel wat." „Nou, ik ook! Reken maar!"

De baas en de vrouw zitten aan de tafel. Er is slechts voor twee personen gedekt.

„Wat komen jullie doen?" vraagt de boer kortaf.

„Eten natuurlijk," zegt Dick brutaal. „'t Is immers zo ver?"

Nu wordt het strakke gelaat van de boer een donkere onweerswolk.

„Zo, zo, willen de heren eten! Maar je kon geen emmer water voor de vrouw halen, hè? En mij liet je alleen de beesten voeren."

„'t Is te koud om te werken," zegt Dick.

„Dat zeg jij. Maar nu zeg ik ook iets. Niet werken, niet eten. En daar is de deur."

Geen eten? Staken of niet, de honger komt evengoed. En dan met de geur van aardappelen, spek en uien vlak onder je neus! Dick stuift op als een volleerde staker. „Is dat een schandaal! Een pan vol eten, en ons wordt geen hap gegund! Maar goed, we zullen wel gaan. Wachten jullie maar af wat ervan komt. Straks als 't weer voorjaar wordt . . . Dan heb je ons nodig. Maar dan komen we niet!"

't Verveelt de baas al lang. Hij is moe en kortaangebonden. Opeens staat hij op, klapt zijn schrijfbureau open, grijpt een boek en schrijft twee cheques uit. Ieder van de stakende cowboys krijgt er een toegeworpen. „Voorjaar of niet, jullie zult hier toch niet meer werken. Pak aan, dat is je loon, je bent ontslagen. Morgen kun je voorgoed verdwijnen."

„Maar ... maar ... baas, dit is mijn bedoeling niet,” hakkelt Peet. „Ik ... ik wil ... 't is een vergissing, baas ...”

„Niks ervan,” blaft de baas grimmig. „Morgen zal ik je nog met de slee naar de stad brengen. Voor vandaag heb ik mijn portie gehad. Tot morgen kun je hier nog blijven.”

„En ... ne ... Krijgen we nou dan eten, baas?”

„Nee! Niet werken, niet eten. Daar blijf ik bij.”

Dick heeft zijn cheque eens bekeken, 't is een behoorlijk bedrag, dat erop staat. Gierig is de boer nooit geweest.

„Kom mee, Peet,” zegt hij, „we kunnen ook wel lopen naar de stad. Kom mee, daar bestellen we een fijn diner! We hebben nou geld genoeg.”

„Mannen,” waarschuwt de boer, „doe geen gekke dingen. De radio voorspelt nog meer sneeuw. Morgen breng ik jullie.”

„Als je ons nou te eten geeft!”

„Als je ervoor werken wilt, anders niet!”

„'t Is te koud om te werken.”

„Dan zijn we meteen klaar; en nou opschieten, want ik heb nog meer te doen vandaag.”

„Dus geen eten?”

„Nee.”

De cowboys gaan en opgelucht ziet de vrouw hen na. Al die tijd heeft ze met neergeslagen ogen gezeten, want dit is een zaak die haar man moet uitvechten. Ze geeft hem gelijk; natuurlijk, hij moet de baas blijven. Maar — is hij niet al te streng? Honger hebben en eten ruiken, zonder dat je iets krijgt, dat valt niet mee! „Toe, laten we beginnen,” fluistert ze nu, „'t eten wordt zo koud.” Met gevouwen handen wacht ze.

De boer schuift zijn bord van zich af.

„'t Smaakt me niet meer, laat maar.”

Nu eet de vrouw zelf ook niet. Bedrukt begint ze het goede eten weg te ruimen. Onderwijl luisteren ze naar het gesprek, dat de cowboys vlak onder het keukenraam voeren. Natuurlijk expres onder het raam.

„We gaan Peet,” zegt Dick. „Zo ver is de stad niet, we halen 't best voor donker. 't Is prachtig weer.”

„Ze doen 't, ze gaan,” fluistert de vrouw benauwd. „O, Tom, als ze maar niet verongelukken in de sneeuw!”

De boer is al opgesprongen en rukt de keukendeur open. „Morgen wil ik je brengen, je weet 't, hè?”

Tergend wuift Dick met zijn hand.

„En wij willen vandaag! Adie baas, en veel geluk met je spek met uien! Wij lusten liever wat anders!”

De sneeuw knarst onder hun laarzen. En opeens weet Dick iets, waarmee hij de boer en zijn vrouw buitengewoon kan grieven. Hij keert zich nog even om. „En gelukkig Kerstfeest samen!” schreeuwt hij.

Met een smak sluit de boer de deur en schuift er de zware grendel voor. 't Is uit tussen de boys en hem. Voorgoed!

„Wàt riep hij?” vraagt de vrouw.

„Gelukkig Kerstfeest,” zegt haar man. „Zulk geboefte. Enfin, ze zijn weg! Ik hoop ze nooit meer te zien!”

De vrouw heeft een vlammend rode kleur gekregen; stilletjes begint ze de vaat te wassen. Ze schaamt zich; ze had bijna vergeten, dat 't morgen Kertmis is. Vroeger, in Holland, vergat ze 't nooit! In Holland kun je het Kerstfeest niet vergeten. Duizend dingen herinneren je eraan. Maar hier, waar door de sneeuw wekenlang de post uitblijft! Waar je maandenlang niet naar de kerk kunt gaan, omdat die 150 km ver weg is! En toch is 't Kerstfeest, zelfs al merk je er niets van. 't Kerstfeest gaat door, jaar op jaar.

Die middag loopt de baas als een gekooide ijsbeer onrustig op en neer tussen de kachel en het raam, zijn gelaat is ernstig, hard. Hij tuurt over de ijzige sneeuwvlakte. Hij beschut zijn ogen met de hand en tuurt opwaarts, naar het blikkerende hemelblauw, zijn ogen speuren de hemel af; er is iets in de natuur, dat hem niet bevalt. Hij gaat naar de radio en draait aan de knop. Vrolijke dansmuziek dwarrelt de keuken binnen. Ze luisteren even; 't lijkt muziek uit een heel andere wereld. Wat is dat? Opeens worden

de danswijsjes overstemd door knetterende bijgeluiden. „Onweer?” vraagt de vrouw ongelovig. De man schudt zijn hoofd. „Er was noorderlicht gisteravond, dan heb je wel eens storingen. Hoor, alweer!”

Plotseling breekt de muziek af, midden in een stuk. Even is een duidelijke mannenstem hoorbaar.

„Hallo, hallo! Extra weerbericht! Hallo, hallo! Wordt verwacht sneeuwstorm uit het noorden, gepaard gaande met zeer lage temperaturen. Hallo, hallo!” Een nieuw geknetter onderschept de stem van de omroeper. De baas zet de radio af. Hij weet genoeg. „Blizzard dus,” zegt hij, „ik voelde 't al aan mijn lichaam. Dat zal wat worden, vannacht!”

„Blizzard,” herhaalt de vrouw, met angst en ontzag in haar stem. Meer hoeven ze niet te zeggen. Ze weten allebei, wat zo'n razende sneeuwstorm betekenen kan voor mens en dier. Spoorwagons werpt hij uit de rails, locomotieven graaft hij in en autobussen doet hij verdwijnen. 't Vee in afgelegen, open omheiningen vermoordt hij. En mensen maakt hij tot bedelaars. Aan al deze dingen denkt de baas, terwijl hij probeert naast de kachel te blijven zitten.

Aan al deze dingen denkt ook de vrouw. Ze zet vroeg thee en zoekt verstelwerk bijeen.

De man staat plotseling op.

„Ik ga de beesten uit het voedselkamp hierheen halen,” zegt hij. „Ze zouden doodvriezen vannacht.” De vrouw knikt ernstig. „Ja, 't moet,” zegt ze flink. Ze vindt 't náár, o, ze vindt het heel erg naar. Maar natuurlijk, Tom moet gaan. Ze staat op, om een fles met warme koffie te vullen. Onderwijl kleedt de boer zich met zorg aan. Geen kiertje mag er openblijven, waardoor de stuifsnieuw naar binnen zou kunnen dringen. Want nu is de lucht nog helder, maar plotseling, heel plotseling, kan de sneeuwstorm losbarsten. Hij is klaar en gaat zijn paard uit de stal halen. Een kort afscheid, dan rijdt hij weg. De vrouw ziet hem kleiner en kleiner worden, een vreemde, spookachtige figuur op 't ijzige wit. Nu is hij niet meer dan een stip, nu is er niets meer. De vrouw

huivert van eenzaamheid en vrees. 't Is toch wel akelig, zo heel alleen in dit grote huis. Als de boys hun middageten gekregen hadden, zouden ze dan gebleven zijn? Dan zou ze nu niet zo jammerlijk alleen zijn. Maar ze zijn boos weggelopen; in de stad kunnen ze nog niet zijn, o, nog lang niet! Zouden ze er erg in hebben, dat er blizzard komt? Als Tom maar terug is, eer het noodweer losbarst! „Blizzard,” denkt ze angstig. En vlak daarop: „Kerstmis.” Die twee horen niet bij elkaar, dat is duidelijk. Hier wordt 't geen Kerstfeest. 't Lijkt wel, dat God dit land vergeten heeft. Of — hebben de mensen God vergeten? Zijzelf — en Tom ... en de knechts ... hebben zij God vergeten?

Na enkele uren komt Tom terug met een enorme troep opgewonden hoornvee. Ze voelen, dat er noodweer in de lucht zit; ze duwen elkaar met hun forse koppen; hun felle hoeven krabbelen de sneeuw open, de damp spuit uit hun neusgaten. Om hen heen rent de baas, schreeuwend, en zwaaiend met zijn lange, leren zweep.

Eindelijk heeft hij de dieren ondergebracht in de overdekte stalling. Daar zijn ze veilig en straks krijgen ze voer. Nu stoten en slaan en stampen ze nog te veel. 't Lijkt of ze de stal willen afbreken! Uitgeput komt de boer binnen. Alweer heeft hij zijn cowboys bitter gemist. Te moe om te spreken valt hij naast de kachel in zijn stoel neer.

Vroeger dan anders valt de duisternis in, zwaar en dreigend. De wolken hebben een vreemde kleur, geelachtig, giftig. Uit de donkere verte klinkt een dof, fluitend geluid. Man en vrouw zien elkaar aan. Daar is hij, de blizzard!

Samen luisteren ze naar de storm, die over de vlakte en om hun woning jaagt, en naar het razen en stampen van het vee, dat door hun instinct gewaarschuwd wordt voor gevaar. Soms brult er een zijn angst uit en dan vallen alle anderen in.

„Kerstmis,” denkt de vrouw weer. Ze moet er nu aldoor aan denken, dat deze nacht de Kerstnacht zal zijn. Opeens begint ze erover te praten. „Dit wordt een vreemde, wilde Kerstnacht, Tom,” begint ze.

De man schrikt van haar stem.

„Wät zeg je?”

„Dat 't een wilde Kerstnacht wordt.”

„Kerstnacht? Daar zullen we maar niet aan denken, hier bij ons wordt 't geen Kerstmis, wij hebben alleen maar de blizzard,” antwoordt de man.

„Dàcht je?” vraagt de vrouw zacht en nadenkend.

Dan zwijgen ze weer en de storm neemt nog toe in hevigheid. 't Is, alsof de hele wereld razend is geworden. Vreselijk, om nù buiten te zijn! De boys zijn buiten; de stad is zo ver. Arme boys!

„Hoor je, hoe de sneeuw tegen de ruiten slaat?” begint de vrouw opnieuw. „Weet je, wanneer 't ook zo erg was? Vijf jaar geleden, toen ik ziek lag. Weet je nog? Peet is toen in net zo'n nacht naar de stad gereden om de dokter te halen. De dokter durfde er niet door, maar Peet heeft hem gedwongen. Weet je nog, Tom?” De boer lacht bij die herinnering. „Ja, dat weet ik nog best! Later heeft Peet twintig uur aan één stuk geslapen, zo moe was hij van die dubbele tocht.”

„En toen hij wakker werd, at hij alles op wat hij krijgen kon. Zo'n honger had hij. Peet is eigenlijk zo'n goeierd, hè?”

„Ja, en een harde werker was hij ook. Dom van hem om te gaan staken.”

Weer stilte, waarin allerlei gedachten komen en gaan; herinneringen aan pas gesproken harde woorden. „Nee, geen eten voor iullie!” En: „mars, mijn deur uit!” En dan de deur op de grendel. En 't is blizzard! Is ooit een man die te voet in de blizzard liep, er levend doorgekomen?

't Is ook Kerstmis. „Kerstmis?” zegt de boer. „Nee, Kerstmis is 't hier niet! Wij hebben alleen maar de blizzard.” Wie heeft er nu gelijk?

Wat is dat alles moeilijk! De vrouw denkt en denkt ... zonder dat ze het zelf weet, denkt ze met een biddend hart. Zulke heel moeilijke dingen moet je aan God vragen. Daar kom je alleen toch niet uit. Ook dat van de boys vraagt ze aan God.

„Here,” vraagt ze, „moeten de boys nu doodvriezen op de prairie?”

Doodvriezen in de Kerstnacht?"

Terwijl buiten het noodweer raast, luistert de vrouw scherp naar het antwoord, dat God haar zal geven. O, ze verstaat Gods stem wel, al slaat de sneeuw tegen de ruiten met razend geweld!

Ze kijkt naar haar man. Ze vindt het niet gemakkelijk, wat ze hem zeggen moet. Maar 't móet.

„Natuurlijk is 't evengoed Kerstmis, Tom," begint ze, „hier ook, al hebben we helemaal geen gezelligheid. 't Is tòch Kerstmis. Jezus is immers geboren, vroeger in Bethlehem. Hij kwam, om te redden wat verloren is. Later, voordat Hij weer naar de hemel terugging, heeft Hij gezegd: Nu moeten de mensen het verder doen, en Ik zal hen daarbij helpen. Kerstnacht is de nacht om te redden. O Tom, en onze boys! Onze boys zijn dubbel verloren vannacht!"

De vrouw is zelf verbaasd, dat ze zoveel heeft kunnen zeggen. De boer ziet haar aan; allerlei gedachten komen in hem op. Natuurlijk, Mary heeft gelijk. Kerstmis wordt het toch, want het is een feest van God. Daar hebben de mensen niets over te zeggen. 't Is Kerstmis, nú ook. Om mensen te redden. Daarin heeft Mary ook gelijk. Maar dan . . . dan mag hij hier niet blijven zitten bij de warme kachel! Dan jaagt God hem op, om de boys te gaan redden. In de Kerstnacht, de nacht van de Grote Redder, van Jezus.

Heel ernstig staan zijn ogen nu.

„Je hebt gelijk Mary. God heeft gelijk. Ik moet proberen, of ik de boys kan redden. Ben je niet bang, om vannacht alleen in huis te zijn?"

„Nee, Tom, nu niet meer. 't Is immers Kerstnacht? Ik zal er aldoor aan denken, dat de Here Jezus is gekomen. Hij zal je helpen. En mij ook. Ga maar gerust, Tom."

„Help jij me dan nu maar gauw om weg te komen. Een fles met hete koffie voor mij. En nog een fles met sterke drank. Hoe zal ik ze vinden?"

Onderwijl kleedt Tom zich voor de tweede keer in zijn prairie-kostuum. 't Afscheid is kort.

„Ik blijf op en 't licht laat ik branden. En denk eraan Tom, 't is Kerstnacht. Jezus is er nu ook nog, evengoed als toen. Ik zal voor je bidden, Tom, net zolang, totdat je weer thuis bent.”

Daar rijdt hij heen. Spoedig slokt de sneeuwstorm hem op. Hij zit te paard en voert een tweede paard aan de teugel mee. Twee geladen pistolen heeft hij bij zich, met het oog op de prairie-wolven. Gewoonlijk zie je ze niet, maar met zulk weer komen ze te voorschijn, en door de honger zijn ze tot alles in staat. Ze zouden zelfs een man te paard aanvallen en verscheuren. Tom heeft daar genoeg verhalen over gehoord. Daarom heeft hij, behalve zijn pistolen ook nog een sterke zaklantaarn meegenomen. Hij kan er van tijd tot tijd mee om zich heen lichten, om de on-dieren te verschrikken.

Urenlang zoekt de dappere man naar de weg, die de boys moeten zijn gegaan. Zijn adem verstijft in zijn neusgaten, zijn huid wordt bijna kapot getimmerd door de naaldscherpe sneeuw. Zijn oren worden doof in het gieren van de storm. Hij vindt echter geen spoor, want elke voetstap is al lang ondergesneeuwd. Luid roept hij: „Peet! Dick! Hallo boys!” maar ieder antwoord blijft uit. Eigenlijk is dit zoeken onbegonnen werk. Toch zet Tom door, want hij denkt aan de Kerstnacht, toen Jezus, de Grote Redder, geboren werd. Hij weet, dat hij nu in dienst is van die Grote Redder, en een goede dienstknecht werkt door tot het aller-uiteerste.

Zonder te . . . staken!

„Nee,” denkt Tom, „een staker wil ik niet worden.”

Voor iedere reiziger in sneeuw en ijs komt eens een gevaarlijk ogenblik. Dan, wanneer hij dromerig wordt van moeheid. Ook voor Tom komt het. Een vreemde moeheid bekruipt hem. Hij kan niet meer. Hij móet even rusten. Zou hij niet even afstappen en zich uitstrekken op het sneeuwveld? Even rusten, even slápen misschien! Al was 't maar één minuut, wat zou hij daarvan opknappen! Doen? zal hij het doen?

Gelukkig weet hij nog, dat hij het niet doen mág. Deze rust zou een zekere dood betekenen!

„Nee, nee, nee,” zegt Tom hardop tegen zichzelf. „Niet doen, niet doen, niet doen!”

Hij stapt van zijn paard, om beter wakker te blijven. Tussen zijn twee paarden stapt hij voort en vecht voor zijn leven. Hij begint te gloeien van dit lopen; hij voelt ook, dat hij weer goed wakker wordt. „Nu doorzetten,” zegt hij weer hardop, „nu niet weer dromen van rust in de sneeuw.” Zijn stem klinkt vreemd, daar in die wilde eenzaamheid, maar toch gaat hij door met hardop praten. Hij denkt, dat het hem zal helpen, om wakker te blijven. Hij begint hardop te tellen, van één tot honderd en dan weer terug. Op den duur maakt het hem toch suf. Neen, hij moet met dat tellen ophouden, hij moet iets anders bedenken. Wacht, de naam van zijn vrouw! „Mary, Mary, Mary,” almaar door. Ook dat wordt vervelend, en maakt hem suf. Iets anders: „Kerstmis! Kerstmis! Kerstmis!”

Wie aan Kerstmis denkt, moet ook aan de Here Jezus denken, aan de Grote Redder, zoals Mary Hem noemde. „Grote Redder, red mij! Grote Redder, red mij!” roept Tom. En 't hindert helemaal niet, dat de sneeuwstorm oorverdovend om hem heen loeit, hij weet zeker, dat de Grote Redder zijn stem toch wel hoort. En zo loopt Tom, die het bidden bijna had verleerd, daar feitelijk te bidden op de besneeuwde prairie. 't Is een wonder. Maar het grootste wonder vindt Tom, dat hij antwoord krijgt.

„Ik heb je al gered,” zegt God, „in deze nacht heb ik je gered, want jij was ook verloren, Tom, evengoed als de cowboys. Maar ik heb je gered en in mijn dienst genomen. Voor mij loop je hier te zoeken naar die twee stakers. De liefde heeft het gewonnen van de haat; de goedheid was sterker dan de boosheid. Dat is 't echte Kerstfeestvieren. Zo heeft Jezus ook gedaan. Niet voor twee of drie, maar voor alle mensen. Liefde en genade, die horen bij het Kerstfeest.”

Zo spreekt God tot Tom en hij moet daar diep over nadenken. 't Maakt hem verbaasd en blij. Zijn moeheid voelt hij niet meer. En kijk eens ... de sneeuwstorm bedaart! De wolken breken! En aan de verre oosterhemel begint de morgenstond te gloriën!

In het eerste, grauwe schemerlicht ziet hij om zich heen. Van zijn huis kan hij nog niets bespeuren. Zeker is hij erg ver afgedwaald in de donkere nacht. Hij verlangt naar zijn huis. Maar . . . de boys! Hij moet eerst nog zoeken! Hij praat tegen zijn paarden. „Zijn jullie erg moe? We gaan nu op huis aan, hoor! Zul je me waarschuwen, als je mensenlucht ruikt? Je kent ze wel, Peet en Dick, ze hebben jullie zo vaak geborsteld en gevoederd.”

De paarden hinniken, alsof ze hun baas begrijpen.

Daar begint nu de terugtocht. Enkele malen kruist Tom zijn eigen sporen. Tweemaal vier paardevoeten met menselijke voetstapen er tussenin.

Eenmaal meent hij wolvesporen te zien. De paarden ontdekken hun doodsvijand ook, maar met de neus. Ze worden er zenuwachtig van en rillen over hun hele lijf. Ze schudden de koppen en willen niet verder gaan. Tom klopt de dieren geruststellend op de hals en spreekt hun toe. „Ze zijn weg,” zegt hij, „ze zijn al lang weg, wees maar niet bang. Er was vannacht Eén bij ons in de blizzard, die sterker is dan alle boosheid: Jezus, die in de Kerstnacht tot de mensen is gekomen. Jullie baas had Hem bijna vergeten, maar toch kwam Hij.”

De paarden stappen verder, 't wordt gaandeweg lichter en na een klein uur ziet Tom duidelijk zijn boerderij liggen. Voetsporen vindt hij hier niet meer. De sneeuw heeft ze alle uitgeveegd. Opeens hinnikt zijn rijpaard weer en blijft stokstijf staan. 't Andere volgt dat voorbeeld. Tom schrikt. Nu toch nog wolven? Bij klaarlichte dag? Reeds houdt hij zijn wapen gereed. Maar het eerste paard wendt kalm zijn verstandige kop op zij, alsof het zeggen wil: „Dáár! Let op! Kijk uit, baas!”

Nu ontdekken Toms ogen een sneeuwvultje, zoals er vele op de prairie zijn. Maar . . . hier steekt iets donkers uit! Wat is dat? 't Lijkt een arm! Of . . . een been! Tom snelt erheen met een bange vraag in 't hart. Is dit het sneeuwbed van een levende? Of . . . van een dode? Van Peet? Of van Dick? Of van een vreemde zwerver, die door de blizzard overvallen werd?

„Hallo!” roept hij en begint de sneeuw weg te ruimen. Sneller,

steeds sneller werken zijn beide handen. En dan ... 't is Peet, die te voorschijn komt. Bijna dood, maar nog in leven. Tom roept hem bij zijn naam, telkens weer. Hij beurt het hoofd van Peet op en druppelt hem van de sterke drank in de mond. Eindelijk keert Peet tot het leven terug. Hij weet nog niet, wat er met hem gaande is, maar de drank proeft hij. Hij wil de hele fles wel leeg drinken.

„Ho, ho!” roept Tom, „ook wat voor de ander bewaren!”

Nu Peet de stem hoort, herkent hij zijn baas ook. Hij opent de ogen en ziet de werkelijkheid. Hij wil opstaan, maar kan niet. Allebei zijn voeten zijn bevroren. Hij laat zich weer vallen in zijn bed van sneeuw en kreunt het uit. „Mijn voeten bevroren! Stop me weer onder de sneeuw en laat me doodgaan, baas! Allebei mijn voeten bevroren, die moeten eraf, allebei!”

„Houd je stil,” snauwt de baas, „wees liever blij, dat je vannacht niet de eeuwigheid in moest. Vertel op, wat weet je van Dick!” Peet veegt zich nu het zweet van 't voorhoofd.

„Dick? Dick? Hij liet me in de steek, toen ik viel. Mijn geld nam hij mee. Dat had ik toch niet meer nodig, riep hij. Ik schreeuwde, maar hij gaf er niet om. Hij liep weg. Ik hoorde hem nog eens een keer vloeken in de verte. Toen werd alles stil. En ik ging van mijn stokje. Maar mijn benen, baas! O, mijn benen!”

Tom zegt niets meer. Hij heeft zich opgericht en staart om zich heen. Hij vreest het ergste voor Dick.

Daar ontdekken zijn ogen op een tiental meters afstand nog een sneeuwheuveltje. Dit is een echte grafheuvel, weet Tom met zekerheid.

Haastig stapt hij erheen en begint ook hier de sneeuwlaag weg te ruimen. Daar ligt de boy. Een vlugge beweging van zijn hand vertelt Tom dat het hart niet meer klopt. Dick is dood. Gevallen in de blizzard en met een vloek op de lippen gestorven. Ernstig ziet Tom op hem neer. Arme Dick! Arme, domme staker, die in de stad Kerstfeest wilde gaan vieren. Een Kerstfeest, dat geen Kerstfeest was!

Maar aan de wolven wil hij ook het lijk van Dick niet overlaten.

Hij bindt het op 't tweede paard en hijst Peet op zijn eigen dier. Nog eens mag Peet van de whisky proeven, dan slingert Tom zich met grote moeite achter hem op 't zadel en voort gaat het. Naar huis, in de steeds lichter wordende morgen. De zon komt op met vuurrode gloed en verjaagt de laatste wolken. De sombere prairie verandert weer in een glinsterende wonderwereld. Strak houdt Tom zijn huis in 't oog.

Daar opent Mary de deur en snelt hem tegemoet. Voor een begroeting is er geen tijd. Er is te veel werk, dat meteen gedaan moet worden. Het bevroren lichaam van Dick wordt vol deernis in een lege schuur geborgen. Daarna neemt de baas Peet in zijn sterke armen en draagt hem in huis, in dezelfde keuken, waarin de stakers zo te keer zijn gegaan. Peet valt bijna flauw, als Tom zijn laarzen opensnijdt en de bevroren voeten aan 't daglicht komen. Met doodsangst staart hij ernaar. „Moeten ze eraf?” kreunt hij. En Tom zegt: „Eén moet er zeker af; één kun je mischien houden. Je moet direct naar 't hospitaal, Peet.”

„En dan, baas? Een cowboy zonder voeten! Wat moet dat baas, wat moet dat! Zonder voeten kan ik niets beginnen!”

De sterke vent huilt daarbij als een kind.

Tom ziet Mary aan en Mary ziet naar Tom. Zonder woorden zijn ze 't toch samen eens.

„Je blijft bij ons,” zegt Tom. „Ik heb je teruggevonden, we horen bij elkaar. Je blijft bij ons. ”

„Ook zonder voeten?”

„Ook zonder voeten. Zoals je bent, hoor je bij ons, wees daar gerust op, Peet, we laten je niet in de steek.”

„Dat heb ik niet aan je verdiend, baas!”

„Heb je ook niet, maar verdiend hebben we geen van allen iets. 't Allerbeste, dat Gød zich met ons bemoeit, hebben we zeker niet verdiend. Maar Hij doet het, uit liefde en genade; 't is Kerstfeest geweest, Peet, ook voor jou en mij.”

Daar denkt hij aan iets, dat hem bijna doet lachen.

„Gister riepen jullie: „Gelukkig Kerstfeest,” weet je nog?”

„Om jullie te plagen,” bekent Peet beschaamd.

„Dat weet ik. Maar 't is toch echt een gelukkig Kerstfeest geworden, dat is 't mooie van de zaak.”

Mary's ogen stralen, want ze begrijpt wat Tom bedoelt. Maar Peets mond valt wijd open van verbazing. Hij weet van deze dingen nog zo weinig af. Hoor, wat hij zegt:

„Kerstfeest? Vannacht een gelukkig Kerstfeest? En je was buiten ... in de blizzard ... op de prairie! Geen Kerstboom, geen muziekje, geen fijn eten en drinken!” Nu lacht Tom hardop.

„Nee, zulke dingen zijn er niet op de prairie. Maar toch was 't Kerstmis! Weet je, Peet, God doet het liever zonder al dat drukke gedoe. Het staat Hem in de weg. Op de prairie is Hij tot me gekomen, en dat was „gelukkig Kerstfeest”. Mary zal je er later wel meer van vertellen, want zij weet er veel meer van dan ik. Ik moet zelf beginnen om alles van voren af aan te leren.”

De vrouw van de baas knikt hem toe.

„Dat komt wel in orde,” zegt ze blij. „Ik zal het hem voorlezen uit de bijbel, want daar staat alles precies in. Maar eerst moet je naar de dokter Peet, dat is niet anders.”

Ze zingt zachtjes, terwijl ze voor Tom en Peet iets warmts klaarmaakt. „Ere zij God in den Hoge,” zingt ze. En ze zingt het hardop, wanneer ze een uurtje later haar man met de slee ziet wegrijden over de zonnige prairie, om Peet naar het hospitaal te brengen. „Ere zij God in den Hoge!” En toch was het maar een Kerstfeest op de prairie, in de sneeuwstorm, omringd door allerlei gevaren!

